

Kyrkje- og undervisningsdepartementet.

**St. meld. nr. 92.
(1972—73)**

NORSK KULTURFOND — ÅRSMELDING 1972.

Norsk kulturfond — Årsmelding 1972

INNHOLD

	Side
Kap. I. Organisasjon og verksemد	5
Rådets samansetjing 1969—72	5
Vedtekter for Norsk kulturfond	5
Retningsliner for bruken av midlar frå Norsk kulturfond	6
Reglement for Norsk kulturråd	6
Møte i Arbeidsutvalet	6
Møte i Rådet	7
Andre møte, konferansar og seminar	7
Utvål og utgreiingar	7
Tilrådingar og fråsegner frå Norsk kulturråd til Kyrkje- og undervisningsdepartementet	9
Samarbeid med andre institusjonar	9
Reiser og representasjon	10
Norsk kulturråds ærespris 1972	11
Kap. II. Koordinering med statsbudsjettet	11
Kap. III. Tilskott	14
Innleiing	14
Søknadsoversyn pr. 31. desember 1972	14
Litteratur	15
Musikk	21
Biletkunst og brukskunst	25
Film	31
Kulturvern	31
Kulturbrygg	36
Tidsskrift og periodiske publikasjonar	38
Samisk kultur	39
Utvål og utgreiingar	40
Andre formål	40
Kap. IV. Administrasjon	43
Kap. V. Økonomisk samandrag	44
Landsdelsoversyn	46
Vedlegg nr. 1—15	55

St.meld. nr. 92.
(1972—73)

Norsk kulturfond — Årsmelding 1972.

*Tilråding frå Kyrkje- og undervisningsdepartementet av 4. mai 1973,
godkjend ved kongeleg resolusjon same dag.*

(Målбoren av statsråd Anton Skulberg.)

I St.prp. nr. 130 for 1964—65, Om vedtekter for Norsk kulturfond og retningslinjer for bruk av fondets midler, heiter det i punkt 1, Vedtekter for Norsk kulturfond, § 5, at «Kirke- og undervisningsdepartementet skal hvert år gi melding til Stortinget om Norsk kulturfonds virksomhet i foregående budsjettår».

Norsk kulturråd har sendt årsmelding, vedteken i møte 29.—30. mars 1973, til Kyrkje- og undervisningsdepartementet. Meldinga har fem kapittel. Rådet gjer greie for dei retningslinene som ligg til grunn for arbeidet i Rådet, dei røynslene som er gjorde og om korleis midlane frå fondet i 1972 er fordelte.

Hovudfordelinga av fondsmidlane blir fastsett ved kongeleg resolusjon etter tilråding frå rådet, medan rådsvedtak om tilskott frå dei avsette rådveldesummane blir sende departementet til godkjenning. Denne ordninga har m. a. kome i stand for å samordne stønadstiltak frå fondet med løyvingane over statsbudsjettet. Meldinga gjer òg greie for samarbeidet med andre institusjonar.

Når det gjeld administrasjonen, har det i 1972 vore 11 fast organiserte stillingar (jfr. stortingsvedtak av 30. november 1971). Direktøren er tilsett på åremål.

I samsvar med retningslinene har Kulturrådet i arbeid fleire og mellombels ut-

val. Ymse tilrådingar og fråsegner er lagde fram for Kyrkje- og undervisningsdepartementet.

I oktober 1972 arrangerte Kulturrådet i samarbeid med Norske Kommuners Sentralforbund ein konferanse på Fagernes om kulturadministrasjon i fylke og kommunar. Det var nært samarbeid mellom Kulturrådet og Kulturavdelinga i Kyrkje- og undervisningsdepartementet om konferansen, som vart styrt av formannen, ekspedisjonssjef Leif J. Wilhelmsen, og ekspedisjonssjef Johs. Aanderaa. Rapporten frå konferansen har vore prenta som bok og er send Stortinget og alle fylke og kommunar og andre instansar.

Fra terminen 1972 vart Rikskonsertane skipa som eigen statsinstitusjon, jfr. kap. 359 i statsbudsjettet.

På bakgrunn av dette har styret i Rikskonsertane utarbeidd forslag om endringar i vedtekter og instruksar. Etter samråding med departementet er dei nye vedtekten og instruksane godkjende og sette i verk i 1972.

Det er framleis nært samarbeid mellom Rådet og Rikskonsertane. Til dømes har Rikskonsertane teke på seg å administrere forsøksverksemda med tilskott til debutkonserter for unge norske musikarar. Tilskott til denne verksemda blir gitt av fondsmidlar.

St.meld. nr. 92.
Norsk kulturfond — Årsmelding 1972

1972—73

Rikskonsertane er òg sakkunnige for Kulturrådet når det gjeld tilskott til innkjøp av instrument.

Når det gjeld innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur, har ein i 1972 kome fram til ein revidert avtale mellom Norsk kulturråd, Den norske Forleggerforening, Norsk Forleggersamband og Den norske Forfatterforening for innkjøp av ny lyrikk. Den nye avtalen tek til å gjelde frå og med 1973.

Eit eige sekretariat for registrering av faste kulturminne i Noreg har vore i verksemd frå byrjinga av 1973, etter at det 20. mars 1972 vart skipa styre for verksemda.

I 1972 sette Kulturrådet for første gong av midlar på eit eige kapittel til samisk kultur.

Rådet meiner at det vil vere naturleg å vurdere retningslinene for bruk av kulturfondsmidlar i samanheng med den kulturmeldinga som Kyrkje- og undervisningsdepartementet skal leggje fram for Stortinget.

For 1972 vart det løyvt 23,5 mill. kroner til Norsk kulturfond. Løyvinga vart ved kongelig resolusjon 18. februar 1972 fordelt til desse formåla:

Litteratur	kr. 5 300 000
Musikk	» 1 600 000
Biletkunst og brukskunst	
a) Kunstarleg utsmykking..	» 1 650 000
b) Andre tiltak	» 1 650 000
Film	» 350 000
Kulturvern	» 3 200 000*)
Kulturbygg	» 7 000 000
Tidsskrift	» 300 000
Samisk kultur	» 300 000
Utgreiingar	» 400 000
Andre formål	» 1 050 000
Administrasjon	» 900 000
I alt	kr. 23 700 000*)

*) Kr. 200 000 vart overført frå 1971.

Kyrkje- og undervisningsdepartementet

tilrår :

Avtrykk av tilrådinga frå Kyrkje- og undervisningsdepartementet, dagsett 4. mai 1973 om Norsk Kulturfond — Årsmelding 1972, blir sendt Stortinget.

Norsk kulturfond — Årsmelding 1972.

Kap. I. Organisasjon og verksemd.

Norsk kulturråd legg med dette fram si åttande årsmelding, i samsvar med det som er fastsett av Kyrkje- og undervisningsdepartementet (St.prp. nr. 130, III, C, Om anvendelse av Kulturfondets midler):

«Ved begynnelsen av hvert budsjettår fremmes melding til Stortinget om Kulturfondets virksomhet i det foregående år.»

Rådets samansetjing 1969—72.

Norsk kulturråd er oppretta i samsvar med St.prp. nr. 1, Tillegg nr. 1 for 1964—65. Det har 7 medlemmer oppnemnde ved kongeleg resolusjon og 4 medlemmer oppnemnde av Stortinget, alle for 4 år.

Oppnemnde ved kongeleg resolusjon for 1969—72:

Ekspedisjonssjef Leif J. Wilhelmsen, Oslo.
Varamann: Stortingsmann Lars Roar Langslet, Oslo.

Pianisten Kjell Bækkelund, Oslo.

Varamann: Komponisten Egil Hovland, Fredrikstad.

Teatersjef Hans Heiberg, Oslo.

Varamann: Forfattaren Thorbjørn Egner, Oslo.

Museumsdirektør Fartein Valen-Sendstad, Lillehammer.

Varamann: Førstekonservator Jan Hendrich Lexow, Stavanger.

Målarinna Eli Silseth, Oslo.

Varamann: Skodespelarinna Sølv Wang, Oslo.
Forfattarinna Halldis Moren Vesaas, Ytre Vinje.

Varamann: Redaktør Per Håland, Bergen,
Skolestyrar (frå 1972 museumslektor) Bjørn Aarseth, Karasjok.

Varamann: Førstekonservator Kåre Landmark, Tromsø.

Oppnemnde av Stortinget:

Dosent Kjell Bondevik, Bergen.

Varamann: Fylkesskolesjef Olaf Kortner.

Professor Edvard Bull, Trondheim.

Varamann: Direktør Kjølv Egeland, Stavanger.

Statsråd Bjartmar Gjerde, Oslo.*)

Varamann: Husmor Marie Lovise Vidnes Johansen, Hareid.*)

Rektor Håkon Stenstadvold, Oslo.

Varamann: Forfattarinna Elisabeth Dored, Berloga pr. Halden. **)

Formann oppnemnd ved kongeleg resolusjon:
Ekspedisjonssjef Leif J. Wilhelmsen.

Nestformann oppnemnd ved kongeleg resolusjon:
Museumsdirektør Fartein Valen-Sendstad.

Vedtekter for Norsk kulturfond,
fastsette av Stortinget 19. juni 1965.
(Omsette frå St.prp. nr. 130, 1964—65.)

§ 1.***)

Norsk kulturfond som er skipa i samsvar med stortingsvedtak av 11. desember 1964, har til formål å fremje kunst og kulturvern. Stortinget løyver kvart år midlane til fondet.

§ 2.

Norsk kulturfond har til formål å stimulere skapande åndsliv i litteratur og kunst, verne den norske kulturarven og arbeide for at flest mogleg skal få del i kulturgoda.

§ 3.

Midlane til Norsk kulturfond blir forvalta av Finansdepartementet, og disponert ved kongeleg resolusjon etter tilråding frå Kyrkje- og undervisningsdepartementet, og i samsvar med retningsliner som Stortinget har fastsett.

§ 4.

Norsk kulturråd gir tilråding om fordeling av fondsmidlane og har ansvaret for dei summar som ved fordelinga blir stilte til rådvelde for Rådet.

§ 5.

Kyrkje- og undervisningsdepartementet skal kvart år gi melding til Stortinget om Norsk kulturfonds verksemd i budsjettåret før.

*) Husmor Marie Lovise Vidnes Johansen var frå 1. april 1971 fast medlem av Rådet, da statsråd Gjerde ikkje møtte i Rådet den tida han var medlem av Regjeringa.

**) Elisabeth Dored døydde i september 1972.

***) Endra ved Stortingsvedtak av 30. november 1967.

**Retningslinjer for bruken av midlar frå
Norsk kulturfond.**

Ramma for verksemda til fondet er kunst og kulturvern. Dei tiltak som Rådet gjer, bør ha det doble siktemålet å stimulere kunsten og kulturvernet, og samstundes gjere kunst- og kulturverdiane tilgjengelege for så mange som råd er. Innanfor denne ramma må Rådet til kvar tid vurdere kva for oppgåver som bør prioriterast. Det er føresetnaden at Rådet skal leggje særskild vekt på:

- a. Tiltak til å fremje norsk litteratur. Det er utarbeidd særlege reglar for bruk av midlar til slike tiltak.
- b. Tiltak til å fremje norsk musikkliv.
- c. Tiltak til å fremje norsk biletkunst, og kjøpe inn biletkunst til offentlege kunstsamlingar og til offentleg utsmykking.
- d. Tiltak til å fremje norsk filmkunst.
- e. Tiltak til å skape betre utdanningsvilkår for norske kunstnarar, såleis også betre høve til vidare utdanning.
- f. Kulturverntiltak, såleis også vern av samisk kultur.
- g. Stønad til finansiering av kulturygg.
- h. Tiltak som er med og skapar eit rikare kulturmiljø i bygd og by, og ei vakrare utforming av omgivnaden vår.
- i. Tiltak som kan gi lettare tilgjenge til god kunst og skape auka skjønsem for dei verde den gir.
- j. Initiativ og stønad til større kulturelle eingongstiltak, som t. d. kunstnarlege innslag i nasjonale jubile og minnehøgtider, og større eingongsturnear frå kunstinstitusjonar.

Reglement for Norsk kulturråd
fastsett ved kongeleg resolusjon
27. august 1965.

§ 1.

Norsk kulturråd er oppretta i samsvar med stortingsvedtak av 11. desember 1964.

§ 2.

Rådet skal ha 11 medlemmer med personlege varamenn, av desse skal 4 medlemmer med varamenn oppnemast av Stortinget og 7 medlemmer med varamenn av Kongen etter tilråding frå Kyrkje- og undervisningsdepartementet, alle for 4 år om gongen. Kongen nemner opp formann og nestformann i Rådet.

§ 3.

Rådet kan oppnemne eit arbeidsutval på opp til 5 medlemmer, der formannen og nestformannen er med. Rådet kan òg setje ned

utval til å arbeide med særskilte saker eller saksområde. Dersom det i slike utval blir oppnemnt personar som ikkje er medlemmer av Rådet, må oppnemninga godkjennast av departementet.

§ 4.

Rådet har til oppgåve å arbeide for kunst og kulturvern i samsvar med dei vedtekter for Norsk kulturfond og dei retningslinjer som Stortinget fastset. Det er rådgjevande organ for Kyrkje- og undervisningsdepartementet i saker som gjeld Norsk kulturfond og skal gi fråsegner i andre spørsmål som departementet legg fram for det, eller som Rådet sjølv ønskjer å ta opp.

Rådet skal kvart år gi tilråding til Kyrkje- og undervisningsdepartementet om fordeling av midlar som blir løyvde til Kulturfondet. Det har ansvaret for bruken av dei midlane som ved fordelinga blir stilt til rådvelde for Rådet.

Rådet skal innan 15. februar gi melding til Kyrkje- og undervisningsdepartementet om verksemda i fondet i året som gjekk.

§ 5.

Rådet held møte minst 2 gonger i året. Ellers kan Rådet kallast inn til møte når formannen, 2 medlemmer eller departementet meiner det er ønskjeleg.

Arbeidsutvalet har møte så ofte det er naudsynt eller 2 medlemmer bed om det.

Rådet og arbeidsutvalet er vedtaksføre når minst helvta av medlemmene er til stades. Ved røysting blir sakene avgjort ved vanleg flertal. Står røystene likt, er det røystinga til formannen som avgjer utfallet.

Rådet og arbeidsutvalet skal føre møtebok. Utskrift av møtebøkene skal sendast rådsmedlemmene og varamennene etter kvart møte.

§ 6.

Rådet drøfter og avgjer alle viktige saker, eventuelt etter at dei er førebudde av arbeidsutvalet, og tek avgjerd om kva slags saker som kan gå til arbeidsutvalet til avgjerd eller fråsegn.

Alle tilrådingar skal vere grunngjevne. Vedtak i arbeidsutvalet skal leggjast fram for Rådet i neste møte.

§ 7.

Utgifter til rådmøte, administrasjon og sekretariat skal dekkjast av fondet.

Møte i Arbeidsutvalet.

Arbeidsutvalet var i 1969—72 desse 5:
Leif J. Wilhelmsen, Fartein Valen-Sendstad,

Kjell Bækkelund, Hans Heiberg og Håkon Stenstadvold.

Varamenn: Halldis Moren Vesaas, Bjartmar Gjerde. Sidan 1. april 1971, da Bjartmar Gjerde vart utnemnd til statsråd, fungerte Kjell Bondevik som varamann i staden for Gjerde.

Arbeidsutvalet har hatt 3 møte: 15. februar, 7. april og 19. september. Nokre saker som det hasta svært med har Arbeidsutvalet gjort vedtak om ved brevskifte (11. oktober og 27. oktober).

Arbeidsutvalet har på møta gjort vedtak om tilskottssaker på kr. 25 000 eller mindre innanfor ramma av avsetjingane, og har elles førebudd saker for Rådet.

Dei einskilde medlemmene av Arbeidsutvalet har på same måten som dei førre åra teke på seg å førebu saker i samarbeid med administrasjonen, og gi tilråding til Rådet om løyvingar.

Møte i Rådet.

Rådet har i alt hatt 13 møte: 21. og 22. januar, 17. og 18. mars, 28. april, 9., 10. og 11. juni, 30. august, 5. og 6. oktober, 16. november og 13. desember.

Til møtet 5. oktober var varamennene innkalla i samsvar med den praksis Rådet følgjer ein gong kvart år. Møta 9.—11. juni vart haldne i Halden, Fredrikstad og i Moss. Desse møta vart kombinerte med omvisningar og med konferansar med ordførarar og formannskap.

Om kvelden 13 desember vart det halde eit større møte i Munch-museet i Oslo for å markere slutten på fireårs-perioden for dette Rådet. Forutan rådsmedlemmer og varamenn var innbode representantar for Stortinget, Kyrkje- og undervisningsdepartementet, Miljøverndepartementet, statsinstitusjonar og organisasjonar som Kulturrådet har samarbeid med, og medlemmer av dei utvala som Rådet har oppnemnt. Det foredraget rådsformannen heldt på dette møtet følgjer som vedlegg nr. 1.

Formannen i Styret for registrering av faste kulturminne i Noreg, førstekonservator Arne Berg, gav ei utgreiing om planane for dette arbeidet, og formannen i Redaksjonsutvalet for utgiving av klassisk norsk musikk, direktør Egil Monn-Iversen, orienterte om desse utgivingane. Norsk kulturråds ærespris, musikkprisen og omsetjarprisen vart utdelte på dette møtet.

Ekspedisjonssjefen i Kulturavdelinga i Kyrkje- og undervisningsdepartementet er alltid innboden til rådsmøta.

Andre møte, konferansar og seminar.

9.—11. oktober arrangerte Rådet i samarbeid med Norske Kommuners Sentralforbund ein konferanse på Fagernes Hotell om kulturadministrasjonen i fylke og kommunar, med i alt 50 deltagarar frå tre departement, frå Kyrkje- og undervisningsnemnda og Kommunalnemnda i Stortinget, fylka, seks kommunar, og dei landsomfattande institusjonane Riksteatret, Riksgalleriet, Rikskonsertane og Statens bibliotektilsyn. Konferanseleidrarar var rådsformannen, Leif J. Wilhelmsen, og ekspedisjonssjefen i Kulturavdelinga, Johs. Aanderaa. Rapporten frå konferansen er prenta, og er send Stortinget.

Det rådgjevande utval for lokalhistorie arrangerte i samarbeid med Norsk lokalhistorisk institutt eit seminar om emnet «De små enheter historie i bygder under urbanisering» på Utstein Kloster i dagane 22.—24. september. Seminarleidrar var instituttstyrar Rolf Fladby.

Rapporten frå seminaret blir prenta og send Stortinget.

Utval og utgreiingar.

A. Faste utval:

1. Det faglege utval for litteratur:

Hans Heiberg, formann, konst. bibliotekdirektør Else Granheim, administrerande direktør Erling Fjellbirkeland.

2. Utvalet for utgiving av eldre norsk litteratur (Klassikerkomitéen):

Professor Edvard Beyer (Universitetet i Oslo), formann, professor Bjarte Birkeeland (Universitetet i Bergen), universitetsbibliotekar John Dahl (Statens bibliotektilsyn), produksjonssjef Øystein Lie (Den norske Forleggerforening).

3. Barnebokutvalet:

Thorbjørn Egner, formann, målaren Chrix Dahl, førstebibliotekar Astrid Feydt.

4. Utvalet for tilskott til verdifulle omsetjningar av moderne litteratur:

Forfattarane Carl Hambro, formann og Tor Obrestad (oppnemnde av Norsk kulturråd), forlagsdirektør Barthold A. Buttenschøn (Den norske Forleggerforening), forfattarinna Magli Elster (Norsk Litteraturkritikerlag) og førstebibliotekar Torre Hernes (Statens bibliotektilsyn).

5. Utvalet for tilskott til periodiske publikasjonar (Tidsskriftutvalet):

Redaksjonssekretær Simen Skjønsberg, formann, Halldis Moren Vesaas, Håkon Stenstadvold.

6. Appellutvalet for innkjøpsordninga:

(Appellar om bøker som ikkje blir tekne med på lista frå Bibliotektilsynets rådgjevande komité for folkebibliotek.)

- Redaktør Finn Jor, formann, magister Otlu Alsvik, journalist Jo Ørjasæter.
7. *Ankenemnda for innkjøpsordninga:*
(Ankar om klassifiseringsreglar o.a.)
Magister Carl Fredrik Engelstad, formann (Den norske Forfatterforenings Litterære råd), forlagsdirektør Barthold A. Butenschøn (Den norske Forleggerforening), lektor Arne Prøis (Norsk Forleggersamband), universitetslektor Kristoffer Haave (Universitetet i Oslo).
8. *Utvælet for norsk litteratur i utlandet:*
Hans Heiberg, formann, forfattaren Carl Hambro, byråsjef Helene Andersen (Utanriksdepartementets Kulturavdeling), forfattarinna Ebba Haslund (Den norske Forfatterforening).
9. *Musikkutvælet:*
Kjell Bækkelund, formann, komponisten Egil Hovland, konsertmeister Ørnulf Boye Hansen, komponisten Arne Nordheim, direktør Egil Monn-Iversen.
10. *Sakkunnig komité for Materialfondet:*
Lars Roar Langslet, formann, medlemmer valde av Bildende Kunstneres Styre: Chrix Dahl, Joseph Grimeland, Jardar Lunde.
11. *Utvælet for kunstnarleg utsmykking av offentlege bygg:*
Eli Silseth, formann, og Håkon Bleken oppnemnde av Norsk kulturråd, Gunnar Janson, Brit Fuglevaag Warsinski, Halvdan Ljøsne (oppnemnde av Bildende Kunstneres Styre), Leif Olav Moen (oppnemnd av Norske Arkitekters Landsforbund). Ein representant for Statens byggje- og egedomsdirektorat møter i utvælet som konsulent.
12. *Utvælet for innkjøp av norsk samtidskunst:*
Jan Askeland, formann (oppnemnd av Norsk kulturråd), Gro Folkan, Berit Soot Kløvig og Britta Skaar (oppnemnde av Bildende Kunstneres Styre).
13. *Sakkunnig utval for samisk kunst og brukskunst:*
Håkon Stenstadvold (varamann Eli Silseth), Marit Stueng (varamann Kristine Nedrejord), Sverre Fjeldheim (varamann Ragnar Myrland), Lauri Keskitalo (varamann Hans Nergård).
14. *Utvælet for sikring av høgt prioriterie fornminne:*
Professor Anders Hagen, Bergen, formann, professor Sverre Marstrander, Oslo, førstekonservator Odmund Møllerop, Stavanger, førstekonservator Kristen R. Møllenhus, Trondheim, førstekonservator Povl Simonsen, Tromsø. Førstekonserva-
- tor Arne Skjølvold er sekretær for utvælet.
15. *Utvælet for lokalhistorisk arbeid:*
Edvard Bull, formann, instituttstyrar Rolf Fladby, professor Knut Mykland, dosent Olav Bø, førsteamanuensis Jørn Sandnes.
16. *Utvælet for byggjesaker:*
Fartein Valen-Sendstad, formann, arkitekt Ulf Colbiørnsen (både oppnemnde av Norsk kulturråd), arkitekt Gaute Baalsrud (Statens byggje- og egedomsdirektorat).
- B. Mellombels utval:
1. *Vurderingsutvælet for Norsk Forfattersentrum:*
Kjell Bækkelund, formann, sjefbibliotekar Asbjørn Langeland (peika ut av Statens bibliotektilsyn), lektor Kolbjørn Skaare og rektor Trygve Bjørgo (både utpeika av Kyrkje- og undervisningsdepartementet), lektor Olav Klonteig.
  2. *Utgreiling om lydstudio:*
Om studio for elektronisk musikk: Komponisten Arne Nordheim. Om eit tidsmessig lydstudio: Direktør Egil Monn-Iversen, komponisten Gunnar Sønstevold.
  3. *Redaksjonsutvælet for utgiving av klassisk norsk musikk:*
Direktør Egil Monn-Iversen, formann, førstebibliotekar Øystein Gaukstad, komponisten Johan Kvandal og amanuensis Gunnar Rugstad.
  4. *Utvælet for utgreiling av spørsmålet om periodiske publikasjonar trykt på samisk eller som vender seg til samiske lesarar:*
Veterinær Paul Fjellheim, formann, lærar Ella Holm Bull, lektor Nils Jernsletten, tannlege Aslak Loso, redaktør Asmund Rørslett. Utvælet er nedsett i sammråd med Norsk Sameråd.
  5. *Utvælet for utgreiling om tiltak for norsk ballett:*
Olaf Kortner, formann, direktør Gunnar Brunvoll, ballettdansarinna Guri Pahle Glad, direktør Ole Henrik Moe, direktør Asmund Oftedal, koreograf Miriam Skjørten, dansepædagog Kari Wang.
  6. *Førebuande utval for utgreiling om «Fri-viljige musikkaktivitetar for born og ungdom»:*
Skolekonsertsjef Leif Braseth, rektor Torbjørn Dahl, byråsjef Thor Holtan-Hartwig.
  7. *Utvælet for registrering og vern av gamle fotografi:*
Fotograf Jac. Brun, formann, bibliotekar Grete Østgaard Lund, fylkeskonservator Kjeld Magnussen, fotograf Bergljot Singning, fylkeskonservator Johannes Sive-

sind, konservator Else Boye, arkivar Sofie Rogstad.

Mandatet følgjer som vedlegg nr. 2.

8. *Utvalet for tiltak for norsk folkekunst:* Ass. direktør Magne Lerheim, formann, museumsdirektør Fartein Valen-Sendstad, fylkeskonservator Halvor Landsverk, biletvevaren Brit Fuglevåg Warsinski, interiørarkitekt Anne Lise Aas, folkehøgskolelektor Halvard Grude Forfang, brukskunstnar og lærar Arne Lindaas.

Mandatet følgjer som vedlegg nr. 3.

Desse utgreiingane og rapportane er leverte til Norsk kulturråd i 1972:

1. *Tilråding frå Vurderingsutvalet for Norsk Forfattersentrum.*
2. *Utgreiing om studio for elektronisk musikk* (frå Arne Nordheim).
3. *Rapport frå det førebuande utvalet for utgreiing om rekruttering til strykarutdanning, og friviljug musikkopplæring for born og ungdom.*
4. *Utgreiing om kulturtidsskrift* (ved professor Arnljot Strømme Svendsen, siviløkonom Bjørn Asbjørnsen i samarbeid med ei studentgruppe ved Norges Handelshøgskole). Utgreiinga blir trykt.
5. *Utgreiinga frå «Førdeutvalet» om kulturanlegg i Førde* (sjå kap. III, Kulturbygg).
6. *Landsdelsplan om musikktiltak i Nord-Noreg*, frå Nordnorsk Musikkråd.

Tilrådingar og fråseigner frå Norsk kulturråd til Kyrke- og undervisningsdepartementet.

Årsmelding 1971 (St.meld. nr. 73 1971—72).

Tilråding om fordeling av midlar frå Norsk kulturfond for 1972.

Framlegg om løyving til Norsk kulturfond 1973. (Brevet følgjer som vedlegg nr. 4).

Framlegg om å styrke administrasjonen i Norsk kulturråd.

Fråsegn om departementets løyving under Kap. 295 til kulturarbeid på nye industristader.

Fråsegn om medlemsframlegg til Nordisk Råd om stønad til den færøyske litteraturen.

Revidert avtale med Den norske Forleggerforening, Norsk Forleggersamband og Den norske Forfatterforening om innkjøpsordning for ny norsk skjønnlitteratur.

Fråsegn om utgreiinga frå «Førdeutvalet» (sjå og Kap. III, Kulturbygg).

Fråsegn om medlemsframlegg til Nordisk Råd om eit Nordens kunsthus i Alborg.

Fråsegn om Innstilling frå Kunstsnerstipendkomitéen av 1971.

Fråsegn av 21. november 1972 om løyvinga til Norsk kulturfond for 1973. (Fråsegna følgjer som vedlegg nr. 5).

Samarbeid med andre institusjonar.

Rådet vil som tidlegare år først og fremst seie seg glad for det gode samarbeidet med Kyrke- og undervisningsdepartementet, som er ein føresetnad for ei planmessig koordinering med statsbudsjettet. Om dette viser vi elles til Kap. II.

Kulturavdelinga i Utanriksdepartementet.

I årsmeldingane for 1967 og 1968 er omtalt retningslinene for samarbeid mellom Kulturavdelinga og Norsk kulturråd når det gjeld arbeid i utlandet for norsk biletkunst og musikk. I hovudsaka går retningslinene ut på at Kulturrådet kan gi tilskott til store einskild-tiltak som ein ikkje kan vente Utanriksdepartementet kan greie innanfor det vanlege årsbudsjettet. I 1972 har Kulturrådet såleis gitt tilskott kr. 25 000 til turné i USA for Det Norske Solistkoret, og tilsegn om kr. 30 000 i 1974 til ballett-turné frå Den Norske Opera i USA. I 6 år har Kulturrådet gitt tilskott til kjøp av norsk skjønnlitteratur til universitet med skandinaviske avdelingar, i 1972 med kr. 20 000. Rådet vonar at Utanriksdepartementet no vil ta desse tilskott opp på det vanlege budsjettet.

Byråsjefen i 2. kulturkontor er med i Norsk kulturråds utval for norsk litteratur i utlandet. Norsk kulturråd gir aldri tilskott til arbeid for norsk kunst i utlandet utan at saka først er drøfta med Kulturavdelinga.

Norges almenvitenskapelige forskningsråd.

Vi viser til tidlegare årsmeldingar. Det har i året vore kontakt mellom administrasjona i dei to råd i saker som ligg i grenseområda, serleg når det gjeld lokalhistorie, utgiving av essayistikk og forsking på estetiske eller sosio-kulturelle område.

Riksantikvaren.

Gjennom året har Rådet hatt jamleg kontakt med Riksantikvaren om saker som gjeld kultur- og miljøvern. Riksantikvaren er medlem av styret for den landsomfattande registreringa av faste kulturminne (Sjå Kap. III, Kulturvern). Alle søknader som gjeld tilskott til restaurering av freda hus eller miljø, og trygging av andre kulturminne innanfor arbeidsområdet til Riksantikvaren blir lagt fram der før Rådet tek endeleg avgjerd.

Norske Kunst- og Kulturhistoriske Museer og fylkeskonservatorane.

Alle saker som gjeld bygg eller andre ekstraordinære tiltak ved musea blir sende til fråsegn til Norske Kunst- og Kulturhistoriske Museer. Om tiltak som Norske Kunst- og Kulturhistoriske Museer administrerer og som blir

finansiert av Norsk kulturfond, viser vi til Kap. III, Kulturvern. Rådet har også samarbeid med fylkeskonservatorane når det gjeld tiltak i det einskilde fylke, både museumstiltak og trygging av verdifulle hus og kulturmiljø. På den måten får Kulturrådet både sentral og regional vurdering av tiltaka før det tek endelig avgjerd.

Statens bibliotektilsyn.

Bibliotekdirektøren er fast medlem av Det faglege utval for litteratur og er med i alle forhandlingar med forlag og forfattarar om innkjøpsordninga. Som tidlegare år har Bibliotektilsynet gitt tilråding til Norsk Forfattersentrum om forfattarbesøk i biblioteka, men bibliotekdirektøren har no gjort framlegg om at frå 1973 bør Forfattersentret sjølv ta over alt arbeidet med desse besøka, så alle reiser og turnear kan bli mest mogeleg rasjonelt lagde opp.

A/L Biblioteksentralen.

Rådet samarbeider med Biblioteksentralen i alle praktiske spørsmål som gjeld innkjøpsordninga: innbinding, ekspedisjon, o.a. Om prisar sjå Kap. III, Litteratur.

Sentralen har også det praktiske arbeidet med å sende ut dei 500 eksemplara av barne- og ungdomsbøker som har fått tilråding frå Den rådgivande komitéen for barne- og skolebibliotek, til barneheimar o.a. institusjonar for barn.

Statens byggje- og egedomsdirektorat.

Direktoratet sender framlegg når det gjeld utsmykking av nye statsbygg, og det har sin faste observatør og rådgjevar i Utvalet for kunstnarleg utsmykking.

Rikskonsertane.

Rikskonsertane har teke på seg å administrere forsøksordninga med tilskott til debutkonsertar for unge norske musikkarar (sjå Kap. III, Musikk). Rådet har også nært samarbeid med Rikskonsertane når det gjeld tilskott til instrument, og i alle saker om tilskott til konsertar eller andre musikktiltak rundt i landet.

Elles samarbeider Rådet med dei andre to riksinstitusjonane Riksteatret og Riksgalleriet om tiltak i distrikta eller turnear, med andre offentlege råd som Statens Musikkråd og Norsk Filmråd, med regionale råd som Nordnorsk kulturråd og Nordnorsk musikkråd, med forleggjarorganisasjonane og med kunstnarorganisasjonane.

Reiser og representasjon.

Formannen opna Sørlandsutstillinga i Kristiansand i februar, og opna De Samiske Samlingene i Karasjok 16. april. 31. juli opna

han Jazzfestivalen i Molde, og han var med i den norske delegasjonen til Unescos europeiske kulturministerkonferanse i Helsinki 19.—28. juni og var leidar for den norske delegasjonen medan statsråden var borte. Han representerte Kulturrådet ved opninga av Festspillene i Bergen 24. mai, ved opninga av Nasjonalgalleriets utstilling i Christiansand Kunstforening 7. september, ved 20-års jubileet for De Musikkhistoriske Samlinger på Ringve i oktober, og ved avdukinga av kunstnarleg utsmykking ved Universitetet i Bergen 19. oktober. Han deltok i og heldt foredrag ved fylkeskonferansen om kulturplanlegging og kulturadministrasjon i Aust-Agder i Brekkestø 15.—17. september. Han var representant for Kulturrådet i Jubileumskomiteen for arrangement i samband med 1100-årsminnet for Rikssamlinga i Noreg. Han var formann i juryen for konkurransen om tilbygg for Nationaltheatret, medlem av juryen for minnemedaljen til riksjubileet og medlem av juryen for utforming av emblem for Universitetet i Trondheim. Han er Norsk kulturråds representant i styringsgruppa for Europaråds-prosjektet: Kulturutviklinga i 11 mellomstore europeiske byar, og medlem av den nordiske kontaktgruppa for den nordiske delen av prosjektet. Han var også Rådets representant i det utvalet som skal planleggje kulturutbygginga ved Mongstad. Formannen i Norsk kulturråd er *ex officio* med i representantskapet for Sonja Henie og Niels Onstsads Stiftelser.

Kjell Bækkelund representerte Rådet ved opninga av Toneheim musikkfolkehøgskole på Vang 31. august.

Kjell Bondevik representerte Rådet ved innviinga av 1. byggetrinnet ved Sogndal Lærarskule.

Bjørn Aarseth representerte Rådet ved 100-års jubileet for Tromsø Museum, og deltok i konferansen på Fagernes 9.—11. oktober.

Halldis Moren Vesaas representerte Rådet ved opninga av Vinjeutstillinga 2. juli og ved Den norske Forfatterforenings seminar på Voksenåsen 22.—26. november.

Eli Silseth avduka utsmykkinga av Sørlandets Tekniske Skole 1. desember, og Per Ungs skulptur i Havforskningsinstituttet Bergen.

Olaf Kortner representerte Rådet ved Foreningen Nordens årlege konferanse i Udddevalla med emnet: «Tre städer møter ett kulturprogram» 11.—15. september.

Håkon Stenstadvold representerte Rådet ved opninga av Den internasjonale Grafikk-biennalen i Fredrikstad.

Frå administrasjonen:

Direktør Ingeborg Lyche heldt foredrag ved Landsdelskonferansen for Nord-Noreg 4.—6. februar. Etter oppmøding frå Kyrkje- og undervisningsdepartementet var ho med som norsk delegat til Europarådkonferansen i San Remo 26.—29. april om «Sociocultural facilities and animation».

Ho representerte Rådet ved konferansen om amatørteaterarbeid arrangert av Samnemnda for Amatørteaterarbeid 29.—30. september på Klekken. Ho opna Haldenfestivalen 1972 15. oktober og dei nye lokala for kunstforeninga i Halden same dag.

Etter innbyding frå Bulgaria under det norsk-bulgarske kulturprogrammet for 1971—72, vitja ho Bulgaria frå 20. oktober — 1. november og studerte kulturinstitusjonar og kulturvern.

Konsulent Hans Stokland var med på Norden-konferansen i Uddevalla, og representerte Rådet ved ein konferanse på Stord 27. juni om kulturanlegg.

Førstesekretærane Sverre Ringard og Torkild Alsvik var med på eit seminar om litteratursosiologi som Den norske Bokklubben skipa på Geilo i dagane 10.—13. august.

Dessutan representerte Torkild Alsvik Kulturrådet på det lokalhistoriske seminaret på Utstein kloster 22.—24. september. (Sjå ovanfor, Andre møte og konferan-

sar), og på forfattarseminaret på Voksenåsen 22.—26. november.

Førstesekretær Anne Hals representerte Rådet og arkitekt MNAL Erik Aas jr. representerte Registreringsutvalet ved ICO-MOS-konferansen «Trebyer i Norden» i Sandefjord 22.—24. september. Anne Hals representerte Rådet ved konferanse i Kongsvinger 1. desember om reguleringsplan for «Øvrebyen» med integrering av gamle bygningar i eit nytt bustadstrok.

Norsk kulturråds ærespris 1972.

Æresprisen for 1972 vart gitt til Klaus Egge etter samråysta vedtak på rådsmøte 16. november. I si grunngjeving legg Rådet både vekt på at han står i fremste rad blant komponistane våre, med ein serie heilt personlege verk, at han har gjort ein stor innsats som musikk-kritikar og at han har utført eit uvanleg verdfullt arbeid som organisasjonsmann. Han gjorde etter frigjeringa ein avgjerande innsats med å byggje opp att norsk musikkliv. Han har vore formann i Norsk Komponistforening i 27 år, og nestformann i Tono i same tid. Han var den fyrste formann i Statens Musikkråd og var i fleire år formann i Norges Kunstråd.

Livsverket hans til no har hatt så mykje å seie for norsk kulturliv at Rådet fann det naturleg å gi han æresprisen i 1972. Prisen vart delt ut ved møtet i Munch-museet 13. desember.

Kap. II. Koordinering med statsbudsjettet.

Som i tidlegare årsmeldingar vil Rådet på nytt få seie seg glad for det gode samarbeidet med Kyrkje- og undervisningsdepartementet, som er ein føresetnad om vi skal få ein koordinert kulturpolitikk og planlegging av kulturutviklinga, med prioritering av oppgåvene innanfor ei realistisk økonomisk ramme.

Om mange større tiltak og langsiktige planar har representantar for Kulturrådet hatt drøftingar med departementet, til dømes om kulturbrygg, om planar for utbygging av musikktiltak i Nord-Noreg, om det nye rådet for norsk folkemusikk og -dans, om tiltak for norsk folkekunst, o.a. større saker. Komitéen som skal greie ut om tiltak for norsk folkekunst er såleis sett ned i samråd med departementet (jfr. Kap. 1, Utval og utgreiingar).

Når det gjeld Norsk Forfattersentrum, reknar Rådet med at den noverande ordninga må halde fram i 1973, med tilskott frå Norsk kulturfond. Rådet vedtok på sitt siste møte 13. desember føreteljingar til det nye Rådet om

å ta Norsk Forfattersentrum med i planane ved fordelinga av fondsmidlar for 1973, og til Kyrkje- og undervisningsdepartementet om å ta med Forfattersentret under førebuinga av budsjettet for 1974, slik at sentret kan halde fram og helst utvide verksemda.

I budsjettinnstilling S. nr. 12, 1970—71, omtalier Kyrkje- og undervisningsnemnda særskilt dei omfattande oppgåvene som Norsk kulturfond har, og bed departementet og Kulturrådet gi ei samla vurdering av tilhøva mellom løyvingane som Norsk kulturråd gjev, og løyvingane til kulturfremål over statsbudsjettet, med sikte på ei praktisk arbeidsdeling og ein reell auke i løyvingane.

Norsk kulturråd utarbeidde difor ei utgreiing til departementet, send hausten 1971. (Rådsmedlem Bjørn Aarseth laga dessutan eit særskilt notat om samiske kulturtiltak, som vart sendt departementet i januar 1972 som vedlegg til utgreiinga — jfr. årsmelding 1971, s. 9). Fyrst blir det gitt ei samla oversyn over statsutgifter til «kulturtiltak» (i 1971)

slik dei er ført opp i budsjetta fra Kyrkje- og undervisningsdepartementet, Kulturavdelinga i Utanriksdepartementet, og i Forsvarsdepartementet (med orkestra i Forsvaret), tilhøva mellom statlege og kommunale tilskott og oversyn over dei lovene som tar sikte på å skaffe inntekter til kunstnarar. (Biblioteklova, Lov om avgift på off. omsetning av bildende kunst, Lov om avgift på off. framføring av utøvende kunstneres prestasjoner og Lov om avgift til Det norske komponistfond).

I kap. II i dette PM gjennomgår Rådet oppgåvefordelinga mellom statsbudsjettet og Norsk kulturfond, slik Kyrkje- og undervisningsnemnda hadde bede om.

Det punktet i retningslinene som gjeld prøververksemnd som ein bør føre over til statsbudsjettet dersom røynslene er gode og viser at det her trengst ei fast ordning, har ikkje skapt større vanskår. Rådet minner om Riks-konsertane, som kom over på statsbudsjettet i 1972, om Festspillene i Nord-Noreg, Jazz-festivalen i Molde og Sørlandsutstillinga, som alle fekk tilskott i ein forsøksperiode, og som no har årvisse tilskott.

Når det gjeld ekstraordinære tilskott til større eingongstiltak ved institusjonar med statstilskott, har Rådet nok møtt ymse problem. Tilhøva har utvikla seg slik at ei rad institusjonar som har fast statstilskott, kvart år søker Kulturfondet om tilleggstilskott til programinnslag som kjem att i heller same form kvart år, og som burde ligge innanfor ramma av den vanlege verksemda i vedkomande institusjon eller lag. Dersom Kulturfondet kvart år skal gi tilskott til alle slike institusjonar til tiltak som i røynda høyrer med i den vanlege verksemda, kan tilskotta frå Norsk kulturfond etterkvart berre bli ei supplering av det vanlege statstilskottet, og det var ikkje meiningsa med Fondet.

Men det er òg lett å peike på vellukka resultat av oppgåvedelinga, t.d. ved Festspillene i Bergen, der Rådet har gitt stønad til to større tiltak som ikkje kunne bli realisert utan ekstraordinære tilskott: Produksjonane av operaen Jeppe, og musikkspillet Mot Solen. Nasjonalgalleriet har òg fått fleire tilskott til å skaffe store kunstverk, som det ikkje ville vere råd å kjøpe innanfor den vanlege kjøpekontoen til galleriet.

Når det gjeld den mest krevjande oppgåva innanfor biletkunsten, kunstnarleg utsmykking av offentlege bygg, viser Rådet til det som har vore sagt i tidlegare årsmeldingar og i tilrådingar frå Kyrkje- og undervisningsnemnda. I kap. III, Biletkunst og brukskunst (sjå s. 26) gir Rådet i år ei geografisk oversyn over tilskotta i åra 1966—1972 og vi-

ser korleis midlane har vore delt mellom statlege og andre offentlege bygg.

Kulturrådet har samarbeid med Ungdoms- og idrettskontoret i Kyrkje- og undervisningsdepartementet om fordeling av norsk samtidskunst til samfunnshusa. Rådet har sakna klårare retningsliner når det gjeld tilskott til utstillingar. I årsmeldinga for 1967 er det gjort greie for hovudretningslinene når det gjeld tilskott frå Kyrkje- og undervisningsdepartementet, Utanriksdepartementet og Norsk kulturfond. Men det har ofte vorte slik at institusjonane vender seg til Norsk kulturfond når dei meiner tilskottet frå Kyrkje- og undervisningsdepartementet ikkje rekk til.

I sitt P.M. gjer Kulturrådet òg greie for koordineringa med statsbudsjettet når det gjeld film. Då Kulturfondet vart oppretta, vart posten tilskott til fri kunstnarleg kortfilm ført over til fondet, og Kulturrådet har kvart år sett av ein øremerkt sum til dette formålet. Utviklinga i dei ára Kulturrådet har gitt slike tilskott, tyder likevel på at grensene mellom dokumentarisk kortfilm, som får tilskott over kap. 358, og kortfilm i friare former blir jamt mindre klare. Norsk Filmforbund og Norske Kortfilmprodusenter For- ening har i konferansar i departementet hevda same synet, at dei frie kunstnarlege kortfilmane no er rivne ut av samanhangen med den andre kortfilmproduksjonen. All kortfilmproduksjon burde etter deira syn få tilskott over statsbudsjettet, vurdert i samanheng. Rådet meiner difor at det vil vere ei betre ordning om tilskott til ulike slag kortfilmar blir gitt over statsbudsjettet etter ei samla vurdering av ein og same jury. På sitt siste rådsmøte 13. desember vedtok difor Rådet ei oppmoding til det nye rådet om å sløyfe ei særskilt avsetjing til filmformål. Tilskott til einskilde filmtiltak som ikkje fell innanfor dei generelle stønadsordningane som departementet har, vil Kulturfondet då kunne gi av avsetjinga til Andre formål. Ein ville dimed for dette felta av kulturtiltak få same ordninga som for teater, at nye eller særleg verdfulle tiltak som ikkje fell innanfor tilskottsordningane i departementet, kan få tilskott av denne avsetjinga. Tilskott til ball- og operatiltak gir Kulturrådet òg på denne måten.

I det heile vil Rådet peike på den faren som ligg i at for mange tilskottsfelt blir ført opp med øyremerkte summar kvart år. Det vil vere meir fleksibelt og meir i samsvar med tanken med Kulturfondet om Kulturrådet kunne få stå noko meir fritt i oppgåvene kvart år, innanfor dei retningslinene som er oppdregne. Kulturrådet bør òg sjå på om ret-

ningslinene held fylgje med kulturutviklinga og eventuelle nye krav som blir stilt. Når den nye administrasjons- og tilskottssordninga for musea, som departementet har gjort framlegg om i St.meld. nr. 93 (1971—72), har vore handsama i Stortinget, vil Rådet drøfte retningslinene for omframtilskott til musea. Som det no er, har Kulturrådet svært ofte gitt tilskott som i røynsla ikkje har vore anna enn driftstilskott, dvs. løyvingar til tiltak som etter sin natur burde vere årvise normale oppgåver, vedlikehald o.a. Norske Kunst- og Kulturhistoriske Museer har sjølv uttalt om dette, at so lenge statsløyvingane til musea er so snaue, må styret rá til at Kulturfondet gir tilskott til vedlikehaldsarbeid. Vonleg kan ein, om den nye ordninga blir vedteken, komme dit at tilskott av Kulturfondet går til større oppgåver som i røynda er ekstraordinære eingongsoppgåver.

I kap. III i PM, Konklusjoner og vurderinger, peiker Rådet på hovudprinsippet i oppgåvefordelinga: dei statlege, kommunale og private midlane som blir sett inn til å finansiere kulturaktivitetar og kulturinstitusjonar bør dekkje faste driftsutgifter. Kulturfondet bør ein kunne nytte til dei større ekstraordinære eingongstiltaka som ein ikkje kan få plass til på det ordinære statsbudsjettet. Når ein ikkje har kunna fylgje dette hovudprinsippet fullt ut, er det ikkje avdi det har skorta på respekt for retningslinene, men avdi for snaue løyvingar til ordinær drift tvingar institusjonane til å søkje og Rådet til å gi slike nær sagt årvisse løyvingar til vanlege tiltak.

Til slutt i PM drøftar Rådet einskilde hovudliner som ein kunne dra opp for kulturpolitikken i 1970-åra:

1) Utvidinga av kulturomgrepet og dimed av kulturpolitikken til ein meir omfattande «livsmiljøpolitikk», der kulturpolitikken må omfatte alt som kan gi eit rikare livsmiljø, med rom for kunstnarleg oppleving

og forståing, og for skapande eigenverksemnd.

2) Desentraliseringa, slik ein ser utviklinga gjennom tiltak i riksinstasjonane, i den nye biblioteklova, gjennom ymse offentlege tilrådingar o.a.

3) Ynskje om aktivisering, slik at ein freistar skape vilkår for at flest mogeleg kan få vere med i aktiv eller skapande verksemnd — anten det gjeld musikk, teater, dans og ballett, forming, fotografi, film o.a.

4) Eit anna drag ein kan sjå i utviklinga kan være ynskje om meir samarbeid mellom ymse kunstslag, slik at kunstinstasjonane òg kan møte publikum med samansette program, og festivalar og lokale kulturtildelingar kan femne om mange slag program.

5) Å få til auka kontakt med publikum er òg eit ynskjemål, slik at ein gjennom oppsökande verksemnd kan nå grupper av ulike slag som har vanskar med å vere med i kulturaktivitetar, og grupper som geografisk, yrkesmessig, aldersmessig eller av andre grunner ikkje har vore dregne med.

6) Ein kan vel òg peike på auka forståing for kor viktig det er å få til verdfulle kulturtildelar for born og miljø som kan stimulere deira eigne kulturelle opplevingar.

Skal desse hovuddraga gjere seg gjeldande i åra som kjem, må ein få til ei sterkare distriktsutbygging, og ein større administrativ kapasitet på fylkes- og kommuneplanet for kultursaker. Desse spørsmåla vart drøfta på konferansen på Fagernes 9.—11. oktober (jfr. s. 7).

Elles meiner Rådet ein no må vente på den planlagde kulturmeldinga frå Kyrkje- og undervisningsdepartementet. Det Rådet som kjem i funksjon frå 1. januar 1973 bør då sjå på retningslinene for bruk av kulturfondsmidlar (St.prp. 130 1964—65) og den praksis som har utvikla seg gjennom dei fyrste åtte åra, og vurdere om ein bør gjere framlegg til endringar på einskilde punkt.

Kap. III. Tilskott.

Innleiing.

Ved kgl. res. av 18. februar 1972 vart fastsett denne hovuddelingen av løyvinga til Norsk kulturfond, kr. 23 500 000: (Dei tilsvarende tala for 1971 står i parentes.)

	1972	(1971)
Litteratur	5 300 000	(5 200 000)
Musikk	1 600 000	(3 515 000)
Biletkunst og brukskunst:		
a. Kunstnarleg		
utsmykking	1 650 000	(1 600 000)
b. Andre tiltak	1 650 000	(1 250 000)
Film	350 000	(400 000)
Kulturvern	3 200 000*	(2 900 000)
Kulturbrygg	7 000 000	(6 100 000)
Tidsskrift	300 000	(300 000)
Samisk kultur	300 000	
Utgreiingar	400 000	(350 000)
Andre formål	1 050 000	(1 085 000)
Administrasjon	900 000	(800 000)
I alt	<u>23 700 000*</u>	<u>(23 500 000)</u>

* Kr. 200 000 vart overført frå 1971.

I alt kom det i 1972 inn 860 søknader (i 1971: 789). Brev og spørsmål om retningslinjer for tilskott er ikkje medrekna. Det er vanskeleg å gjere nøyne greie for den totale søknadssummen, både av di mange søknader ikkje nemner nokon sum, eller subsidiære summar, og av di den summen det blir søkt om, kan delast over fleire år. Med slike etterhald kan ein setje samla søknadssum til vel 78 millioner kroner, om ein tek med alle dei sakene som kjem over frå Riksantikvaren.

Av di Rådet gjerne vil ha eit grunnlag å bygge på når det skal førebu fordeling av fondsmidlar for året, blir det kvart år lyst ut ein frist som har vore sett til 1. november for søknader om tilskott av fondsmidlar for året som kjem. Men utlysinga av denne fristen vil ikkje seie at ikkje Rådet tek omsyn til søknader som kjem inn seinare enn denne datoene.

I samsvar med dei retningslinene som Stortinget har fastsett, avslår Rådet søknader om driftstilskott til institusjonar og organisasjonar der det ikkje klårt er tale om eksperiment eller prøveår. Tilskott til ei rekje kulturtidsskrift må likevel etter føresetnadene bli gitt årvisst. (Sjå avsnittet Tidsskrift.)

Søknadsoversyn pr. 31. desember 1972.

Tala for 1971 er ført opp ved sida av.

	Talet på søknader		Utan søknadssum		Total søknadssum	
	1972	1971	1972	1971	1972	1971
Litteratur	95	89	33	25	3 058 741	1 497 672
Musikk	180	152	35	33	4 487 542	3 932 560
Biletkunst	193 ¹⁾	181	54	50	3 975 730	4 944 201
Film	48	37	2	4	2 151 710	1 781 710
Kulturvern	195	188	30	24	9 689 225 ²⁾	6 989 815
Kulturbrygg	35	50	4	6	30 260 600	37 813 524
Tidsskrift	21	23	4	3	546 700	549 800
Samisk kultur	16	-	0	-	432 060	
Diverse	77	69	7	12	1 740 020	1 726 388
	860	789	169	157	56 342 328	59 235 670

¹⁾ Søknader om lån av Materialfondet ikkje medrekna.

²⁾ Ikkje medrekna oversyn frå Riksantikvaren om prosjekt for til saman ca. kr. 21 700 000.

LITTERATUR

Ved Kgl. res. av 18. februar 1972 vart avsett kr. 5 300 000 til litteraturformål, delt slik:

Innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur	kr. 3 300 000
Barnelitteratur	» 550 000
Eldre norsk litteratur	» 130 000
Essayistikk	» 80 000
Verdfulle omsetjingar	» 100 000
Arbeid for norsk litteratur i utlandet	» 100 000
Vidare utdanning av forfattarar (seminar)	» 25 000
Ny norsk dramatikk (innkjøphonorar)	» 40 000
Litterære prisar	» 20 000
Norsk Forfattersentrum	» 500 000
Nynorsk litteratur	» 300 000
Til rådvelde til andre litteraturtiltak	» 155 000
I alt	<u>kr. 5 300 000</u>

I alt kom det inn 95 søknader om tilskott til litteraturfremål (89 i 1971). Samla søknadssum var kr. 3 058 741. Mange søknader nemner ikkje nokon søknadssum. Desse tala gir likevel ikkje noko fullt bilet av arbeidet på feltet. Her er ikkje rekna med dei mange skriv og førespurnader frå forlag, bibliotek, forfattarar og andre i samband med innkjøpsordninga eller andre støttetiltak, til dømes tildeilinga av barnebøker til barneheimar, sjukhus o. l.

1. Utgiving av eldre norsk litteratur.

Klassikarkomitéen (sjå kap. I, Utval og utgreilingar) har vurdert ei rad søknader om produksjonstilskott til ny-utgivingar av eldre norsk litteratur som anten er gått ut av handelen eller berre har vore tilgjengeleg i gamle, mangelfulle utgåver eller som del av kostbare samla verk som ein ikkje kan få kjøpt i einskilde band.

Etter tilråding frå komitéen har Kulturrådet i 1972 gitt desse tilskotta:

H. Aschehoug & Co. til Ragnhild Jølsen: «Brukshistorier» illustrert av Henrik Sørensen	kr. 8 000
H. Aschehoug & Co. til Hans E. Kinck: «Samlede noveller» bd. 3 og 4	» 54 000
H. Aschehoug & Co. til Gunnar Heiberg: «Artikler om mange ting» og «Artikler om teater og dramatikk» begge ved Hans Heiberg ..	» 14 000
H. Aschehoug & Co. til Kristofer Uppdal «Jotunbrunnen»	» 5 000

H. Aschehoug & Co. til Arnulf Øverland: «Om bøker og forfattere» i utval ved Philip Houm..	kr. 7 000
Gyldendal Norsk Forlag til Knut Hamsun: «Sværmere» (tilsegn frå 1971)	» 3 000
Gyldendal Norsk Forlag til Alexander L. Kielland: «Arbeidsfolk» (tilsegn frå 1971)	» 3 000
Noregs Boklag til Rasmus Løland: «Noveller»	» 10 000
Fabritius & Sønners Forlag til «Fagrskinna» omsett av Johan Schreiner, illustrert av Hans Gerhard Sørensen	» 12 000
Ansgar Forlag til Jonas Lie «Faste Forland»	» 6 000
Noregs Boklag til Olav H. Hauge «Dikt i utval»	» 7 000
Til saman	<u>kr. 129 000</u>

Attende til fondet kr. 1 000.

I alt er det med dette i åra 1966—72 gitt stønad til 87 nye utgåver av eldre norsk litteratur.

2. Essayistikk.

Klassikarkomitéen skal òg gi tilråding om tilskott til utgiving av norsk essaylitteratur, til litterære eller kulturhistorisk verdfulle biografiar, memoarar eller brevsamlingar.

I samsvar med tilråding frå komitéen har Rådet gitt desse tilskotta:	
Gyldendal Norsk Forlag til Trygve Ræder: «Johan Boyer og heimbygda hans. Liv og diktning»	kr. 10 000
Gyldendal Norsk Forlag til Thorleif Boman: «Den kristne kultur — og den jødiske arv»	» 3 000
Gyldendal Norsk Forlag til Kristian Smidt: «Konstfuglen og Nattergalen — Essays om diktning og kritikk»	» 5 000
Lutherstiftelsens Forlag til «Brev frå Hans Nielsen Hauge» ved Ingolf Kvammen, bd. 3	» 21 000
H. Aschehoug & Co. til Johan Scharffenbergs etterlatte artikler og essays, i utval ved August Schou	» 8 000
Minerva Forlag til Stian Sørlie: «Erupsjon. Et essay om det menneskelige menneske»	» 5 000
Det Norske Samlaget til Norsk Literær Årbok 1972	» 28 000
	<u>kr. 80 000</u>

Av avsetjinga til rådvelde for litteratur er det òg, i samsvar med tilråding frå komitéen, gitt støtte til desse bøkene:

H. Aschehoug & Co. til Hans Heiberg: «Så stort et hjerte. Henrik Wergeland»	kr. 15 000
Det Norske Samlaget til Sigmund Skard: «Det levande ordet» (sjå pkt. 8 nedanfor)	» 30 000
Til essayistikk er det soleis i alt nytta kr. 125 000 i 1972.	

3. Arbeid for norsk litteratur i utlandet.

I 1972 var det sett av kr. 100 000. Etter tilråding frå det sakkunnige utvalet på dette feltalet (sjå Kap I, Utval og utgreiingar) har Rådet gitt desse tilskotta:	
Til bokkjøp for norske lektorar i utlandet, fordelt etter tilråding frå Kulturavdelinga i Utanriksdepartementet	kr. 20 000
Den norske Forfatterforening til halvdags sekretær og kontorutstyr for formidling av norsk litteratur i utlandet	» 32 000
Embla Literary Agency til kontaktreiser i utlandet og etablering av kontor	» 12 000
Erik J. Friis til omsetjing av bd. II av Alfred Hauges Cleng Peerson-trilogi	» 10 000
Utanriksdepartementet til bokgåve til bulgarsk forlag	» 1 500
Til Rådets konferanse for utanlandske formidlarar av norsk litteratur	» 21 000
Konsulenthonorar	» 833
Til saman	<u>kr. 97 333</u>

Attende til fondet kr. 2 667.

På det første møtet i utvalet vart det sett ned to arbeidsgrupper. Den eine, Helene Andersen, Ebba Haslund og Embla Literary Agency, skal førebu den konferansen utvalet vil skipe tidleg på sommaren 1973 for utanlandske omsetjarar og forlagsfolk. Den andre arbeidsgruppa, Carl Hambro, Simen Skjønsberg og Odd Solumsmoen, skal hjelpe Embla Literary Agency og Den norske Forfatterforening i arbeidet med å velje ut bøker som ein vil freiste lansere i utlandet.

4. Vidareutdaning av forfattarar.

Kr. 25 000 vart avsett. I juni vart avsetjinga auka med kr. 2 000 av disp. litteratur, og heile summen vart løyvd til Den norske Forfatterforening til det seminaret som vart skipa på Voksenkollen i dagane 22.—26. november, med emnet: «Norge — Norden — Verden. Hvor står dagens norske skjønnlitteratur i forhold til den utenlandske? Tendenser og retninger i prosa og lyrikk etter

1960, og kriteriene for deres bedømmelse». Leiarar for seminaret var Camilla Carlson og Martin Nag. 37 deltagarar budde på Voksenkollen, ein del forfattarar var der einskilde dagar. I tillegg til dei norske foredragshaldarane var det ein frå Sverige og ein frå Polen. Rapporten frå seminaret vil Forfatterforeninga gi ut som eit lite hefte.

5. Stønad til ny norsk dramatikk.

For 1972 vart sett av kr. 40 000. Desse innkjøphonorara vart utbetalt:

Irmelin Munck: Ekteskapspermisjon (Den Nationale Scene)	kr. 10 000
Harald Tusberg og Egil Monn-Iversen: Bør Børson jr. (Det Norske Teatret)	» 10 000
Håkon Qviller og Hallvard Lydvo: Buss på by'n (Trøndelag Teater)	» 10 000
Jon Bing og Tor Åge Bringsværd: Sans & Samling (Riksteatret)	» 10 000
Til saman	<u>kr. 40 000</u>

Då avsetjinga var brukt opp, vart det gitt tilleggsløyvingar på kr. 40 000 av rådveldemidlar for litteratur og kr. 30 000 av Andre formål, delt slik:

Anders Bye: Syv mennesker (Club 7)	kr. 10 000
Tormod Skagestad: Ragnhildstreet (Det Norske Teatret)	» 10 000
Klaus Hagerup: Kuler i solnedgangen (Nationaltheatret)	» 10 000
Peder Cappelen: Loke (Nationaltheatret)	» 10 000
Magnar Mikkelsen: Agentene (Riksteatret)	» 10 000
Odd Selmer: Spill (Oslo Nye Teater)	» 10 000
Peder Cappelen: Høne Pøne (Oslo Nye Teater)	» 5 000
Tone Danielsen, Sigmund Sæverud, Nils Utsi og Knut Heljar Hagen: Gutten og gullfuglen (Nationaltheatret)	» 5 000
Til saman	<u>kr. 70 000</u>

Såleis er det i alt nytta kr. 110 000 til refusjon av innkjøphonorar for ny norsk dramatikk i 1972. Løyvinga på kr. 5 000 til Peder Cappelen: Høne Pøne er eit tillegg til ei tilsvarende løyving frå 1971. Det var uklårt om «Høne Pøne» var eit stykke for barn eller for vaksne, men i 1972 vart det godkjent som vaksenstykke etter sakkunnig frasegn. Til «Gutten og gullfuglen» vart det utbetalt kr. 5 000. Ordninga gjeld norske stykke skriv-

ne av medlemmer av Norsk Dramatikerforbund, som blir framført på offentlege teater, medlemmer av De norske teatres forening. Etter tilråding frå foreninga vart framføringa på Scene 7 (Club 7) godteken.

6. Litterære prisar.

Avsetjinga vart sett til kr. 20 000. Av desse er kr. 2 000 utbetalt til Litteraturkritikerprisen som Norsk Litteraturkritikerlag deler ut. Kr. 15 000 er nytta til Kulturrådets omsetjarpriis. Den gjekk i 1972 til forfattaren André Bjerke for Shakespeare-omsetjingane hans, og vart delt ut ved tilstellinga i Munch-museet 13. desember 1972.

Kulturrådet har fått to framlegg om å ta opp att ordninga med litteraturprisar. Norsk Litteraturkritikerlag søker om kr. 10 000 til 5 prisar, ein til kvar av dei 5 genrane roman, novelle, lyrikk, drama, essayistikk. Den norske Forfatterforening gjer framlegg om at Norsk kulturråd tek opp att ordninga med «Den store bokprisen», som vart delt ut siste gongen i 1969. Førebelets har ikkje Rådet teke opp desse framlegga.

7. Norsk Forfattersentrum.

På budsjettet for 1972 vart det sett av kr. 500 000 til Norsk Forfattersentrum. Dessutan er det gitt ei attåtløyving på kr. 15 320 av Generell disposisjon til å dekkje lønnsauke og sosiale utgifter ved ein svangerskapspermisjon, og Rådet gav tilsegn om at underskottet som sentret hadde måtta dra med seg frå 1971, skulle bli dekt i 1973. Verksemda i Norsk Forfattersentrum i 1972 går fram av årsmeldinga frå sentret, sjá vedlegg nr. 6.

15. november leverte Vurderingsutvalet for Norsk Forfattersentrum innstillinga si til Kulturrådet. Utvalet konkluderer med at Forfattersentret har gjort eit verdfullt arbeid for å spreie norsk litteratur og å få til betre kontakt mellom forfattarar og samfunnet. Difor rår det til at Kulturrådet gir Forfattersentret løyving i 1973 og at Kyrkje- og undervisningsdepartementet tar sentret med i førebuingane til statsbudsjettet for 1974. Når det gjeld den framtidige administrasjonsforma i sentret, har utvalet kløyvd seg. Fleirtalet på tre medlemmer av utvalet rår til at medlemmene i sentret sjølv vel heile styret, og at seks ulike instansar peikar ut eit råd på sju medlemmer. Kyrkje- og undervisningsdepartementet skal peike ut to medlemmer.

Mindretallet i utvalet meiner at sentret sjølv må få velje tre av fem styremedlemmer og at Kyrkje- og undervisningsdepartemen-

tet skal nemne opp dei to andre. Mindretallet gjer òg framlegg om eit råd. Dei meiner at seks medlemmer i Rådet skal nemnast opp av organisasjonar som representerer dei som nyter tilboda frå sentret, og fire skal nemnast opp av fire skribentorganisasjonar.

Norsk Forfattersentrum, Den norske Forfatterforening og Statens bibliotektilsyn har gjeve fråsegner om innstillinga.

Innstillinga har vore drøfta på to møte i Kulturrådet i 1972. På det siste møtet vedtok Rådet å slutte seg til den delen av innstillinga som var samråystes, og har sendt innstillinga over til Kyrkje- og undervisningsdepartementet med framlegg om å ta Forfattersentret med på budsjettet for 1974. Innstillinga blir handsama endeleg av Kulturrådet i 1973.

8. Stønad til nynorsk litteratur.

Rådet viser til det som er sagt i St.prp. nr. 130 (1964—65) om at nynorsk litteratur bør støttast gjennom særskilde tiltak, og om styrking av verksemda til Det Norske Samlaget. På dette grunnlaget vart det ved Kgl. res. 18. februar 1972 sett av kr. 300 000. Rådet vil elles vise til at den nynorske litteraturen sjølvsgåt nyt godt av dei andre tilskottsordningane for norsk litteratur: innkjøpsordningane for ny norsk skjønnlitteratur, innkjøp av barnebøker, tilskott til essayistikk, til omsetjingar osb.

Rådet løyvde kr. 297 000 til Det Norske Samlaget, til desse tiltaka:

Klassiske og norrøne bokverk....	kr. 25 000
Nyare utanlandsk litteratur	» 25 000
Norsk kulturarv	» 30 000
Norsk Eventyrbibliotek	» 20 000
Serien «I manns minne»	» 60 000
Kvalitetsbillegbøker	» 67 000
Barne- og ungdomsbøker	» 70 000

Det Norske Samlaget søkte i brev av 25. oktober 1972 om å få disponere om delar av desse tilskotta, då ikkje alle tiltaka det vart søkt tilskott til, let seg realisere i 1972. Rådet samtykte i at kr. 28 000 (kr. 10 000 frå posten Nyare utanlandsk litteratur, kr. 11 000 frå posten Kvalitetsbillegbøker og kr. 7 000 frå posten Barne- og ungdomsbøker) vart nytta slik: til Lars Opsata: «Den gamle garden» kr. 15 000, og kr. 13 000 til to bøker for ungdom med lesevanskar (kr. 6 500 til kvar bok).

Melding frå Det Norske Samlaget om korleis desse løyvingane er nytta, følgjer som vedlegg nr. 7.

I tillegg til desse summane har Det Norske Samlaget fått kr. 28 000 til Norsk Litterær

Arbok (sjå pkt. 2 Essayistikk) og kr. 30 000 til Sigmund Skard: «Det levande ordet» (sjå pkt. 12 Andre tilskott).

Noregs Boklag har fått kr. 3 000 til nye utgåver av to barnebøker, Sverre By: «Turid og dei andre» og Knut Gjengedal: «Kronekongen og andre soger». Forlaget fekk dessutan kr. 6 000 av midlar til disposisjon for barne- og ungdomslitteratur (sjå pkt. 10) til desse to bøkene.

Norsk Barneblads Forlag fekk kr. 7 500 til ei ny utgåve av Torgeir Bjørnaraas: «Dyresoger», av midlar til produksjon av kunstnarleg verdfulle biletbøker (sjå pkt. 10, Stønad til barne- og ungdomslitteratur).

9. Innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur.

Til denne største posten på litteraturbudsjettet vart det ved Kgl. res. 18. februar 1972 sett av kr. 3 300 000. I Innstilling om fordeling av fondsmidlar peika Rådet på at sluttrekneskapen for 1971 truleg ville syne eit underskott i høve til budsjettet med omlag 400 000 kroner, uten at det då var teke om syn til prisstiginga. Rådet rekna med at ei avsetjing på kr. 3 300 000 for 1972 truleg ville bli for snau, men vona at slutt-tala ikkje ville ligge så mykje høgare dersom tittelvolumet vart noko mindre, eller ved at ein i 1972 ville finne fram til avtaler som ville gjere ordninga noko billegare for Fondet.

Omfanget av innkjøpsordninga i 1972.

I alt vart innkjøpt 163 skjønnlitterære bøker til folkebiblioteka. Lista over bøkene følgjer som vedlegg nr. 8.

Bøkene fordelte seg slik etter genrane (tilsvarande tal for åra 1965—71 i parentes):

	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	
Prosa	92	(76	88	74	90	75	85	84)
Lyrikk	66	(43	48	48	51	60	65	68)
Skodespel	5	(5	12	5	11	5	8	6)
Til saman	163	(124	148	127	152	140	158	158)

163 bøker er det største talet for innkjøpte titlar sidan ordninga kom i gang. Talet på diktsamlingar er høgt, men det har halde seg stabilt dei siste tre åra.

Medlemmer av Den norske Forleggerforening (medrekna dei forlag som òg er tilslutta Norsk Forleggersamband) gav ut i alt 161 bøker. Frå forlag som berre er tilslutta Norsk Forleggersamband kom det ingen bøker i 1972. To uorganiserte forlag fekk innkjøpt ei bok kvar. Om lag 15 bøker vart avviste frå ordninga, anten av di dei ikkje

kunne godkjennast som skjønnlitterære eller av andre formelle grunnar. To bøker av forfattarar på «vurderingsliste» var påmelde, ei av desse vart innkjøpt, den andre ikkje. Ankenemnda (jfr. årsmelding 1971, s. 17) har ikkje hatt saker til handsaming i 1972.

Som tidlegare år har ein i 1972 prøvd å få ut bøkene til biblioteka så snøgt som mogeleg. Første sendinga, med 23 bøker, gjekk frå A/L Biblioteksentralen i slutten av september, den neste med 70 bøker gjekk først i desember. Tredje og siste sendinga vil truleg gå ut i slutten av februar månad 1973. Det er fleire grunnar til at ikkje alle bøkene kan bli sende ut før jul, m.a. kan ikkje alltid forлага levere bøkene så tidleg som ønskjeleg, dessutan treng Biblioteksentralen noko tid til innbinding og klargjering.

Kostnadene ved innkjøpsordninga.

Vi viser til årsmeldinga for 1971, der det vart gitt ei førebels oversyn over utgifter til innkjøp, innbinding, ekspedisjon og honorar for dei 158 bøkene som kom med under ordninga i 1971. Dei endelige rekneskapstala er desse:

Kjøp av 158 000 bøker	kr. 2 426 356
Innbinding, ekspedisjon m.m... >	725 869
Frakt	48 774
Honorarforskott 1971	» 644 995
Honorar for sal i 1970	» 161 027

Til saman ..... kr. 4 007 021

Utgiftene til innkjøpsordninga 1971 vart såleis kr. 757 021 høgare enn den summen som var sett av i budsjettet, kr. 3 250 000. Rådet vedtok i møte 30. august 1972 å dekkje dette underskottet ved innsparte midlar frå tidlegare år.

Totalutgiftene for innkjøpsordninga i 1972 blir:

Kjøp av 163 000 bøker	kr. 2 474 095
Innbinding, ekspedisjon m. m. ... >	959 244
Frakt	» 53 411
Honorarforskott 1972	» 657 408
Honorar for sal i 1971 (utbetalt i 1972)	» 185 734
Til saman	kr. 4 329 892

Overskridingen er såleis kr. 1 029 892 i høve til avsetjinga. Denne sluttsummen kjem ikkje overraskande. Når Rådet i 1972 våga å setje av berre 3,3 mill. kroner var det i vona om 1) at tittelvolumet ville stå stille, eller helst gå noko attende i høve til 1971, og 2) at drøftingane med forleggjarar og forfattarar

ville føre med seg nyordninga som ville gi lågare utgifter for Fondet. Ingen av desse føresetnadene har slått til. Tittelvolumet er, som nemnd ovanfor, større enn nokon gong, og dei nyordningane som vart resultatet av forhandlingane i 1972 vil først gi seg utslag i 1973. Rådet må også for 1972 nytte oppsparte midlar frå tidlegare år for å dekke underskottet.

Rådet ser alvorleg på den store auken i utgiftene til innkjøpsordninga, og vil streke under det som er sagt i årsmeldinga 1971, at ekspanderer ordninga like snøgt i dei nærmeste åra, vil dette gå ut over tilskott til andre litteraturtiltak. Rådet vonar likevel at den nye prisavtalen med forлага for lyriksamlingar vil føre til minka press på Fondet.

Ein førebels analyse av rekningane frå forлага for bøker innkjøpte i 1972 gir desse gjennomsnittstala (tilsvarende tal for 1969—1970—1971 står i parentes):

Prosabøker	kr. 30,36	(25,49	27,51	30,56)
Diktsamlingar	» 22,25	(17,02	19,11	22,84)
Skodespel	» 30,30	(18,37	11,75	23,91)

Spørsmål om justering av innkjøpsordninga.

Rådet følgjer ordninga nøyne kvart år. Dei forhandlingane som tok til i 1971, men som ikkje førde fram til justeringar det året, vart tekne opp att våren 1972. Med i forhandlingane var begge dei to forleggjarsamanslutningane og Den norske Forfatterforening. Partane kom fram til nokre endringar i ordninga. Den viktigaste er at f.o.m. 1973 vil diktsamlingar bli kjøpte inn til ein fast pris pr. ark. Denne arkprisen for 1973 er etter forhandlingane i november 1972 sett til kr. 4,60 for bøker trykt i boktrykk, og kr. 3,60 for bøker trykt i offset.

Denne avtalen vil leggje større utgifter på forлага når det gjeld utgiving av lyriksamlingar. (I november 1973 vil partane drøfte prisane for 1974.) Ei anna endring er at Kulturfondet f.o.m. 1972 sluttar å betale honorar tilskott ved 5 000 selde eksemplar, mot tidlegare ved 8 000. Den justerte avtalen følgjer som vedlegg nr. 9.

Innkjøpsordninga og biblioteka.

Kyrkje- og undervisningsnemnda i Stortinget tek i Innstilling S.nr. 39 (1972—73) Tiltråding frå Kyrkje- og undervisningsnemnda om årsmelding for Norsk kulturfond for 1971 (St.meld nr. 73 for 1971—72) opp fordelinga av innkjøpsordningsbøkene til biblioteka. Nemnda seier om dette:

«Nemnda kjenner til at om lag 50 bibliotek visstnok står på venteliste for å få tildelt frieksemplar gjennom innkjøpsordninga.

Nemnda saknar nærmere opplysningar om dette, og meiner at det burde vore med i årsmeldinga. Somme av søknadene om tildeling av frieksemplar skal vere så gamle som frå 1967. Nemnda meiner at dersom søknadene ikkje kan innvilgast på annan måte, bør talet på frieksemplar aukast ut over 1000, slik Norsk kulturråd alt i 1968 gjekk inn for, og som både departement og Kyrkje- og undervisningsnemnd sa seg samd i ved handssaminga av St.meld. nr. 16 for 1968—69. Nemnda meiner at dette er ei sak som bør kunna ordnast snarleg.»

Fordelinga av innkjøpsordningsbøkene tek Statens bibliotektilsyn seg av i samråd med Rådet. Frå og med 1972 går det minst eitt sett bøker til kvar kommune i landet. Med den nye biblioteklova som vart sett i verk frå 1. januar 1972, er det vedteke at kvar kommune skal ha eitt hovudbibliotek, til dette høyrer så eitt eller fleire filialbibliotek. Bibliotektilsynet arbeider f.t. med ei nyordning for plasseringa av innkjøpsordningsbøkene, og vonar å komme fram til ei meir rettvis fordeling av presentasjonseksemplara. Hovudregelen vil vere at kvar kommune skal få minst eitt sett. Kommunar med spreidd busetnad, særlege geografiske tilhøve eller særleg høgt folketal, vil få fleire sett. Bibliotektilsynet reknar med at denne omorganiseringa vil vere avslutta våren 1973 og at nyordninga truleg vil kunne bli effektiv alt frå hausten 1973. Den noverande ventelista vil då vonleg falle bort.

10. Stønad til barne- og ungdomslitteratur.

Ved Kgl. res. 18. februar 1972 vart det sett av kr. 550 000 delt slik:

1. Innkjøp av barnebøker til barneheimar, sjukehus, internat o.l.	kr. 200 000
2. Honorarbonus til forfattarar (à kr. 3 000)	» 100 000
3. Førehandsstønad til kunstnarleg illustrerte biletbøker	» 50 000
4. Bokbåten på Vestlandet, kjøp av barnelitteratur	» 25 000
5. Katalogen «Gode barnebøker»	» 80 000
6. «Barnebokveka 1972»	» 50 000
7. Til disposisjon	» 45 000
Til saman	» 550 000

I alt er brukt kr. 544 862. Post 1 og 2 gjeld den såkalla «lille innkjøpsordninga». Denne ordninga fungerer framleis særstilfelle. I 1972 fekk 359 barnevernistitusjonar og 23 lærarskular og barnevernsakademiet minst eitt komplett sett av dei 32 barne- og ungdomsbøkene som kom med på Bibliotektilsynets liste (bøker utkomne i 1971).

500 eksemplar av kvar bok blir kjøpt inn

gjennom A/L Biblioteksentralen og sende ut til institusjonane i juni. Liste over dei innkjøpte bøkene følgjer som vedlegg nr. 10.

Samla innkjøpspris for bøkene (minus rabatt) og utgifter til ekspedisjon og frakt kom i alt på kr. 181 759.

Honorarbonus til 30 forfattarar (to forfattarar hadde to bøker kvar med) kom på til saman kr. 90 000.

Frå 1966 til og med 1971 delte Rådet ut produksjonspremier til forlaga for særleg godt utstyr i barnebøker. I 1972 måtte Rådet av budsjettgrunnar sløyfe desse premiane som går til forlaga. Rådet viser til at forlaga får solide tilskott frå Fondet på fleire andre måtar, t.d. gjennom «den lille innkjøpsordninga» og ved produksjonstilskott til biletbøker.

Etter tilråding frå Barnebokutvalet (sjå kap I Utval og utgreiingar) har Rådet gitt tilskott til fire kunstnarleg illustrerte biletbøker:

J. W. Eide Forlag til Fridtjof Selen/	
Reidar Johan Berle: «Snorre Sel»	kr. 10 000
Gyldendal Norsk Forlag til Håkon	
Bjørklid: «Mons matglad»	..... » 15 000
Forlaget Magne til Nils Johan Rud/	
Sigrun Sæbø Kapsberger:	
«TV-rømlingen»	..... » 10 000
Forlaget Magne til Bjørn Rønningen/Unni-Lise Jonsmoen: «Gnurr	
som bor i en tønne»	..... » 7 500

Dessutan fekk Norsk Barneblads Forlag kr. 7 500 av denne avsetjinga til ei ny utgåve av Torgeir Bjørnaraa: «Dyresoger».

Det kom inn i alt 9 søknader om tilskott til produksjon av biletbøker i 1972.

I 1969 gav Rådet for første gong ut katalogen «Gode barnebøker» og tok sikte på at ei ny og justert utgåve skulle komme med om lag tre års mellomrom. I 1972 sette Rådet av kr. 80 000 til ny katalog, og denne katalogen låg føre i november. Katalogen er trykt i 100 000 eksemplar og blir delt ut gratis gjennom bokhandlarane og biblioteka. Diverre syntet det seg at denne summen vart for snau, i alt kom katalogen til å koste kr. 104 557. Trykkekostnadene har auka sterkt dei siste par åra, og Rådet måtte betale meirverdiavgift for trykkinga, medan katalogen i 1969 vart friteken for omsetningsavgift. Underskottet vart dekt innanfor totalavsetjinga til barne- og ungdomslitteratur 1972, av di kostnadene til den lille innkjøpsordninga vart mindre enn budsettet.

Av midlar avsett til disposisjon for barne- og ungdomslitteratur vart det gitt desse tilskotta:

Barnebladet Magne	kr. 15 000
Norsk Barneblad	» 7 500
Den norske nasjonalkommisjon for Unesco, barnebokseminar (tilsegn gitt i 1971)	» 15 000
Noregs Boklag, prentetilskott til nye utgåver av Sverre By: «Turid og dei andre» og Knut Gjengedal: «Kronekongen og andre soger» ..	» 6 000
Til saman	kr. 43 500

(Sjå òg 8. Stønad til nynorsk litteratur).

11. Tilskott til verdfulle omsetjingar.

For 1972 vart det sett av kr. 100 000. I tillegg hadde utvalet kr. 4 500 til disposisjon frå ei bok Gyldendal fekk tilskott til i 1971, men som ikkje kom ut.

Etter tilråding frå dei to utvala (Klassikarkomiteén og Omsetjingskomitéén, sjå kap I, Utval og utgreiingar), har Rådet løyvt kr. 83 500 til i alt 20 omsetjingar. Omsetjingskomitéén som gir fråsegn om tilskott til bøker utkomne etter 1920, har tilrådd tilskott til 17 bøker. Klassikarkomiteén som handsamar søknadene om stønad til eldre utanlandsk litteratur, har tilrådd tilskott til tre bøker. Liste over dei bøkene som har fått tilskott følgjer som vedlegg nr. 11.

Omsetjingskomitéén har også tilrådd eit tilskott på kr. 10 000 til Norsk Oversetterforening til å gjere ferdig kartoteket over omsetjingar til norsk frå 1945 til idag. Arbeidet er avslutta og rapport ligg føre.

I alt er det såleis brukt kr. 89 000.

Omsetningskomitéén har også eit medlem i juryen som peikar ut kandidaten til Kulturrådets omsetjarpris, forlagsdirektør Barthold A. Butenschøn. Han var formann i juryen som elles hadde desse medlemmene: lyriken Knut Ødegård, utpeikt av Norsk Litteraturkritikerlag, og programsekretær Ellif Straume, universitetslektor Åse-Marie Nesse og omsetjaren Trygve Greiff frå Norsk Oversetterforenings Bastianjury. Sjå elles Litterære prisar, pkt. 6 ovanfor.

12. Andre tilskott.

Ved Kgl. res. 18. februar 1972 vart det sett av kr. 155 000. I alt har Rådet gitt desse tilskotta:

Den norske Forfatterforening, ve-	
derlag for oppheva lesesirkelavgift	kr. 35 000
Norsk Bokmannslag, til litteratur-	
kurs	» 5 000
Nord-norsk Forfatterlag, til for-	
fattarmøte	» 10 000
Abo bibliotek, til kjøp av norsk	
skjønnlitteratur	» 10 000

Stønad til ny norsk dramatikk (sjå avsnitt 5 ovanfor)	»	40 000
Tilskott til Essayistikk (sjå avsnitt 2 ovanfor)	»	45 000
Den norske Forfatterforening, tillegg til løyving til seminar (sjå avsnitt 4 ovanfor)	»	2 000
Ymse honorar	»	4 905
Til saman brukta	<u>kr.</u>	<u>151 905</u>

MUSIKK

Til saman kom det i 1972 inn 180 søknader med samla søknadssum kr. 4 487 542 (I 1971: 152 søknader med samla søknadssum kr. 3 932 560). 35 søknader nemnde ikke søknadssum.

Ved Kgl. res. 18. februar 1972 vart avsett i alt kr. 1 600 000 med denne fordelinga:

Spesifiserte tiltak:

Kritisk vitskapleg utgåve av Griegs verk	kr.	52 000
Musikkpris 1972	»	15 000
Norsk lydarkiv, eingongstilskott til kjøp av innspelingar av antikvarisk interesse	»	25 000
Sonja Henies og Niels Onstads Stiftelser til samarbeidsprosjekt med Den Norske Opera: Nytt norsk musikkdramatisk verk av Terje Rypdal	»	75 000
Den Norske Opera, honorar til Hallvard Johnsen for opera	»	21 000
Norsk Komponistforening til innspeling av Fartein Valen-verk	»	106 000
Norsk Komponistforening til innspeling av verk av nolevande norske komponistar	»	250 000
Utgiving av klassisk norsk musikk	»	150 000
Tilskott til debutkonsertar	»	30 000
Til instrument ved etableringa av Musikkhøgskulen	»	250 000
Til saman	<u>kr.</u>	<u>974 000</u>

Avsetjingar:

1. Tilskott til instrument	kr.	140 000
2. Tiltak for norsk folkemusikk og folkedans	»	50 000
3. Til rådvelde til tingingsverk, trykking av noter, innspeling av norsk musikk o. a. tiltak for musikk	»	436 000
Til saman	<u>kr.</u>	<u>1 600 000</u>

Merknader:

Kritisk vitskapleg utgåve av Griegs verk.

Arbeidet med innsamling og registrering av

Grieg-tilfang har halde fram i 1972 og er no på det nærmeste fullført. Kontrakten med Peters Verlag om utgiving av utgåva er enno ikkje i orden. Forlaget ønskjer ikkje å opprette forlagskontrakt før det ligg føre oversyn over talet på subskribentar. Nemnda vonar at dette vil vere klärlagt dei første månadene av 1973.

Musikkpris 1972.

Prisen for 1972 vart gitt til Gunnar Sønstevold for komposisjonen «Litani i Atlanta» som hadde fyrstegongsframstilling under Festspillene i Nord-Norge 1972.

Norsk lydarkiv. Arkivet vart oppretta i 1965 som ein del av Norsk Musikksamling ved Universitetsbiblioteket i Oslo. Arkivet trøng ein sum til å kjøpe antikvarisk interessante innspelingar og opptak av norske kunstnarar som leiringa kan komme over og uventa få høve til å kjøpe. Det kan gjelde overføringer til band som samlarar eig der samlaren ikkje er viljig til å selje, men går med på overføring til lydband til arkivering i Norsk lydarkiv.

Sonja Henies og Niels Onstads Stiftelser

til samarbeidsprosjekt med Den Norske Opera: framstilling av eit musikkdramatisk verk av Terje Rypdal, basert på teksten til høyrespelet «Orfeus vender seg og ser på Eurydice» av den danske forfattaren Kai Nissen. Rypdal skreiv verket for Kunstsenteret. Det vart framført 6 gonger i juni 1972.

Den Norske Opera.

Honorar til Hallvard Johnsen for opera bygd på boka «Legenden om Svein og Maria» av Alfred Hauge. Honoraret var kr. 36 000. I tillegg til kr. 21 000 som Rådet ga i 1972 kjem kr. 15 000 som vart ledig ved at Nordisk Kulturfond dekte utgiftene til operaen «Et fjelleventyr» av Alfred Janson, der Norsk kulturfond tidlegare hadde gitt kr. 15 000. Operaen får premiere september 1973.

Norsk Komponistforening til innspeling av Fartein Valen-verk. Det har lenge vore eit ønskjemål å få ei samla innspeling av alle verka til Fartein Valen. I 1971 fekk Komponistforeninga ei særstundig avtale med Norsk Riksringkasting om innspeling av Fartein Valen-verk. Rådet såg det verdfulle i planen, og ga kr. 106 000 i tillegg til den summen Komponistforeninga får kvart år til innspeling av verk av nolevande norske komponistar (sjå nedanfor).

Norsk Komponistforening til innspeling av verk av nolevande norske kom-

ponistar. I 1972 har Komponistforeninga gjort desse innspelingane:

Conrad Baden: Concertino for klarinett og strykkere
 Conrad Baden: Intra Sinfonica
 David Monrad Johansen: 7 sanger, op. 6
 David Monrad Johansen: 10 norske barnerim, op. 14
 David Monrad Johansen: Violinsonate, op. 3
 Sigurd Berge: Blåsekvintett for de unge
 Arne Nordheim: Poly-Poly (elektronisk)
 Hallvard Johnsen: Symfoni nr. 3
 Gunnar Sønsteved: Quadri
 Fartein Valen: Violinkonsert
 Fartein Valen: Epithalamion

Komponistforeninga meiner at grammofonplater er det beste hjelpemedel når det gjeld å gjøre norsk musikk kjend både heime og i utlandet. Norsk kulturråds rådgivande utval for musikk har tilrådd at Norsk kulturråd får til ei utgreiling om arbeid for norsk musikk i utlandet. Rådet sette av kr. 40 000 (sjá Utval og utgreilingar) til dette arbeidet. Utanriksdepartementet, Kulturavdelinga, Norsk Rikskringkasting og Komponistforeninga har sagt seg viljig til å utarbeide ei oversyn over dei tiltak som er i gong. På det grunnlaget vil Rådet vurdere om ein bør freiste å finne nye vegar og kven som bør setje eventuelle nye tiltak i verk.

Utgiving av klassisk norsk musikk

Redaksjonsutvalet for utgiving av klassisk norsk musikk (sjá Kap. Utval og utgreilingar) har gått i gong med innspelingane av klassisk norsk musikk. Innspeling av Kjerulf-romansar, klaverstykke og songar for mannskor vil ligge føre på nyåret 1973. Avtaler er gjort med kunstnarar om innspeling av Agathe Backer-Grøndahl-songar og verk av Eyvind Alnæs og Johan Svendsen. Samstundes med plateutgivingane førebud utvalet utgiving av alle Kjerulfs romansar som noter. I første halvdel av 1972 gjorde utvalet i samarbeid med grammofonselskapa eksperimentopptak med 4 kanals stereo (quadrofoni). Eksperimenta har vist at systemet og da særskild avspelingssystemet enno ikkje er nok uteksperimentert. Opptaka blir difor gjort slik at dei no kan spelast med 2 kanals stereo. Seinare, når quadrofoni er nok uteksperimentert, kan verka spelast av med 4 kanals stereo.

Tilskott til debutkonsertar

Rådet sette av kr. 30 000 til debutkonsertar som ei forsøksordning, som Rikskonsertane

administrerer. Tilskottet er avgrensa til 3—4 debuterande kunstnarar kvart år. Tilskottet skal gå til kunstnarar med særlege kvalifikasjonar, vurderte av ein jury. Tilskottet blir nytta til 3—4 presentasjonskonsertar rundt i landet og ein offentleg konsert i Oslo eller Bergen. I 1972 vart juryen så seint oppnemnd at kunstnarane måtte få tilskottet på etterskott. Tilskott vart gitt til violinistane Endre Kleve og Terje Tønnesen, og til pianistane Tore Dingstad og Wolfgang Plagge. Prøvespel for dei som vil debutere i 1973 vart halde desember 1972, og tilskott vil bli gitt etter dei opphavlege retningslinene.

Instrument for Musikkhøgskulen
 Musikkhøgskuleundervisning vart sett i gang frå hausten 1972. Rådet tek sikte på å gje tilskott til å kjøpe instrument til Musikkhøgskulen i 1973 òg.

1. Tilskott til konsertinstrument.

Tilskott blir først og fremst gitt til amatørsymfoniorkester som driv konsertverksemد, og til flygel i samfunnshus, der eit godt instrument er naudsynt for at Rikskonsertane kan gje konsert der. Rikskonsertane og NASOL har vore med ved vurderinga av søknadene. Desse tilskotta er gitt:

Flygel, piano:

Meldal Samfunnshus, flygel	kr. 8 000
Måsøy kulturnemd, flygel	» 6 000
Kvæfjord kulturnemd, konsert-	
piano	» 5 000
Musikkens Venner, Andøy, flygel	» 8 000
Nordmøre Folkehøgskole, flygel	» 10 000
Fylge Bl. Kor, piano	» 3 500
Askvoll Amatørorkester, piano	» 5 000
Helgeland Hornmusikkrets, piano	» 8 000
Stavanger Kunstforening, flygel	» 8 000
Lom lokallag av Musikkens Venner, flygel	» 8 000
Skjåk lokallag av Musikkens Venner, flygel	» 8 000

Andre instrument:

Groruddalen Orkesterforening, instrument	» 5 000
Østfold Ungdomsorkester, Sarpsborg, instrument	» 5 000
Tromsø Domkor, cembalo	» 5 000
Nord-Østerdal Symfoniorkester, 2 waldhorn	» 3 500
Musica Viva, Bergen, instrument	» 3 500
Narvik Byorkester, obo	» 4 000
Trondheim Kretsfengsel, instrument til orkester	» 5 000
Trondhjems Handelsstands Forenings Orkester, paukar	» 3 000

Hareid og Ulstein fellesorkester, obo	> 3 000
Kristiansund Symfoniorkester, waldhorn	> 3 000
Det norske brassband «Metronom 66», instrument	> 2 000
Follo Orkesterforening, fagott ..	> 4 000
Lillehammer Byorkester, cembalo ..	> 5 500
Frol Orkester, paukar	> 4 000
Solør — Sør-Østerdal Orkester- forening, fagott	> 3 000
Fredrikstad Byorkester, fagott ..	> 4 000
Til saman	kr. 140 000

Dessutan gav Rådet desse tilsegsna for 1973 under føresetnad av at restfinansieringa vart ordna lokalt/kommunalt:

Brummunddal Orkesterforening, flygel	kr. 10 000
Lødingen Folkeakademi, piano	> 5 000
Straume Mannskor, flygel	> 10 000
Ballangen Kulturnemnd, flygel ..	> 8 000

2. Tiltak for norsk folkemusikk og folkedans.

Ved Kgl. res. vart avsett kr. 50 000. I tillegg til denne summen kom kr. 23 000 som ikkje vart nytta i 1971 og som vart ført over til å dekkje utgifter til å etablere Samarbeidsrådet for folkemusikk og folkedans.

Utalet som gav Innstilling om tiltak for folkemusikk og folkedans vurderte i 1972 òg dei søknadene som låg føre da avsetjinga vart fordelt. Desse tilskotta er gitt:

Torkjell Haugeruds Minnefond, grunnkurs i hardingfelespel	kr. 7 000
Landslaget for Spelemenn, di- striktsvise domarkurs	> 10 000
Noregs Ungdomslag, spelemanns- kurs	> 7 000
Landslaget for Spelemenn og Noregs Ungdomslag:	
a. innsamling av folkedanstradi- sjonar	> 15 000
b. bygdedansseminar	> 9 000
c. etterreising av ein bygdedans- tradisjon («Drevjapolsen», Hå- logaland)	> 3 000
Til saman	kr. 51 000

Kyrkje- og undervisningsdepartementet godkjende med brev av 7. januar 1972 at det vart oppretta eit samordningsråd for folkemusikk og folkedans. (Sjå årsmelding 1971 kap. musikk pkt. 2.). I samsvar med framlegg frå organisasjonar og institusjonar oppnemnde Rådet 30. august desse medlemmene:

Dosent Ola Kai Ledang — Den nasjonale fagseksjon for musikk for universiteta Redaksjonssekretær Rolf Myklebust — NRK Professor Hampus Huldt-Nystrøm — NAVF (varamann dosent Ola Kai Ledang)
Skolekonsertsjef Leif Braseth — Riks- konsertane
Egil Bakka — Noregs Ungdomslag (varamann Ragna Bjørkum)
Jon Stuvøy — Landslaget for Spelemenn (varamann Jon Mæland)
Dosent Olav Bø — Norsk kulturråd (vara- mann lektor Arnt Bakke, Tromsø)

Samstundes vedtok Rådet i samråd med Kyrkje- og undervisningsdepartementet at sekretariatet skulle vere i Trondheim, ved Universitetet/Lærarhøgskolen der. Rådet for folkemusikk og folkedans hadde konstituerande møte 20. oktober 1972 og valde dosent Olav Bø til formann og dosent Ola Kai Ledang til viseformann.

Av kr. 22 000 som var til rådvelde for Folkemusikkrådet brukte rådet i 1972 kr. 6 560. Differansen, kr. 16 440, lar Kulturrådet stå til rådvelde for Folkemusikkrådet i 1973.

3. Til rådvelde til tingingsverk, trykking av noter, innspeling av norsk musikk o. a. tiltak for musikk.

Musikkutvalet har vurdert søknader om tilskott til tingingsverk, til å trykke noter, og til å spele inn norsk musikk på plater. Rådet har gitt desse tilskotta:

<i>Tingingsverk, komponisttevlingar:</i>	
Norges Landssangerforbund til tevling om eit verk som fellesnum- mer ved skule- og ungdomsfesti- valen i Haugesund 1972	kr. 5 000
Jazzfestivalen i Molde, tingings- verk	> 12 000
Påskefestveke i Oslo, tevling om orgel- og vokalmusikk	> 6 500
Søreide friviljuge sokneråd, til tev- ling om kyrkjemusikk til opninga av Søreide kyrkje	> 13 500
Filharmonisk Selskap, tingingsverk av Johan Kvandal	> 20 000
Rikskirkessangfesten for barnekor i Haugesund, tingingsverk av Kjell Mørk Karlsen	> 4 000
Liturgikommisjonen, Kyrkje- og undervisningsdepartementet, pre- miar for gode salmemelodiar	> 10 000

<i>Tilskott til prenting av notar:</i>	
Metodistkyrkja i Skien: til å gi ut salmebok med nye salmemelo- diar	kr. 20 000

Norsk Musikforlag, trykningstil-skott Egil Hovland: Variasjoner for obo og klaver	kr. 700	Andre formål	kr. 50 000		
Norsk Musikforlag, trykningstil-skott Egil Hovland, Rhapsody 69..	» 3 500	Musica Sacra, Heinrich Schütz-fest	» 5 000		
Norsk Musikforlag, Egil Hovland: Concertino for 3 trumpets and strings	» 3 100	Valdres Trekspillklubb, Noregs-meisterskap	» 3 000		
Norsk Musikforlag: Johan Kvan-dal:Concerto for flute and strings	» 2 500	Pro Musica Antiqua, turné med konsertar i mellomalderkyrkjer..	» 10 000		
Norsk Musikforlag: Johan Kvan-dal: Sinfonia Concertante, Opus 29	» 6 300	Stokke kommune, konsert	» 2 250		
Norsk Musikforlag, Sigurd Berge: Chroma	» 3 400	Ny Musikk, til å vere med i Fest-spillene i Bergen og Jazzfestivalen på Kongsberg	» 9 000		
<i>Innspeling av LP-plater:</i>					
NOPA — vol. nr. 10 i Light Music-serien	kr. 25 000	Ny Musikk, konsert på Høvikodden	» 2 000		
Arbeidernes Opplysningsforbund.		Norsk Komponistforening,			
LP-plate med arbeidarsongar	» 13 500	Nordiske Musikkdaggar	» 20 000		
Wilhelm Hansen Musik-Forlag.		Fartein Valen Selskapet, minne-konsert	» 5 000		
LP-plate med verk av Arne Nordheim	» 4 000				
<i>Seminar, kurs, profesjonell instruksjon:</i>					
Musikkonservatoriet i Oslo, strykarkurs	kr. 18 700	<i>Andre tiltak:</i>			
Frøydis Ree Hauge, kurs for horn-istar	» 2 000	Eivind Groven, til å gi ut «Tem- perering og renstemming» på tysk	» 4 000		
Sunnmøre Kristelige Songarlag, instruksjonskurs	» 2 000	Arne Dørumsgaard, antologi med originalopptak (Nina og Edvard Grieg, Borghild Langaard o.a.) av Grieg-verk	» 15 000		
Rikskonsertane, profesjonell instruksjon av amatørsymfoni- orkester	» 20 000	Til saman	kr. 434 380		
Alesund Kirkekor, korseminar....	» 2 500				
Harry Rishaug, seminar for blå- sarar i Trøndelagsdistriktet	» 12 000	Dessutan er desse tilskotta gitt til musikk-tiltak av avsetjinga til Generell disposisjon (Sjå nedanfor, Andre formål):			
Norges Organistforbund, orgel- byggkonferanse	» 3 630	Riksjubileet, tingingsverk av Klaus Egge og Egil Hovland	kr. 40 000		
NASOL, vinterkurs	» 10 000	Operaugen i Kristiansund 1972..	» 20 000		
Tromsø Musikklærerforening, seminar	» 1 300	Filharmonisk Selskaps Orkester, harpe	» 30 000		
Landslaget i Skolen, seminar	» 5 000	Torkjell Haugeruds Minnlefond, tilskott til bok om Myllarguten og Haavard Gibøen	» 12 000		
<i>Festivalar, konsertar, turnear:</i>		Filharmonisk Selskaps Orkester, turné i Nord-Norge (sjå disp. mu- sikk)	» 50 000		
Festspillene i Nord-Norge, urfram-föring av Gunnar Sønstevold: Litani i Atlanta	kr. 20 000	Norske Trekkspilleres Landsfor- bund, jury ved meisterskapsspel- veke	» 1 000		
Festspillene i Nord-Norge, vise- verkstad	» 5 000	Ålesund Kirkekor, musikkveke ..	» 5 000		
Symfoniorkestret i Trondheim, turné i Nord-Norge med Willi Boskovsky	» 20 000	Cæciliaforeningen, Fredrikstad, tingingsverk av Nystedt/Ellingsen	» 7 000		
Ung Nordisk Musikkfestival, til- skott til norsk deltaking	» 20 000	Til saman	kr. 165 000		
Tromsø Byorkester, konsert	» 4 000				
Hammerfest Musikkforening, konsertar ved 100-års jubiléet....	» 10 000	Dessutan har Rådet gitt desse tilsegnene for 1973:			
Filharmonisk Selskap, turné i Nord-Noreg sumaren 1973 (sjå øg		Noregs Høgskulelærarlag til ut- giving av Sparre Olsen-songar til 70-årsdagen hans (april 1973)	kr. 30 000		
		Opera-uken i Kristiansund til å framføre Den Glade Enke	» 25 000		
		Det Norske Solist-kor, USA-turné 1973	» 25 000		
		Festspillene i Nord-Norge, kon-			

sert med Finnmark Symfoni-	
orkester/Alta Motettkor	kr. 20 000
Norges Musikkhandlerforbund. Til	
jury ved «Ungdommens Pianomester»	» 5 000
Filharmonisk Selskap, tingings-	
verk av Arne Nordheim	» 20 000
Wilhelm Hansen Musik-Forlag,	
til å spele inn verk av Arne Nord-	
heim saman med Mogens Ellegaard	» 3 500
Sonja Henies og Niels Onstads	
Stiftelser, arrangement med Mor-	
ton Subotnik	» 4 000
Hamar Tourist Service. Garanti	
for konsert ved janitsjarfestival	
sumaren 1973	» 5 000
Til saman	<u>kr. 137 500</u>

Ei førebuande arbeidsgruppe har utarbeidt ein rapport om friviljuge musikkaktivitetar for barn og ungdom (sjå årsmelding 1971, kap. Musikk pkt. 3). Arbeidsgruppa gjer framlegg om at Rådet oppnemner eit utval til å greie ut heile saksområdet, og at det tek med dei kommunale musikkskulane som i dag blir drivne etter ulike reglar i dei ulike kommunane. Rådet vil handsame denne saka i samband med budsjettet for 1973.

Etter oppdrag frå Kulturrådet har Arne Nordheim gjort ei utgreiing om studio for elektronisk musikk. Utgreiinga er send til fråsegn til Musikkhøgskulen, NRK, Komponistforeninga og Kunstsentrret på Høyvikaodden. Utgreiinga vil bli handsama av Rådet i samband med budsjettet for 1973.

Nordnorsk Musikkråd leverte landsdelsplan for musikklivet i Nord-Norge 11. desember 1972. Tilstades ved overleveringa var representantar for Kyrkje- og undervisningsdepartementet, Nordnorsk kulturråd og Nordnorsk Musikkråd, Rikskonsertane og Norsk kulturråd. Planen vart førebels drøfta ved overleveringa, og Rådet vil drøfte han vidare med departementet, Rikskonsertane og fylka i 1973.

Norsk kulturråd har vendt seg til Komponistforeninga og vist til prøveordninga med tilskott til debutkonsertar og spurt om det kunne vere bruk for ei liknande ordning for komponistdebutantar. Komponistforeninga meiner at problema ikkje er dei same for komponistar og gjer framlegg om at Rådet gjev tilskott til presentasjons-konsertar. Foreninga gjorde samstundes framlegg om at det blir sett av ein garantism for førstoppføringa av verk av norske komponistar. Foreninga bed dessutan om ei støtteordning for nye norske opera og orkesterverk.

BILETKUNST OG BRUKSKUNST

I 1972 kom inn i alt 193 søknader (i 1971: 181) med ein samla søknadssum på om lag 4 millionar kroner. 54 av desse nemner ikkje søknadssum. Søknader om større tilskott til reparasjonar, ombygging av kunstgalleri eller nybygg er rekna med under Kap. om Kulturbrygg. Søknader om lån frå Materialfondet er heller ikkje tekne med i desse tala.

Ved Kgl. res. i 1972 vart gitt desse tilskotta og gjort vedtak om slike avsetjingar:

Spesifiserte tiltak:

Rolf Stenersen-samlinga i Ber-	
gen, avsetjing til kjøp av kunst-	
samling	kr. 500 000
Norske Grafikere, forsøksverk-	
semrd med artotek i norske bib-	
liotek	» 60 000
Norske Grafikere, forsøksverk-	
semrd med «Grafikernes Utstil-	
lings-Service»	» 100 000
Norsk Billedhoggerforening, for-	
søksverksemrd med «Skulptur-	
kontor»	» 100 000
Kunst i Skolen, utgiving av bi-	
lettmappa «Norge vårt land» (i	
samband med 1100-års jubileet	
for Rikssamlinga)	» 40 000
Kunst på Arbeidsplassen, kjøp	
av norsk biletvev	» 40 000
Fredrikstad Kunstforening, ar-	
rangement av Internasjonal	
Grafikk Biennale	» 20 000

Avsetjingar:

1. Kunstarleg utsmykking av	
offentlege bygg og anlegg ..	» 1 650 000
2. Kjøp av norsk samtidskunst	» 200 000
3. Stønad til debuterande kunst-	
narar	» 80 000
4. Til rådvelde for utstillingar	
og andre eingongstiltak	» 360 000
5. Avsetjing til Materialfondet	» 150 000

Til saman	<u>kr. 3 300 000</u>
-----------------	----------------------

I tillegg vart det av avsetjinga til Generell disposisjon nytta kr. 39 300 til 4 biletkunsttiltak. Sjå Kap. Andre formål.

Merknader:

Rolf Stenersen-samlinga i Bergen: I 1971 vedtok Rådet å gi tilsegn om i alt 1,5 mill. kr. til å kjøpe ei samling norsk og internasjonal kunst. Samlinga som tilhørde Rolf Stenersen var på om lag 200 kunstverk og er verdsett til mellom 20 og 30 mill. kr. Kjøpesummen var 3 mill. kr. og 1,5 mill. kr. er innsamla lokalt. Bankane i Bergen har gitt lovnad om å finansiere eit

nybygg for kunstsamlinga. Rådet sette av kr. 500 000 til føremålet i 1972 og vedtok å fordele utbetalinga av resten av tilsegnet med kr. 500 000 i 1973 og kr. 500 000 i 1974.

Norske Grafikere: I 1971 og 1972 har Rådet løyvd til saman kr. 112 000 til forsøksverksem med artotek i norske bibliotek. I samråd med Statens bibliotektilsyn har Norske Grafikere gitt 22 bibliotek ei samling på 10 grafiske blad kvar. Kunstverka blir lånte ut på same måte som bøker. Desse biblioteka er med i forsøksverksemda: Fredrikstad, Førde, Hammerfest, Nannestad, Odda, Ringenrike, Rjukan, Stathelle, Vadsø, As, Harstad, Lillehammer og Fåberg, Ulstein, Kolvereid, Nord-Fron, Hoff, Nes, Sigdal, Risør, Arendal og Halden. Statens bibliotektilsyn opplyser at artotekordninga har vore ein suksess med stort utlån. Norske Grafikere har fått melding frå Kyrkje- og undervisningsdepartementet om at utgifter til artotekverksem vil kunne bli refundert over statsbudsjettet frå og med 1973, i samsvar med den nye biblioteklova.

I 1972 løyvde Rådet kr. 100 000 til ei prøveordning med «Grafikernes Utstillings-Service», og ga tilsegn om ytterlegare kr. 100 000 til føremålet i 1973. «Grafikernes Utstillings-Service» skal drive opplysningsverksem om norske grafikarar og fremje omsetjing av grafikk. Rådet ser dette tiltaket som eit første steg til å få i stand ei permanent ordning som økonomisk kan bli sjølvfinansierande gjennom økte provisjonsinntekter.

Norsk Billedhoggerforening fekk på same måte som Norske Grafikere ei løyving på kr. 100 000 og tilsegn om ytterlegare kr. 100 000 for 1973 til forsøksverksem med eit «Skulpturkontor». Skulpturkontoret skal drive opplysningsverksem om norske biledhoggarar og fremje sal av skulptur. Verksemda hittil har gått med til å samle inn opplysningar om norske biledhoggarar, fotografering av kunstverk, utarbeide standardkontraktar og førebu salsutstillingar.

Kunst i Skolen: Løyvinga er nyitta til å få i stand ei mappe med originalgrafikk i samband med Riksjuilet i 1972. Biletmappa «Norge vårt land» er laga i 250 eksemplar og Kunst i Skolen opplyser at storparten av opplaget er selt. Kunstnarane Kaare Espolin Johnson, Håkon Bleken, Bjørn Hegranes, Terje Grøstad og Frantz Widerberg har laga eit grafisk blad kvar og tilskottet frå Kulturfondet har finansiert honoraret til kunstnarane. På denne måten kunne utsalsprisen på biletmappa setjast så lågt som kr. 750.

Kunst på Arbeidsplassen: Løyvinga er nyitta til å kjøpe biletvevnader som Kunst på Arbeidsplassen vil presentere saman med fotomontasje, tekster om arbeidsmetode o.a. i 2 mindre utstillingar som skal turnere blant medlemmene. Tilskottet frå Kulturfondet har finansiert kjøp av biletvevnader frå kunstnarane Eli Marie Johnsen, Anne Sæland, Tor Hognestad og Tove Mosebekk.

Fredrikstad Kunstforening arrangerte hausten 1972 den første Internasjonale Grafikk Biennale i Norden. Utanom Rådet ga Utanriksdepartementet (kr. 15 000), Østfold fylke (kr. 10 000), og Fredrikstad kommune (kr. 35 000) økonomisk stønad til å finansiere dette arrangementet. Over 200 kunstnarar frå 54 land var representerte. Av midlar til rådvelde for utstillingar har Rådet og løyvd kr. 5 000 til ein pris, slik at Norsk Internasjonal Grafikk Biennale i alt har fått kr. 25 000 i tilskott frå Kulturfondet.

1. Kunstnarleg utsmykking av offentlege bygg og anlegg.

Avsetjinga til kunstnarleg utsmykking skal nyttast til utsmykkingsoppgåver ved alle statlege, fylkeskommunale, kommunale og andre offentlege bygg og anlegg. Innan den noverande budsjettet er det uråd å løyse alle desse oppgåvene på ein rimeleg måte, men Rådet har etter beste skjøn prøvd å fordele dei årlege avsetjingane til kunstnarleg utsmykking på ein slik måte at alle landsdelar har vore tilgodesett. I åra 1966—72 har midlane vore fordelt slik:

Austlandet:	3,6 mill. kr.
	(kr. 1,90 pr. innbyggjar)
Sørlandet:	0,6 mill. kr.
	(kr. 1,25 pr. innbyggjar)
Vestlandet:	1,9 mill. kr.
	(kr. 2,75 pr. innbyggjar)
Trøndelag:	0,6 mill. kr.
	(kr. 1,75 pr. innbyggjar)
Nord-Noreg:	1,8 mill. kr.
	(kr. 4,00 pr. innbyggjar)

Statlege bygg har i desse åra fått 108 løyvingar på til saman 5,9 mill. kr., medan andre offentlege bygg har fått 115 løyvingar på til saman 2,6 mill. kr.

I innstillingane S. nr. 268 (1969—70), S. nr. 33 (1970—71) og S. nr. 39 (1972—73) frå Kyrkje- og undervisningsnemnda i Stortinget har nemnda bede Kyrkje- og undervisningsdepartementet om å finne ei løysing slik at utsmykkinga av statlege bygningar i større mon enn no kjem med i den vanlege fi-

nansieringa av nybygg, slik at løyvinga til slike føremål frå Kulturfondet meir kan komme andre offentlege bygg til gode.

Rådet vil difor på nytt seie frå at det vinar Kyrkje- og undervisningsdepartementet kan finne fram til ei løysing slik at utgiftene til kunstnarleg utsmykking av nye statlege bygg blir tekne med i byggjekalkylen. Difor kan midlar frå Kulturfondet til kunstnarleg utsmykking i større mon enn no komme bygninga i distrikta til gode. Det er store uløyste oppgåver som ligg føre når det gjeld utsmykking av barne- og ungdomsskular, gymnas, sjukehus, kyrkjer, aldersheimar, rådhus, samfunnshus o. l. lokale offentlege bygg som i dag ikkje har original biletkunst. Ein sterkare innsats for desse bygningane er avhengig av at departementet finn ein annan finansieringsmåte for utsmykking av statlege bygningar, eller at løyvingane til Kulturfondet blir monaleg større.

Desse tilskotta er gitt i 1972:

Skular:

Kongsberg gymnas. Relieff av Øivind Hansen	kr. 15 000
Hallingdal yrkesskule i Al. Målarstykke av Rolf Nesch	» 10 000
Gjøvik tekniske skule. Skulptur av Dyre Vaa	» 12 000
Hardanger Folkehøgskule. Målarstykke av Ole-Gabriel Dahl..	» 10 000
Bjørkelangen skulesenter, Akershus. Skulptur av Asbjørn Høglund og applikert sceneteppe av Arne Lindaas	» 15 000
Jessheim skulesenter, Akershus. Skulptur av Gino Scarpa, målarstykke av Knut Flatin og materialbilete av Jan Baker	» 25 000
Farsund ungdomsskule. Målarstykke av Reidar Rudjord	» 2 000
Sogndal ungdomsskule. Avsetjing. Kunstnarleg konsulent	» 15 000
Sulitjelma ungdomsskule. Relieff av Finn Hald	» 3 000
Blomhaug skule, Gjøvik. Biletvev av Bjarne Rise	» 2 800
Ås ungdomsskule. Skulptur av Odd Tandberg	» 10 000
Tjølling ungdomsskule. Skulptur av Odd Hilt	» 3 400
Seljord ungdomsskule. Biletvev av Karin Sundbye	» 7 500
Høyanger ungdomsskule. Skulptur av Tore Bjørn Skjølsvik	» 15 000
Randaberg ungdomsskule. Materialbilete av Andreas Bøe	» 8 000

Rennesøy ungdomsskule. Skulptur av Svein M. Håvarstein	kr. 25 000
Gruben ungdomsskule, Mo i Rana. Relieff av M. H. Sørensen »	7 500
Vigrestad ungdomsskule. Målarstykke av Kalle Orstad	» 15 000
Sula ungdomsskule, Langevåg. Avsetjing. Kunstnarleg konsulent	» 20 000
Vikersund og Amot ungdomsskule. Kjøp av fri kunst frå utstillingar arrangert av Unge Kunstneres Samfund	» 12 000
Sandefjord gymnas. Skulptur av Thorbjørn Danielsen	» 20 000
Vang ungdomsskule, Ringerike. Veggmålararbeid av Jon Jutrem »	20 000
Vestvågøy gymnas. Kjøp av grafikk	» 5 000
Tjøngsfjord skule. Kjøp av grafikk	» 5 000
Kvæfjord ungdomsskule . Kjøp av grafikk	» 10 000
Aheim ungdomsskule. Kjøp av grafikk	» 5 000
Alesund Maskinistskule. Avsetjing. Kunstnarleg konsulent »	40 000
Skuleanlegget Slåtthaug i Fana. Avsetjing. Kunstnarleg konsulent	» 75 000
Halden lærerskule og gymnas. Applikert sceneteppe av John Risan og relieff av Siri Aurdal..	» 80 000
Fauske off. skule. Biletvev av Bjørg Heggstad Jakkhelln	» 10 000
Huseby off. skule for blinde. Utlån av skulptur frå Norsk Billedhoggerforening	» 2 000

Kyrkjer:

Metodistkyrkja i Larvik. Relieff av John G. Nielsen	kr. 3 000
Moflag kapell, Lurøy. Altartavle av Niels Nilsskog	» 3 000
Henningsvær kyrkje. Glassmålararbeid av Victor Sparre	» 8 000
Bakke kapell, Eiker. Biletvev av Siri Blakstad	» 2 000
Ringerike krematorium. Biletvev av Siri Blakstad	» 7 500

Andre lokale offentlege bygg:

Seljord ungdomslag. Målarstykke av Ørnulf Meidel	» 10 000
Oppdal svømmehall. Relieff av Sivert Donali	» 15 000
Rissa Herredshus. Relieff av Oscar Bergsaune	» 5 000
Sørbrandal samlingshus. Kjøp av grafikk	» 5 000

Lunner Rådhus. Målarstykke av Erling Merton	kr.	10 000	Relieff av Odd Hilt	kr.	4 500
Gjøvik kristelige ungdomsforening. Skulptur av Skule Waksvik »		2 500	Verdal postkontor. Målarstykke av Karl Kr. Hildrum	»	6 000
Det nordnorske studenthjem.			Statens attføringsinstitutt i Trondheim. Skulptur av Karl Johan Flaathe (omframlyving) »		1 000
Målarstykke av K. E. Harr .... »		3 500	Til førebuande arbeid og kon-sulenthonorar	»	28 500
<i>Sjukehus:</i>			Til saman	kr.	<u>1 650 000</u>
Mohagen sykehjem, Enebakk. Kjøp av grafikk og målarstykke »		10 000	Tilskott gitt til kunstnarleg utsmykking i 1972 fordeler seg med kr. 946 300 til statsbygg og kr. 703 700 til kommunale og fylkeskom-munale bygg.		
Vanylven sjukeheim. Kjøp av grafikk	»	5 000			
Stavanger Røde Kors. Biletvev av Mossen og Aage Storstein ..	»	10 000	Av tilsegner gitt i åra 1969—72 reknar Rå-det med desse utbetalingane i 1973:		
Ålesund Fylkessjukehus. Kunst-verk av Kaare Espolin Johnson, Tore Gunnar Olsen, Oddvar Tors-heim, Ørnulf Oppdahl, Berit Soot Kløvig, Knut Rose, Kåre Martinsen, Odd Tandberg, Audun Hetland, Arvid Eikvik, Finn Henrik Bodvin, Kåre Heram og K. Myrseth	»	100 000	Universitetet i Bergen. Skulptur av Arne Vinje Gunnerud. (Til-segn 1970)	kr.	200 000
Stavanger Røde Kors. Kjøp av målarstykke og grafikk	»	15 000	Universitetet i Trondheim. Kun-stnarleg utsmykking av Torget på Gløshaugen. Konkurranse. (Til-segn om i alt kr. 800 000 vart gitt i 1971)	»	200 000
<i>Statlege bygg:</i>			Universitetet i Oslo. Skulptur til Odontologi-Biologibygget. Kon-kurranse. (Tilsegn 1972)	»	150 000
Førde postkontor. Skulptur av Ludvig Eikaas (omframlyving) »		10 300	Norges Idrettshøgskole. Kjøp av fri kunst. (Tilsegn 1969)	»	70 000
Statens Hus i Sandvika. Skulp-tur av Arnold Haukeland	»	150 000	Huseby off. skole for blinde.		
Havforskningsinstituttet i Ber-gen. Skulptur av Per Ung, relief av Ole Johan Tørud, målarstykke av Kjerstin Øvreli og inn-kjøp av grafikk	»	90 000	Kunstnarleg konsulent (Tilsegn 1969)	»	50 000
Universitetet i Tromsø. Målar-stykke av Erik Werenskiold og grafikk av Kaare Espolin John-son og Ulf Dreyer	»	45 000	Slåtthaug-anlegget i Fana. Kun-stnarleg konsulent (Tilsegn 1971) ..	»	50 000
Studentsentret ved Universitetet i Bergen. Applikert sceneteppe av Marit Hauge	»	7 500	Kristiansand Teater. Veggdekora-sjon av Henrik Finne (Tilsegn 1971)	»	150 000
Universitetet i Oslo. Biletvev av Brit Fuglevaag Warsinski, relieff av Finn Henrik Bodvin, må-larstykke av Jakob Weidemann, Inger Sitter, Gunnar S. Gundersen og Arne Malmedal og til kon-kurranse om utsmykking av Odontologi-Biologibygget	»	207 500	Eik off. lærerskole. Kunstnarleg konsulent (Tilsegn 1972)	»	50 000
Norges Idrettshøgskole. Kjøp av fri kunst	»	70 000	Statens Landbruksmaskinistskole.		
Universitetet i Bergen. Skulptur av Søren Georg Jensen, Odd Tandberg og Arne Vinje Gun-nerud	»	200 000	Kunstnarleg konsulent (Tilsegn 1972)	»	30 000
Rikshospitalet. Veggmålararbeid av Ludvik Eikaas	»	110 000	Til saman	kr.	<u>950 000</u>
Barnepsykiatrisk senter på Sogn.					

2. Kjøp av norsk samtidskunst.

Utvælet for kjøp av norsk samtidskunst har til oppgåve gjennom kjøp å sikre for det offentlige kunstverk innafor områda målarstykke, skulptur, grafikk og teikningar, som utvælet meiner har særskild kunstnarleg verdi. I retningslinene heiter det vidare at kjøp bør kunne stimulere mot og interesse hjå kunstnarar til å lage kunstverk utan omsyn til mogleg sal. Kjøpa har ikkje som mål å skape ei kunstsamling med indre samanheng eller annan representativ natur. Kunstverka skal før eller seinare plasserast i offentlege bygg

der dei kjem ålmenta til gode. I åra 1968—71 er det kjøpt i alt 413 kunstverk, og storparten av desse er gitt som gåver til samfunnshus i Finnmark, Troms, Nordland, Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane, Hordaland, Rogaland, Aust- og Vest-Agder, Telemark, Vestfold og Buskerud.

I 1972 har utvalet kjøpt 147 kunstverk. Av desse er 55 målarstykke, akvarellar, materialarbeid og biletvev, 11 skulpturar og 81 grafiske blad og teikningar. (Sjå vedlegg nr. 12). Utvalet har vitja utstillingsinstitusjonar i Harstad, Bodø, Trondheim, Bergen, Stavanger, Bryne, Kristiansand, Skien, Tønsberg, Oslo, Lillehammer og Moss. Når utvalet vitjar utstillingsbyar utanfor Oslo kjøper utvalet alltid kunstverk som er laga av kunstnarar frå distriktet. I 1972 er 57 % av løvyinga til norsk samtidskunst brukt til kjøp på utstillingar i Oslo, 43 % er brukt til kjøp elles i landet. I alt har utvalet vitja 159 utstillingar.

Oslo Kunstforening har mot ei godt gjersle tatt på seg arbeidet med mellombels lagring og administrasjon av kjøpte kunstverk. Inntil avgjerd om plassering er teken, kan kunstverka disponerast av institusjonar som arbeider med kunstutstillingar, og Selskapet Kunst på Arbeidsplassen har i dei siste åra fått låne kunstverk til å supplere eigne vandreutstillingar.

3. Stønad til debuterande kunstnarar.

Kunstnarar som berre svært lite har vore med på kollektive utstillingar og som skal ha si første separatutstilling, kan søkje om tilskott til materialutgifter. Styret for Materialfondet handsamar alle søknader og gir tilråding om tilskott bør bli gitt og kor stort tilskottet bør vere. Sjå retningslinene i års meldinga for 1969, vedlegg nr. 16.

I 1972 har desse kunstnarane fått tilskott i samband med debututstilling:

Mette Holst. Unge Kunstneres Samfund	kr. 2 000
Asbjørn Boyesen. Kunstner forbundet	» 2 090
Kjell R. Hansen. Unge Kunstneres Samfund	» 2 500
Oddmund Raudberget. Kunstner forbundet	» 4 000
Olav Søgnen. Galleri 1, Bergen ..	» 4 000
Trygve Løwe. Oslo Kunstforening	» 4 000
Bodil Strømsted. Unge Kunstneres Samfund	» 4 000
Turid Holter. Kunstneres Hus..	» 4 000
Ingjerd Dillan. Unge Kunstneres	

Samfund	kr. 2 500
Torstein Rusdal jr. Galleri Elementa	» 4 000
Jan Radlgruber. Oslo Kunstforening	» 4 000
Olaug Halsteinrud. Unge Kunstneres Samfund	» 4 000
Øivind Brune. Unge Kunstneres Samfund	» 4 000
Knut H. Larsen. Unge Kunstneres Samfund	» 4 000
Eva Lange Lind. Unge Kunstneres Samfund	» 4 000
Magne Austad. Haugesund Kunstforening	» 4 000
Anne Lindvik. Unge Kunstneres Samfund	» 4 000
Elly Johnsen. Galleri Henrik, Eidsvoll	» 2 926
Berit Jersin Stenersen. Galleri Elementa	» 4 000
Christen Halle. Galleri Elementa Vemund Vierhaug. Galleri Elementa	» 3 000
Knut Flatin. Kunstner forbundet	» 3 500
Kaja T. Skjælaaen. Unge Kunstneres Samfund	» 3 500
Inger Sæverud. Galleri 1, Bergen ..	» 4 000
Tove Strømme Barth. Kunstner forbundet	» 4 000
Karl E. Nilsen. Kunstner forbundet	» 3 000
Bjørn W. Mortensen. Oslo Kunstforening	» 3 000
Svein Rønning. Bergen Kunstforening	» 3 000
Bjørn Brusdal. Unge Kunstneres Samfund	» 3 000
Elisabeth Hjelle. Oslo Kunstforening	» 3 000
Kai Øvre. Unge Kunstneres Samfund	» 3 000
Bjørn Krzywinski. Galleri 1, Bergen	» 3 000
Jarle Rosseland. Unge Kunstneres Samfund	» 3 000
Nina Sundbye. Kunstner forbundet	» 3 000
Trygve Lønaas. Unge Kunstneres Samfund	» 2 500
G. Tørvund. Unge Kunstneres Samfund	» 2 000
Til saman	kr. 129 016

Avsetjinga til debuterande kunstnarar var i 1972 kr. 80 000. Overskridninga, kr. 49 016, er dekt frå avsetjinga til Utstillingar og andre eingongstiltak og Andre formål.

4. Tilskott til utstillingar og andre eingongstiltak.

Desse tilskotta er gitt:

Utstillingar:

Kunstner forbundet, Bergens	
Kunstforening og Trondheim	
Kunstforening. Utstillinga «Britisk maleri 1945—70»	kr. 20 000
Nasjonalgalleriet. Rolf Nescht utstilling. Garanti	» 50 000
Kunstnergruppa «Park», Oslo. Utstilling	» 6 000

Seminar:

Galleri F 15. Seminar for norske kunstforeningar	» 20 000
Bildende Kunstneres Styre. Seminar om ny organisasjon for bilet-kunstnarar	» 15 300
Unge Kunstneres Samfund.	
Trykking av seminarrapport	» 3 200

Udstyr:

Oslo Kunstforening. Kjøp av lys-anlegg	» 7 300
GRAS atelier, Oslo. Kjøp av lito-grafipresse	» 5 000
Kunstnargruppa «De tre», Oslo.	
Kjøp av litografipresse	» 5 000
Vinjeutstillinga. Til lysutstyr ..	» 5 500
Tønsberg Kunstforening. Kjøp av grafikkrammer	» 2 000

Illustrasjon av kunstbøker:

H. Aschehoug & Co. Illustrasjoner av Th. Eigner til boka «Hvit-symre i utslatten» av Hans E. Kinck	» 7 000
Det Norske Samlaget. Illustrasjoner av Harald Kihle til boka «Guro Heddelid» av Jørund Telnes	» 15 000

Monument:

Ragnvald Vaage-minnet. Monument over R. Vaage, laga av Ståle Kyllingstad	» 30 000
Andreas Haukland-komitéen. Monument over A. Haukland, laga av Hjalmar Hansen	» 25 000
Fløterkomitéen, Flisa. Monument over tømmerfløteren, laga av Odd-mund Raudberget	» 30 000
Romerike Historielag. Monument over Asbjørn Dørumsgard, laga av Ragnhild Butenschøn	» 10 000
Selskapet for Skien Bys Vel. Monument over Knud Ramshart Ørn, laga av Dyre Vaa	» 10 000

Andre tiltak:

Nasjonalgalleriet. Konserverings-arbeid	kr. 5 000
Oslo Kunstforening. Administra-sjon og lagring av norsk samtids-kunst	» 18 000
Norges Husflidslag. Konkurranse om biletvevkartongar	» 25 000
Riksgalleriet. Kjøp av byste av Tarjei Vesaas, laga av Gunnar Janson	» 17 000
Fredrikstad Kunstforening. Pris i samband med Internasjonal Grafikk Biennale	» 5 000
Universitetet i Trondheim. Kon- kurranse om emblem for univer-sitetet	» 4 000
Omframlyving til stønad for de-buterande kunstnarar	» 19 700
Til saman	kr. 360 000

5. Materialfond for biletkunstnarar.

Styret for Materialfondet har i 1972 hand-sama 40 lånesøknader. Etter tilråding frå styret har Rådet gitt 31 søkjavar lånetilseg-ner på til saman kr. 253 620. Til støyping av skulpturar har 14 bilethoggjarar fått låne kr. 179 200, medan resten er lånt til målarar, grafikarar og tekstilkunstnarar.

Økonomisk oversyn over Materialfondet 1965—1972:

Avset-jingar kr.	Lånetil-segner kr.	Utbeta-lingar kr.	Betalt attende kr.
1 630 000	1 757 606	1 526 122	325 351

Rådet har i 1972 ettergitt eit lån på kr. 27 671. Lånet var knytta til 2 skulpturar som bære ved eit uhell vart totalskadde.

I 1965—72 har Rådet gitt i alt 206 kunstnarar lånetilsegner på til saman kr. 1 757 606. Av denne lånesummen har 116 bilethoggjarar fått låne kr. 1 208 000, 39 grafikarar kr. 260 000, 37 målarar kr. 170 000 og 14 andre kunstnarar har fått låne kr. 119 000.

Om retningslinene for Materialfondet viser vi til årsmeldinga for 1965, vedlegg nr. 2.

Utlån av Munch-grafikk.

Som eit forsøk for 3 år vedtok Rådet i 1969 å stille garanti mot skader ved depo-nering av inntil 200 blad Munch-grafikk frå Oslo Kommunes Kunstsamlinger i lokale brannsikre kulturbygg i Noreg. I 1972 vedtok Rådet å fornye avtala med Oslo Kommunes Kunstsamlinger fram til 31. desember 1974.

Dei første grafiske blad frå Munch-museet vart lånte ut til Tromsø Museum og Trondhjems Kunstforening i 1970. I 1971 og 1972 har Alta Bibliotek, Rana Bygdemuseum, Fylkesmuseet i Grenland og Stavanger Faste Galleri fått samlingar av Munch-grafikk. I alt er det lånt ut 137 blad av dei 200 grafiske arbeid som avtala gjeld. Låneordninga har virka fullnøyande, og det er ikkje kome inn meldingar om skader av nokon art på dei grafiske blad som er lånte ut.

FILM

Ved Kgl. res. av 18. februar 1972 vart avsett kr. 350 000, delt slik:	
Fri kunstnarleg kortfilm	kr. 250 000
Andre filmtiltak	» 100 000
Til saman	kr. 350 000

I 1972 kom det inn 48 søknader med samla søknadssum kr. 2 151 710. (I 1971 37 søknader med samla søknadssum kr. 1 781 710). Av desse galdt 42 tilskott til kortfilm med samla søknadssum kr. 1 976 072.

Fri kunstnarleg kortfilm.

Søknadene om tilskott til fri kunstnarleg kortfilm vart vurderte av ein jury med desse medlemmene: instituttstyrar Jon Stenklev, formann, filmregissør Nils R. Müller, oppnemnd av Norske Filmprodusenters Forening og filmfotograf Erling Thurmann-Andersen, oppnemnd av Norsk Filmforbund.

I samsvar med innstilling frå juryen gav Rådet desse tilskotta:

Laila Bull Tuhus: Kortfilm om forsøksgymnaset i Oslo	kr. 58 500
Bjørn Breigutu: Den siste skoledagen	» 73 000
Anja Breien: Film om Bendik Sjur	» 61 000
Per Blom: En tre fabel	» 71 500
Til saman	kr. 264 000

Overskridinga, kr. 14 000, vart dekt av avsetjing til Andre filmtiltak. Sjå nedanfor.

Andre filmtiltak:

Rådet har gitt desse tilskotta:	
Underskott på avsetjing til fri kunstnarleg kortfilm	kr. 14 000
Smalfilmseminar ved Festspillene i Nord-Norge	» 15 000
Norsk Filminstitutt, trykkingstilskott til Leif Sinding «En filmsaga»	» 5 000
Elinor film v/ Oddvar Einarson,	

råfilm til dokumentar-opptak frå 1. mai 1972	kr. 15 000
Nordisk Film- og TV-union til stipend ved nordisk seminar om scenografi	» 3 000
Til saman	kr. 52 000

Den udisponerte summen, kr. 48 000, vart ført over til avsetjing til Andre formål etter vedtak i Rådet.

Ved Kgl. res. 1971 vart avsett kr. 60 000 til produksjonspremie eller premiar for eit særskilt talentfullt arbeid. Då berre 4 kortfilmar vart visningsklare i 1971 vart summen overført til 1972 til det same formålet. I 1972 vart 10 kortfilmar visningsklare. Dei vart vurderte av ein jury med desse medlemmene: redaktør Per Hovdenakk, formann, Thore Kinge, oppnemnd av Norske Filmprodusenters Forening, Gunnar Svensrud, oppnemnd av Norsk Filmforbund og Johan Haarberg, oppnemnd av Norske Filmklubbers Forbund. I samsvar med innstilling frå juryen vart summen delt med kr. 30 000 til kvar av dei to filmregissøraane Bredo Greve for kortfilmen «Vi er alle broilere» og Oddvar Einarson for kortfilmen «Kilroy».

Da Rådet ikkje kjem til å setje av nokon særskild sum til filmformål for 1973, er alle søknader om støtte til kortfilm sendt til Kyrkje- og undervisningsdepartementet for å bli vurderte av Statens kortfilmutval. Om dette utvalet finn verdifulle prosjekt blant søkerne, er Rådet budd på å gi tilskott frå avsetjinga til Andre formål. Vi viser til det som er sagt i Kap. II, Koordinering med statsbudsjettet, om at årvisse tilskott til denne del av kortfilmproduksjonen, fri kunstnarleg kortfilm, naturleg høyrer heime på statsbudsjettet.

KULTURVERN

I alt kom i 1972 inn 195 søknader (1971: 188) med ein samla søknadssum på kr. 9 689 225 (1971: kr. 6 989 815). 30 av søkerne nemnde ikkje søknadssum. I dette talet er ikkje medrekna eit oversyn frå Riksantikvaren som gjeld 275 prosjekt med om lag kr. 21 700 000 som søknadssum. Søknader om større tilskott til nybygg ved musea, større ombyggings- og innreiingsarbeid er handsama under KULTURBYGG, og registrerte der.

Ved Kgl. res. av 18. februar 1972 vart i alt avsett 3,2 mill. kr. til kulturverntiltak. Inkludert i denne summen var kr. 200 000 som hadde gått attende til fondet, då tilsegnat til Kongsberg Arbeidersamfund ikkje vart realisert.

Spesifiserte tiltak:**a. Tiltak ved kulturhistoriske musé.**

Fylkesmuseet Telemark og Grenland, kjøp av Nordigard Berdal..	kr. 110 000
Voss Fylkesmuseum, restaurering av Nesheimtunet	» 90 000
Ibsenhuset/Grimstad Bymuseum, etterreising av Reimann-apoteket	» 80 000
Stiftelsen Rød Herregård, innvendes restaurering av hagesalong..	» 50 000
Skimuseet, sprinkleranlegg	» 100 000
Askim historielag, flytting av Holt gard til bygdetun	» 50 000
Til saman	<u>kr. 480 000</u>

Fylkesmuseet Telemark og Grenland. Tilskottet til å kjøpe Nordigard Berdal vart vedteke av Norsk kulturråd i 1971. Nordigard er eit tun på til saman 9 hus og 12 mål grunn. Hovudbygning, loft og bur høyrer til det beste som finst i Vest-Telemark. Museet fekk tilbod om å kjøpe tunet for kr. 220 000. Lokal innsats frå fylke og kommune er kr. 110 000.

Voss Fylkesmuseum. Restaurering og istandsetjing av Nesheimtunet. Norsk kulturråd løyvde kr. 85 000 til å kjøpe tunet i 1970. NKKM seier at tunet er sær verdfullt antikvarisk, men delar av arbeidet utvendes kan ein vente med eller finansiere på anna vis.

Ibsenhuset / Grimstad Bymuseum. Atterreising av Reimann-apoteket. Totalkostnadene er rekna til kr. 132 000. Riksantikvaren har tilrådd søknaden. Apoteket er eit tømra bygg frå siste helvta av 1700-talet. Her arbeidde Henrik Ibsen dei første åra av læretida si i Grimstad. Grimstad Bymuseum vil nytte apoteket som utstillingsbygg for dei verdfulle etnografiske, kulturhistoriske og arkeologiske samlingane.

Stiftelsen Rød Herregård. Innvendes restaurering av hagesalong. Norsk kulturråd har tidlegare løyvd kr. 85 000 til arkivbygg og kr. 35 000 til utvendes restaurering av hagesalongen. Søknaden er vel dokumentert og vart sterkt tilrådd av Riksantikvaren.

Skimuseet. Norske Kunst- og Kulturhistoriske Museer seier at samlingane er verdfulle og av ein særskild karakter.

Askim historielag. Flytting og restaurering av kjøpmannsgarden Holt til Askim bygdetun. Historielaget ønskjer å få i stand eit handelsmuseum for Indre Østfold i bygningen. I fyrste omgang ønskjer laget å flytte bygningen til bygdetunet og å få han under tak. Totale kostnader er rekna til kr. 200 000, lokal innsats kr. 90 000.

b. Tiltak for berging av kulturhistorisk verdfulle hus, anlegg og miljø.

Tyholmen i Arendal	kr. 187 500
Adresseavisens gard, Kongens gate 4, Trondheim, flytting og attreising	» 250 000
Svanøy hovedgard, Sogn og Fjordane	» 100 000
Stiftelsen Drøbak hospital	» 50 000
Heimigard, Valle i Setesdal, rekonstruksjon av løe frå mellomalderen	» 50 000
Til saman	<u>kr. 637 500</u>

Tyholmen i Arendal. Rådet gav i 1971 ei tilsegn over 8 år om til saman kr. 1 500 000 til å restaurere fire bygningar på Tyholmen i Arendal. Fyrste avsetjing var i 1972.

Adresseavisens gard, Kongens gate 4, Trondheim. Flytting og attreising av freda bygning på kommunal grunn i Trondheim. På denne måten blir det mogeleg å la det gamle Svaneapoteket bli verande ved Torget, og det sentrale bybilete blir uendra.

Svanøy hovedgard, Sogn og Fjordane. Rådet løyvde kr. 50 000 i 1971. Garden er freda. Riksantikvaren har tilrådd at ein held fram med å restaurere garden.

Stiftelsen Drøbak hospital. Hospitalet er ein freda bygning frå slutten av 1700-talet. Bygningen har tent som gamleheim dei siste 60 åra fram til 1970 då han vart teken i bruk som soknehus. Det er sær viktig for miljøet rundt den gamle kyrkja at bygningen blir restaurert og blir brukt.

Heimigard, Valle i Setesdal. Rådet løyvde kr. 15 000 i 1968 til å restaurere loftet frå mellomalderen. Kjernen i den noverande driftsbygningen er frå mellomalderen, og han skal no flyttast og reconstruerast på same eigedom.

c. Andre spesifiserte tiltak.

Norsk Veteranskibsklubb, restaurering av D/S «Børøysund»	kr. 31 000
Universitetets oldsaksamling, utstilling av norske kunstsaker frå mellomalderen som er i utanlandske eige	» 135 000
Registrering av faste kulturminne i Noreg	» 200 000
Til saman	<u>kr. 366 000</u>

Norsk Veteranskibsklubb. Rådet har gitt tilsegn om ei sluttloyying til å restaurere D/S «Børøysund» i 1972. Rådet har tidlegare løyvd kr. 40 000 til dette. Ein kan no nytte skuta i passasjertrafikk.

Universitetets Oldsaksamling fekk tilsegn om kr. 135 000 til utstilling av norske kunstsaker frå mellomalderen. Museet arrangerte utstillinga i samband med feiringa av 1100-årsminnet for rikssamlinga. Jamvel om utstillinga vart ein stor suksess, vart ho dyrare enn dei hadde rekna med. Rådet ga difor ei tilleggsloyming på kr. 31 500 av midlar til generell disposisjon.

Registrering av faste kulturminne i Noreg. Rådet vedtok i 1971 å setje i gong ei total registrering av faste kulturminne i Noreg. Rådet peika ut eit styre med representantar for Norsk kulturråd, Riksantikvaren, Norske Kunst- og Kulturhistoriske Museer, Foreningen til norske Fortidsminnesmerkers Bevaring, Miljøverndepartementet, landbruket og universiteta den 20. mars 1972. Arkitekt, førstekonservator Arne Berg er formann. Mandat for styret fylgjer som vedlegg nr. 13 til årsmeldinga. Arkitekt MNAL Erik Aas jr. er engasjert som leidar for sekretariatet frå 1. januar 1973. Rådet sette av kr. 200 000 i 1972. Då sjølve arbeidet fyrst kjem i gong frå 1973 vil den delen av loyminga som står att frå 1972, kr. 156 300, bli ført over til 1973. Kr. 43 700 er nyttå som godt gjersle til styret og gitt som tilskott til fylkeskonservatoren i Hordaland til å registrere faste kulturminne og kulturlandskap i Nordhordaland (kr. 25 000), og til Terje Bodøgaard til å registrere kystarkitektur i Helgeland (kr. 4 000).

d. Fornminnetiltak.

*Hoveneset, Aust-Agder, gravrøyser frå bronsealderen som er truga av hyttebygging	kr. 50 000
Vistehola, Rogaland, buplass frå steinalderen, kjøp av grunn	» 50 000
Skipshellaren på Straume, Hordaland, buplass frå steinalderen, kjøp av grunn	» 45 000
Løsetstranda, Møre og Romsdal, gravrøyser, kjøp av grunn	» 5 000
Geite, Levanger, Nord-Trøndelag, rike gravhaugar, kjøp av grunn..	» 50 000
	kr. 200 000

* Ei avtale mellom Grimstad kommune og Universitetets Oldsaksamling har sikra fornminnefeltet på Hoveneset utan at det vart naudsynt med kjøp. Tilskottet er difor blitt ført over til å sikre fornminne på Penne, Lista.

Dei tilskotta som er gitt, er i samsvar med tilråding og prioritering frå Fornminneutvalet. Engasjementet av ein fornminnespektør vart slutt i 1971. Prøveordninga hadde då vart i 3½ år og Rådet såg seg ikkje i

stand til å halde ordninga ved lag i 1972. Jamvel om Rådet gav si tilråding var det ikkje mogeleg for departementet å få stiltinga som fornminneinspektør over på statsbudsjettet i 1972.

e. Konserveringstiltak.

Innvik kyrkje, restaurering av presteportrett	kr. 30 000
Stavanger Museum, innreiling av konserveringsatelier	» 100 000
Kvernes kyrkje, konservering av tak- og veggdekorasjonar	» 25 000
Til saman	kr. 155 000

Innvik kyrkje. Innvik hovudkyrkje eig ei verdfull samling av 12 presteportrett. Alle portretta har vore mykje hardhendt restaurert tidlegare og er i svært ring stand. Sjølv restaureringsarbeidet blir no utført ved det mellombels kyrkjeatelieret for Vestlandet.

Stavanger Museum. Museet fekk i 1971 kr. 500 000 til å kjøpe bygningen «Frue Meieri», der museet tek sikte på å innrei eit konserveringsatelier. Tilskottet går til innreiling av bygningen og konserveringsutstyr.

Kvernes kyrkje. Det er Foreningen til norske Fortidsminnesmerkers Bevaring som eig kyrkja. Kyrkja har rike tak- og veggdekorasjonar som det er naudsynt å restaurere. Rådet løyvde kr. 25 000 i 1966 og kr. 23 000 i 1967 til same formålet.

Avsetjingar til ikkje spesifiserte føremål.

Resten av kulturvernmidla vart delt slik på dei ulike områda:

1. Omframtiltak ved dei kulturhistoriske musea	kr. 390 000
2. Berging av kulturhistorisk verdfulle hus, anlegg og miljø	» 450 000
3. Lokalhistorie	» 200 000
4. Konserveringstiltak	» 50 000
5. Til rådvelde til andre tiltak..	» 271 500
Til saman	kr. 1 361 500

1. Omframtiltak ved kulturhistoriske musé.

Desse har fått tilskott i 1972:	
Stjørdal Museum, til å flytte ei seterbu	kr. 14 000
De Samiske Samlinger, etablingsutgifter	» 30 000
Rollag Bygdetun, til å flytte ein stovebygning	» 35 000
Ivar-Aasen Museet, til å innrei de studierom m. m.	» 15 000

Glomdalsmuseet, til å sikre ein gamal rie	kr. 14 000	Skogadalsbøen, Sogn og Fjordane, til å reparere to seteranlegg	kr. 40 000
Nordlands Fylkesmuseum, til å byggje eit storbåtnauast	» 50 000	Rognskogtunet, Halsa, Møre og Romsdal, restaureringsarbeid	» 40 000
Skaun Museumslag, til å reparere ei stove	» 5 800	Til saman	<u>kr. 450 000</u>
Lunde Sogelag, til å restaurere ein dam, byggje vassrenne og kvern- kall	» 4 000		
Verdal Museum, til å reparere eit bekk-kvernanlegg	» 25 000	Dessutan er gitt tilsegn for 1973: Verneplan for gamle handels- og gjestgivarstader i Hordaland	kr. 100 000
Sigdal og Eggedal Museum, til å setje opp ei seterbu	» 7 000	Lærdalsøyri, Sogn og Fjordane, til å rehabilitera og setje istand gamle bustadsmiljø	» 200 000
Aust-Agdermuseet, til å setje opp ei klokkarbu	» 60 000	Lensmannsgarden i Bakke, Sira, Vest-Agder, til å reparere hus ..	» 10 000
Herøy Historielag, til å reparere ei stove	» 5 000		
Sætergårds Samlinger, Tolga, til å registrere og setje opp samlinga Eiker Historielag, til å kjøpe hus- bunad	» 15 000		
Jevnli i Blakseter, til å reparere bygningar	» 14 000		
Dalane Folkemuseum, til å kon- servere jernsaker i museet	» 20 000		
Inderøy Bygdemuseum, til å flyttje ei låve	» 27 000		
Romsdalsmuseet, Fiskerimuseet på Hjertøya, til båtbyggjeri	» 15 000		
Velfjord Historielag, til å reise opp att ei smie	» 4 000		
Ikkje disponert	» 200		
Til saman	<u>kr. 390 000</u>		

Dessutan er det gitt tilsegn for 1973:
Stiftelsen Rød Herregård, til å
restaurere hagesalongen innven-
des .....

kr. 50 000

2. Restaurering og istandsetting av kultur- historisk verdifulle hus og anlegg.

Tilskott 1972:

Universitetets Oldsaksamling, til å restaurere Isegran, Fredrikstad	kr. 20 000
Lidtunet, Suldal, Rogaland, re- staureringsarbeid	» 50 000
«Festningsbyen», Kongsvinger, til å restaurere tre hus i Øvrebyen..	» 100 000
Skippergt. 11, Tromsø, til å re- staurere sidefløy som skal nyttast til vevstove for husflidslag	» 50 000
Egelands Verk, Gjerstad, Aust- Agder, restaureringsarbeid	» 50 000
Gulskogen, Skoger, Buskerud, til å restaurere hovudbygningen som nyttast som kunstgalleri	» 50 000
«Yris hotell», Eid, Sogn og Fjor- dane, til å berge eit freda anlegg	» 50 000
Sandbuseter, Russlien i Vågå og	

Skogadalsbøen, Sogn og Fjordane, til å reparere to seteranlegg	kr. 40 000
Rognskogtunet, Halsa, Møre og Romsdal, restaureringsarbeid	» 40 000
Til saman	<u>kr. 450 000</u>

Dessutan er gitt tilsegn for 1973:
Verneplan for gamle handels- og
gjestgivarstader i Hordaland .... kr. 100 000
Lærdalsøyri, Sogn og Fjordane,
til å rehabilitera og setje istand
gamle bustadsmiljø ..... » 200 000 |

Lensmannsgarden i Bakke, Sira,
Vest-Agder, til å reparere hus ..

3. Lokalhistorisk arbeid.

Søknadene om tilskott til lokalhistorisk
arbeid blir vurderte av eit sakkunnig utval,
sjå kap I, Utval og utgreiingar. Ved Kgl. res.
i 1972 vart det sett av kr. 200 000 til lokal-
historie.

På rådsmøte i desember vart det løyvd
kr. 2 500 i tillegg av Generell disposisjon til
dette formålet. I 1972 er det gitt desse til-
skotta:

Fosen Historielag, til årsskrift og medlemsvervning	kr. 3 000
Hadsel Historielag, til «Hofda- segl» nr. 16 og 17	» 2 000
Norsk lokalhistorisk institutt, til Norsk Historisk Leksikon....	» 94 500
Finnmarksbiblioteket, til regis- terarbeid	» 10 000
Valdres Folkemuseum, til kurs ..	» 2 800
Norsk lokalhistorisk institutt, omframlyving til rapport frå det seminaret utvalet heldt på Lillehammer 1971	» 1 423 ¹⁾
Stadnamnnemnd i Kvinnhe- rad, til innsamlingsarbeid.....	» 10 000
Årbok for Glåmdalen	» 7 000
Valdres Historielag, til årbok..	» 4 000
Hallingdal Historielag, til årbok	» 4 000
Hålogaland Historielag, til «Hå- løyminne»	» 3 500
Romerike Historielag, til «Rome- rikstun»	» 5 000
Dølaringen Boklag, til årbok for Gudbrandsdalen	» 5 000
Årbok for Senja	» 5 000
Samnemnda for lokalhistorisk gransking i Nidaros Bispedøm- me, til jemt-trøndersk histori- karmøte på Røros	» 2 600
Utsteinseminaret	» 17 415 ²⁾
Ringerike kommunens fornmin- neutval til registrering	» 5 000 ³⁾
Gauldal Historielag, til årbok..	» 3 000

Agder Historielag, til årbok....	kr.	5 000
Trønderlaget, til årbok	»	3 000
A/S Forlagsservice, til Anders H. Bergfjord: «Skule-Jacob» ..	»	3 000
Valdres Historielag, til Nils O. Bergheim: «Andris Eivindsson Vang og folkeminnearbeidet hans»	»	5 000
Ikkje disponert	»	1 261
Til saman	kr.	<u>202 500</u>

sehakel og messeskjorte	kr.	6 000
Ørland Sokneråd, til messekjorte	»	2 500
Øystese Sokneråd, til messekjorte fra 1663	»	400
Foreningen til norske Fortidsminnesmerkers Bevaring, sikring av området kring Hoprekstad stavkyrkje	»	5 450
Ulvik opplysningsråd og folkeakademi, til å restaurere Figen-schous Uro-epitafium	»	<u>17 970¹⁾</u>
Til saman	kr.	<u>50 000</u>

- ¹⁾ Løyvinga til Lillehammerseminaret i 1971 var kr. 25 000. Av desse sto det att kr. 8 361,25 til rapporten. Attåtløyvinga i 1972 var kr. 2 638,75 etter eit budsjett på kr. 11 000, men av denne attåtløyvinga vart berre kr. 1 423,75 nytta.
²⁾ Løyvinga var på kr. 20 000, men restsummen på kr. 2 585 vart dregen inn og løyvd til andre lokalhistoriske tiltak.
³⁾ I tillegg til denne løyvinga vart det også gitt kr. 5 000 av avsetjinga til rådvelde for kulturvern.

I dagane 22.—24. september skipa utvalet til eit seminar i samarbeid med Norsk lokalhistorisk institutt på Utstein kloster. Emnet var «De små enheters historie i bygder under urbanisering.» Innleiarar var dosent Jens Chr. Hansen (geografi), professor Knut Mykland (historie), lic.agr. Olav R. Skage (landskapsarkitektur), cand. philol. Peter Sjøholt (byplanlegging) og førstekonservator Andreas Ropeid (etnologi). Det var 26 deltakarar. Innleiingane og eit samandrag av debatten vil bli gitt ut som bok i 1973.

Utvalet har drøfta stønad til bygdebøker, men har ikkje funne fram til ei løysing som er økonomisk forsvarleg og praktisk på anna vis. Saka kan kome i ei ny stilling når løyvingane til Historisk leksikon er fullførde.

Utvalet har drøfta ein pris for lokalhistorie og arbeider vidare med framlegg til statuttar for prisen.

Dessutan er gitt tilsegner for 1973:		
Norsk lokalhistorisk institutt, til		
Norsk Historisk Leksikon	kr.	94 500
Agder Historielag, marin-ethnologisk registrering ved Hartvig Dannevig	»	30 000

4. Konserveringstiltak.

Tilskott 1972:	
Holmestrand Museum og Berg-Kragerø Museum, til å konservere målarstykke	
kr.	7 680
Giske Sokneråd, til antependium	
»	7 000
Reinli Sokneråd, til antependium	
»	3 000
Nordre Osen Sokneråd, til mes-	

Til saman	kr.	<u>50 000</u>
-----------------	-----	---------------

¹⁾ Ulvik opplysningsråd og folkeakademi fekk i alt kr. 22 000. Resten av tilskottet vart teke av avsetjinga til rådvelde for kulturverntiltak.

Dessutan er gitt tilsegner for 1973:

Gimle gård, Kristiansand, til å konservere målarstykke	kr.	6 000
Stavanger Museum, til å innreiide konserveringsatelieret	»	100 000
Fylkeskonservatoren i Sør-Trøndelag, til å konservere eigne-lutar i Rørosmuseet	»	11 650

5. Til rådvelde for andre kulturverntiltak.

Tilskott 1972:	
Valdres Folkemuseum, til å registrere rose måling i Valdresbygdene	
kr.	7 500
Oslo Bymuseum, transport av gamle fotoarkiv	
»	6 000
Loshavn Fortidsvern, til å restaurere Loshavn, Farsund	
»	10 000
Fylkeskonservatoren i Hordaland, til å restaurere gamle handel- og gjestgiverstader i Hordaland	
»	50 000
Fylkeskonservatoren i Hordaland, til å prente registreringsrapport	
»	5 000
Norsk Teknisk Museum, til å restaurere tekniske kulturminne..	
»	50 000
De Samiske Samlinger, tiltak ved opninga av museet	
»	5 000
Norske Kunsts- og Kulturhisto- riske Museer, til kontorutstyr..	
»	9 000
Norske Kunsts- og Kulturhisto- riske Museer, dagskonferanse om praktisk museumsutdanning og handbok for musea	
»	2 000
Universitetets Myntkabinett, til å kjøpe tetradrakme	
»	8 600
Ulvik opplysningsråd og folkeakademi, til å restaurere Figen-scous Uro-epitafium	
»	4 030
Kunstindustrimuseet i Oslo, til å restaurere tapisseri	
»	15 000

«Vindhellas Venner», til å reparere kongevegar i Lærdal	kr. 11 400
Valdres Folkemuseum, til å kjøpe grunn	» 25 000
Holøyen gamle skule, restaureringsarbeid	» 500
Fylkeskonservatoren i Akershus, til å kjøpe blankettmateriale til fotoregistrering i Akershus	» 5 000
Reidar Fonnебø, til å registrere Søndre Nordmannsslepa på Hardangervidda	» 3 500
Fornminneinspektøren, godt gjersle for ferie m.m.	» 2 280
Ringerike kommunenes fornminneutval, registreringsarbeid	» 5 000 ¹⁾
Vikedal sogelag, arbeid ved bygdetun	» 15 000
Hemnes Sokneråd, til å restaurere orgel	» 25 000
Historisk Museum, Bergen, til å kjøpe ei gammal norsk sølvkanne heim att frå England	» 5 600 ²⁾
Ikkje disponert	» 90
Til saman	<u>kr. 271 410</u>

- 1) I tillegg til denne løyvinga vart det gitt kr. 5 000 av avsetjinga til lokalhistorie.
 2) Historisk Museum, Bergen, fekk i alt kr. 17 000 til å kjøpe den verdfulle sølvkanna. Resten av tilskottet måtte Rådet ta av avsetjinga til Andre formål (Generell disposisjon).

Dessutan er gitt tilsegner for 1973:
 Norsk Sjøfartsmuseum, til å kjøpe skonnerten «Svanen» .....

Norsk Sjøfartsmuseum, til å kjøpe skonnerten «Svanen»	kr. 100 000
Det Norske Samlaget, til å gi ut Aagot Noss: «Joachim Frichs draktakvarellar»	» 90 000
Foreningen til norske Fortidsminnesmerkers Bevaring, seminar om konservering av stavkyrkjer	» 47 600
Kunstindustrimuseet i Oslo, Vestlandske Kunstindustrimuseum og Stavanger Kunstforening, utstilling av Frida Hansen-vevnader..	» 40 000

Vi viser òg til oversyn over tilskott til kulturvernformål av avsetjinga til Andre Formål, sjå s. 41, med til saman kr. 55 900.

Rådet heldt 27.—29. oktober 1971 eit seminar på Lysebu om korleis ein skal registrere og take vare på gamle fotografi. På møtet 9.—11. juni 1972 sette Rådet ned eit utval som skal arbeide vidare med desse spørsmåla. Med i utvalet er: Fotograf Jac. Brun, formann, fotograf Bergljot Sinding, bibliotekar Grete Østgaard Lund, konservator Else Boye, arkivar Sofie Rogstad, fylkeskonservator Kjeld Magnussen og fylkeskonservator Johannes Sivesind. Mandatet fylgjer som vedlegg nr. 2.

vator Johannes Sivesind. Mandatet fylgjer som vedlegg nr. 2.

KULTURBYGG

I 1972 kom inn i alt 35 søknader (i 1971: 50 søknader) med ein samla søknadssum på over 30 millionar kroner. Som nevnt under Kap. Biletkunst og Kulturvern er søknader om større tilskott til innreilingar, reparasjoner, installering av lys og lydanlegg rekna med som byggjesaker og tekne med i denne talloppgåva.

Ved Kgl. res. i 1972 vart avsett i alt kr. 7 mill., og desse tilskotta gitt:

Ibsenhuset i Skien, avsetjing nybygg	kr. 1 500 000
Norsk Sjøfartsmuseum, sluttløyving nybygg	» 2 000 000
Hedmarksmuseet og Domkirkeoddelen, sluttløyving nybygg	» 500 000
Kulturhus på Husnes, avsetjing nybygg	» 1 000 000
	<u>kr. 5 000 000</u>

Vidare vart avsett til prosjekt, forarbeid og til rådvelde for andre byggjesaker i året .....

Til saman	<u>kr. 2 000 000</u>
-----------------	----------------------

Til saman .....

kr. 7 000 000

Merknader:

Ibsenhuset i Skien. Rådet har gitt tilsegn om i alt 6 mill. kr., og 4 mill. vart sett av i åra 1966—72. Huset er kostnadsrekna til ca. 27 mill. kr. Bygggearbeida starta i mai 1971 og har gått etter planen, og Ibsenhuset vil stå ferdig i august 1973. I 1972 søkte Skien kommune om ei omframlysing på 2 mill. kr. Men Rådet meinte at det ikkje kunne gå med på ytterlegare tilskott til dette prosjektet. I budsjettinnstillinga for 1972 seier Rådet at det vil betale ut resten av tilsegnet på 2 mill. kr. i 1973.

Norsk Sjøfartsmuseum. Rådet gav i 1969 tilsegn om 2 mill. kr. til finansiering av 3. byggjetrinn. Nybygget er kostnadsrekna til om lag 25 mill. kr. Byggearbeida tok til hausten 1971 og råbygget vart ferdig våren 1972. Norsk Sjøfartsmuseum har søkt om ei omframlysing på 2 mill. kr. som Rådet vil handsame i samband med budsjettet for 1973.

Hedmarksmuseet. Rådet har i åra 1968—72 løyvd i alt 2 mill. kr. til ombygging av dei gamle driftsbygningane på Domkirkeoddelen. Byggjesummen er kalkulert til 5,7 mill. kr. og byggearbeidet som starta i 1969 er venta ferdig våren 1973. Hedmarksmuseet har søkt om ytterlegare 1 mill. kr. til innreiling og utstyr. Rådet vil handsame søknaden i samband med budsjettet for 1973.

Kulturhus på Husnes. Kommunen søkte om 2,3 mill. kr. til fullfinansiering av andre byggjetrinnet, der det skal vere ein kombinert teater-, konsert- og kinosal. Første byggjetrinn med festsal, møte- og utstillingsrom, bibliotek og kontor, vart ferdig i januar 1972. Denne delen har kosta 2,5 mill. kr. og er finansiert gjennom lokale tilskott og låneoppakt. Rådet sette av 1 mill. kr. til finansiering av andre byggjetrinn og vil i 1973 gi ei sluttløyving til kulturhuset på Husnes.

Avsetjing til andre byggjetiltak og prosjekt i 1972.

I samsvar med tilråding frå Utvalet for byggjesaker har Rådet gitt desse tilskotta:

«Troldhaugen», innreiling av auditorium	kr. 40 000
Hardanger Folkemuseum, utarbeiding av planar for eldfast museumsbygg	» 25 000
De Heibergske Samlinger, utarbeiding av planar for eldfast museumsbygg	» 100 000
Drammens Museum, reising av servicebygg i Bragernesåsen ..	» 200 000
Sunnfjord Museum, reising av eldfast museumsbygg. (Rådet løyvde i 1969 kr. 150 000 til dette byggjetiltaket)	» 200 000
Ringve Museum, innreiling og utstyr til den store driftsbygningen ved museet. (Rådet har i 1969 og 1970 løyvd til saman kr. 700 000 til å finansiere sjølve byggjesummen)	» 500 000
Osterøy Museum, reising av eldfast magasin	» 75 000
Unge Kunstneres Samfund, innreiling av lokale i Rådhusgt. 19, Oslo	» 75 000
Kristiansund Kunstforening, innreiling av lokale. (I 1965 og 1969 har Rådet løyvd i alt kr. 100 000 til reising av nybygg for Kristiansund Kunstforening) » 20 000	
Bildende Kunstneres Forening i Bergen, innreiling av Kunstneres Hus «Urdi»	» 28 000
Seljord Kunstforening, innreiling av lokale i tilknytning til Seljord ungdomsskule	» 75 000
Kunstnargruppe i Sund i Lofoten, innreiling av kunstnarverkstad i «Doktorgården» i Sund ..	» 40 000
Kunstnargruppe i Hå på Jæren, innreiling av kunstnarverkstad i Kvalbein skule	» 40 000
Hålogaland Teater, lysanlegg ..	» 120 000

Volda aktivitetssenter, innreiling av bygnaden «Gamlegymnaset» til bruk for kulturelle føremål	50 000
Porsgrunn kultursenter, innreiling av kjellerlokale i Porsgrunn rådhus til bruk for kulturelle føremål	» 200 000
Teatermuseet i Oslo, utarbeiding av planar for teatermuseet i Nedre Slottsgt. 1, Oslo	» 50 000
Alesund kommune, utarbeiding av planar for nytt kulturbygg i Moa-området	» 10 000
Til saman	<u>kr. 1 848 000</u>

Kr. 152 000 går attende til Fondet til seinare bruk.

Oversyn over langsiktige tilsegnere.

Utan at det har vore sett av fondsmidlar har Rådet i åra 1968—72 gitt desse tilsegnene om tilskott til kulturbygg:

Konserthuset i Oslo, nybygg. Tilsegn gitt i 1968 om	kr. 1 500 000
Ibsenhuset i Skien, nybygg. Tilsegn gitt i 1970 om	» 2 000 000
Glomdalsmuseet i Elverum, nybygg. Tilsegn gitt i 1971 om ..	» 1 000 000
Kristiansand Teater, nybygg. Tilsegn gitt i 1971 om	» 800 000
Førdehuset, nybygg. Tilsegn gitt i 1972 om	» 4 500 000
Kulturhus på Husnes, nybygg. Tilsegn gitt i 1972 om	» 1 000 000
Stiftelsen Bryggens Museum i Bergen, nybygg. Tilsegn gitt i 1972 om	» 1 500 000
Kunstneres Hus i Oslo, om-innreiling. Tilsegn gitt i 1972 om ..	» 270 000
Til saman	<u>kr. 12 570 000</u>

Desse tilskotta vil Rådet måtte føre opp i budsjetta for åra 1973—76.

Konserthuset i Oslo. I 1968 gav Rådet tilsegn om i alt 6 mill. kr. til denne byggjeoppgåva. Hittil er 4,5 mill. sett av og 2,2 mill. kr. betalt ut til finansiering av første byggjetrinn. I skriv av 29.10.68 til Oslo Konserthus A/S streka Rådet under at resten av tilsegnet på 1,5 mill. kr. først vil kunne betalast ut når bygget er nær avslutning. Etter planen skal Konserthuset stå ferdig i 1976.

Ibsenhuset i Skien. Sjå merknad side 36.

Glomdalsmuseet i Elverum. I 1971 sette Rådet av kr. 500 000 til nybygg for Glomdalsmuseet, og gav samtidig tilsegn om ytterlegare 1 mill. kr. Kostnadene er rekna

til om lag 4,3 mill. kr., og museet søkte om i alt 2 mill. kr. Rådet meinte at den lokale finansieringa måtte aukast med kr. 500 000,—. Glomdalsmuseet har no finansieringsplanen klar og byggjearbeida starta i januar 1973. Tilsegnet på 1 mill. kr. vil Rådet betale ut med kr. 500 000 i 1973 og kr. 500 000 i 1974.

Kristiansand Teater. Rådet har i åra 1967—70 sett av i alt 1 mill. kr. til nytt kombinert teater- og konserthus i Kristiansand. I 1971 gav Rådet videre tilsegn om ytterlegare kr. 800 000 til dette byggjeprosjektet. Kristiansand kommune har enno ikkje gjort vedtak om reising av nybygget.

Førdehuset. Rådet viser til tilråding til Kyrkje- og undervisningsdepartementet av 12.9.72 om Innstillinga frå Førdeutvalet, sjå vedlegg nr. 14. Kulturavdelinga i Førdeanlegget er kalkulert til om lag 9 mill. kr., og Rådet vedtok på møte 30.8.72 å gi tilsegn om i alt 4,5 mill. kr. frå Kulturfondet til løysing av denne byggjeoppgåva. Resten av kostnadene vil kommunen dekkje gjennom opptak av statlege og private lån. Planen er å starte byggjearbeida våren 1973, og at huset skal stå ferdig i 1975. Rådet har lova å fordele utbetalinga over byggjeperioden 1973—1975.

Kulturhus på Husnes. Sjå merknad side 37.

Stiftelsen Bryggens Museum. Rådet gav i 1972 tilsegn om i alt 1,5 mill. kr. til toppfinansiering av nybygg, kostnadsrekna til om lag 9,7 mill. kr. Skipstreiar Erling D. Næss har gitt ei gâve på 7,3 mill. kr. til føremålet. Vilkåret for gâva var at Bergen kommune gav gratis tomt og at det frå statlege midlar vart løyvd 1,5 mill. kr. til nybygget. Det vil stå ferdig i 1974. Rådet vil fordele utbetalinga med kr. 500 000 i 1973, og 1 mill. kr. i 1974.

Kunstnerenes Hus i Oslo. På møte 13.12.72 gav Rådet tilsegn om kr. 270 000 for 1973 til ominnreiingsarbeid i Kunstnerenes Hus, kostnadsrekna til kr. 580 000. Finansieringa elles er ordna gjennom tilsegn på kr. 270 000 frå Oslo kommune og kr. 40 000 frå Bærum kommune.

Tilskott til kulturbrygg på landsbygda.

I 1970 sette Rådet av kr. 300 000 til finansiering av ekstraordinære byggjetiltak i samband med samfunnshus. Desse retningslinene har vore lagt til grunn ved tildeling av kulturfondsmidlar frå denne avsetjinga:

1. Støtte til samfunnshus på landsbygda, med vanlege samfunnshusfunksjonar, herunder vitjing av Riksteatret og Riksconsertane, bør som tidlegare bli gitt av Kyrkje- og undervisningsdepartementet åleine, i samsvar

med dei vanlege reglane for statstilskott til samfunnshus.

2. Dersom eit samfunnshus skal reisast, der ein tar sikte på ei meir ærgjerrig prosjektering i retning av eit kulturbrygg som skal dekkje eit større behov for teater- og musikkverksamhets, bør det vere høve til å sokje Norsk kulturfond om tilskott til delvis dekking av dei ekstra kostnader som oppstår, i tillegg til vanleg støtte til samfunnshus gitt av Kyrkje- og undervisningsdepartementet, Statens ungdoms- og idrettskontor.

3. I slike høve bør det vere Statens ungdoms- og idrettskontor som tar saka opp og sender framlegg til Norsk kulturråd ut frå det oversyn kontoret sit inne med over alle samfunnshus i landet.

4. Slike tilskott frå Norsk kulturfond bør òg kunne bli gitt til større ombygging av eldre samfunnshus, med same målsetjing som under pkt. 2.

Desse tilskott har Rådet gitt i 1972:	
Stryn Samfunnshus, kjøp av samanleggbart amfi til kombinert gymnastikk- og teatersal	kr. 50 000
Vestre Slidre Samfunnshus, utbygging av sceneanlegg	> 50 000
Riksteatret, utstyr for teaterframstyringar i idrettshallar	> 50 000
Storslett ungdomsskule, utbygging av scene i kombinert ungdomsskule/samfunnshus	> 30 000
Hasvik ungdomsskule, utbygging av scene i kombinert ungdomsskule/samfunnshus	> 60 000
Til saman	kr. 240 000

TIDSSKRIFT OG PERIODISKE PUBLIKASJONAR

Ved Kgl. res. av 18. februar 1972 vart sett av kr. 300 000, same summen som året før. I alt er det kome inn 21 søknader med ein samla søknadssum på kr. 546.700. Fire av søkerne nemner ingen fast sum. Dei tilsvarende tala i 1971 var 23 søker, søknadssum kr. 549 800.

Desse tidsskrifta var med i Kulturrådet si tilråding om fordeling av fondsmidlar i 1972:

«Gruppe A» (tidsskrift som klårt fell innanfor arbeidsområdet til Kulturrådet og som difor i prinsippet kan rekne med årvisse tilskott):

Kunst og Kultur	kr. 40 000
Kunsten Idag	> 50 000
Norsk Musikktidsskrift	> 10 000
Vinduet	> 30 000
Fant	> 23 000

«Gruppe B» (allmennkulturelle tidsskrift som må vurderast på fritt grunnlag frå år til år):

Samtiden	kr. 25 000
Kirke og Kultur	» 25 000
Syn og Segn	» 25 000
Minervas Kvartalsskrift	» 18 000
Kvartalsrevyen Ergo	» 13 000
Profil	» 13 000
Til saman	<u>kr. 272 000</u>

Til rådvelde for resten av året stod såleis att kr. 28 000.

Rådet har gitt desse tilskotta:

Kontrast	kr. 20 000
Kunst og kunstnere	» 25 000
Teatrets Teori og Teknikk	» 5 000
Til saman	<u>kr. 50 000</u>

Rådveldesummen vart supplert med kr. 22 000 av midlar til Andre formål.

I desember 1972 leverte professor Arnljot Strømme Svendsen og siviløkonom Bjørn Asbjørnsen tidsskriftutgreiinga. I 1973 vil Rådet drøfte prinsippa for støtte til tidsskrift på grunnlag av utgreiinga og dei drøftingane som Rådet hadde i 1970 og 1971. Tidsskriftutgreiinga vil bli trykt.

Av midlar sett av til Samisk litteratur har Rådet gitt til saman kr. 50 000 til dei samiske avisene Nuorttanaste, Nordkalott og Mánáide (sjå neste avsnitt, Samisk kultur).

SAMISK KULTUR

I 1972 førde Rådet for første gong opp eit eige kapittel om samisk kultur ved fordelininga av fondsmidlar. Ved Kgl. res. 18. februar vart det sett av kr. 300 000 til samiske kulturtiltak. Tidlegare har tilskott til slike føremål gått over dei ulike fagkapitla, og stønad til meir ållmenne tiltak har vore gitt av midlar til «Andre formål». Ved Kgl. res. vart kr. 300 000 delt slik:

Samisk litteratur	kr. 130 000
Samisk kunst og brukskunst	» 40 000
Filmopptak av samiske arbeidsprosessar	» 50 000
Andre tiltak	» 80 000

Samisk litteratur.

Avsetjinga til samisk litteratur er nytta slik:

Komitén til fremjing av tiltak for samisk litteratur	kr. 50 500
--	------------

Karasjok bibliotek, kjøp av bøker til spesialsamlinga av samisk litteratur	kr. 20 000
Frikirkens Finnmarksmisjon til bladet «Nuorttanaste»	» 25 000
Bladet «Nordkalott»	» 25 000
Ein komité til utgiving av nytt opplag av den gamle samiske salmeboka «Salbmagirje»	» 5 000
Honorartilskott til tre samiske blad for skjønnlitterære artiklar og dikt skrivne på samisk	» 4 500

Komitén til fremjing av tiltak for samisk litteratur vart etter framlegg frå Karasjok bibliotek sett ned i 1971, sjå årsmelding 1971, s. 17, og har i 1972 hatt sitt første fulle arbeidsår. Komitéen har fungert som sakkunnig utval for Kulturrådet i saker som gjeld samisk litteratur. Hovudarbeidet har vore å auke interessa for samisk litteratur gjennom seminar og møteverksemnd. Komitéen reknar med å få realisert visse utgivingar frå våren 1973. Fleire manuskript er ferdige til prenting.

Rådet finn det rimeleg at det kan ta noko tid før ein ser konkrete resultat, og meiner at komitéen bør fungere endå ei tid før ein tek stilling til verksemda. Rådet reknar med å kunne gi ei vurdering av arbeidet i årsmeldinga 1973.

Komitén til fremjing av tiltak for samisk litteratur har dessutan disponert ein sum på kr. 10 000 til innsamling av munnleg samisk tradisjonsstoff. Arbeidet har komme i gang i 1972, og vil halde fram i 1973. (Sjå nedanfor, Andre tiltak).

I tillegg til dei nemnde løyvingane til litteratur har Karasjok bibliotek fått kr. 15 000 til ein katalog over spesialsamlingar med samisk litteratur (kr. 14 100 vart teke av avsetjinga til Andre tiltak, sjå nedanfor, og kr. 900 av midlar til Generell disposisjon). Tidlegare har Karasjok bibliotek fått kr. 12 000 til dette tiltaket. I alt har Rådet løyvd kr. 27 000 til katalogen, som har eit totalbudsjett på om lag kr. 55 000.

Samisk kunst og brukskunst

I 1970 sette Rådet ned eit sakkunnig utval med mandat å kjøpe samisk kunst og brukskunst og gi tilråding om plassering av kjøpte kunstverk. Avsetjinga for 1972 er brukt slik:

Kautokeino barneskule, kjøp av samisk kunst og brukskunst	kr. 15 000
Senter for samisk kunst og brukskunst i Kautokeino (SII'DA), utstillinga «Samisk brukskunst» ..	» 4 269

Manndalen Husflidslag, kjøp av grener	kr. 850
Trondheim Brukskunstforening, re- gistrering og fotografering av kunstverk frå utstillinga «Samisk brukskunst»	» 3 010
Trondheim Brukskunstforening, omframlysing til utstillinga «Sam- isk brukskunst». Rådet løyvde i 1971 kr. 18 000 til nemnde utstilling	» 2 500
Formingskurs for lærarar i sam- iske distrikt	» 8 111
Lappefogden i Sør-Trøndelag og Hedmark, kjøp av samisk kunst og brukskunst til planlagt reindrifts- senter	» 5 000
Til saman	kr. 38 740

Kr. 1 260 attende til Fondet.

Filmopptak av samiske arbeidsprosessar.

Filmnemnda i Norske Kunst- og Kulturhistoriske Museer fekk i 1972 kr. 50 000 til filming av samiske arbeidsprosessar som etter kvart døyr ut. Samstundes gav Rådet tilsegn om kr. 50 000 i 1973 òg. Arbeidet kom i gong sommaren 1972 og vil gå over to år. Hausten 1972 kom det søknad om kr. 56 200 ut over dei kr. 100 000 som i alt var løyvd og gitt tilsegn om. Etter samråd med NKKM's filmnemnd vart det gjort framlegg om ei viss nedskjering på denne summen. For å få avslutta dei høgast prioriterte filmopp-taka i 1973 har Rådet seinare vedtatt å auke tilskottet for 1973 til kr. 85 000, slik at løyvinga i alt blir kr. 135 000.

Andre tiltak.

Avsetjinga, kr. 80 000, er nytta slik:

Foreningen Brukskunst i Bergen, til utstillinga «Samisk brukskunst» ..	kr. 9 700
Komiteén til fremjing av tiltak for samisk litteratur, innsamling av munnleg samisk tradisjonsstoff ..	» 10 000
Norsk seksjon av Nordisk Sameråd.	
Ungdomskonferanse	» 15 000
Lektor Arnt Bakke, innsamling av samisk folkemusikk	» 5 000
J. W. Cappelens Forlag, til István Rácz «Samisk kultur og folkekunst»	» 20 000
Norske Samers Riksforbund, til års- møte (eingongstilskott)	» 5 000
Karasjok bibliotek, katalog over spesialsamlinga med samisk lit- teratur (kr. 900 er teke av Andre formål, sjå s. 41)	» 14 100
Unytta til utstillinga «Samisk brukskunst», attende til Fondet ..	» 1 200

UTVAL OG UTGREIINGAR

Ved Kgl. res. av 18. februar vart det avsett kr. 400 000 til Utval og utgreiingar, delt slik:

a. Faste utval	kr. 92 000
b. Ad hoc utval	» 133 000
c. Til rådvelde til andre utval og utgreiingar	» 175 000
	<hr/>
	kr. 400 000

Av desse midlane vart det i 1972 betalt ut:

a. Faste utval	kr. 59 860
b. Ad hoc utval	» 149 183
c. Til rådvelde	» 10 000
	<hr/>
	kr. 219 043

Mange reise- og komitérekningar som gjeld 1972 var ikkje komne inn då årsrekneskapen vart gjort opp. Dei blir betalt ut i 1973. Oversynet gir difor ikkje biletet av kva som faktisk er disponert i 1972.

Rådet har gitt tilsegn om å finansiere ei utgreiing om plan for kulturanlegg i Risør, ein plan for kulturutbygging i Mongstad i samband med industreisingsplanane der, og ei utgreiing om tiltak for norsk folkekunst, utan at det er sett opp noko budsjett over kostnadene.

Rådet har gitt Samnemnda for Amatørteaterarbeid ei løyving på opp til kr. 20 000 til ei utgreiing om koordinering av og tiltak til å fremje amatørteaterverksem, frå midlar avsatt til Andre formål (Generell disposisjon) (sjå s. 42).

Desse utvala vart ferdige med arbeidet sitt og leverte utgreiingane i 1972:

Førdeutvalet (utgifter i alt kr. 32 405), Vurderingsutvalet for Norsk Forfattersentrum (utgifter i alt kr. 17 921), Utgreiing om musikk-tiltak i Nord-Noreg (løyving gitt i 1971), Utgreiing om tidsskrift-stønad (utgifter i alt kr. 20 000).

Norsk kulturråd har fleire gonger streka under at utgreiingar og tilrådingar er ein særsviktig del av arbeidsoppgåvene for Rådet. Vi viser på nytt til det som vart sagt i Stortinget om dette 6. februar 1972, då års meldinga for 1970 vart drøfta.

Vi viser elles til oversynet i Kap I, Utval.

ANDRE FORMÅL (Generell disposisjon)

Ved Kgl. res. av 18. februar 1972 vart sett av kr. 1 050 000. Med samtykke frå departementet vart dessutan kr. 48 000 ført over av dei midlane som var avsatt til film (sjå side 31).

I 1972 kom inn i alt 77 søknader som vart

registrerte under nemninga «Andre formål» (i 1971: 69) med ein samla søknadssum på kr. 1 740 020. (1971: kr. 1 726 388). Men Rådet har, som det har vore gjort tidlegare år, gitt tilskott frå denne avsetjinga til tiltak som har vore registrert under andre grupper, slik at denne avsetjinga fungerer som eit slag reser- ve der dei andre avsetjingane ikkje rekk til.

Rådet har gitt desse tilskotta:

**Tiltak i samband med 1100-årsjubileet
for rikssamlinga:**

Udstilling av norsk mellomalder- kunst i utanlandsk eige, omfram- løyving for å halde utstillinga open i lengre tid enn planlagt	kr. 31 500
Tingingsverk av Klaus Egge, Egil Hovland og Tormod Skagestad ..	» 65 000
Folkeakademienes Landsforbund: To utstillingar med motiv frå vikingtida	» 38 400
Festframstykning på National- theatret	» 10 000
	kr. 144 900

Litteratur:

Pris for god norsk språkføring	kr. 10 000
Suttung, bokkjøp til studiegrupper »	5 000
Honorar for ny norsk dramatikk	
Tilleggsøyving (jf. s. 16)	» 30 000
Karasjok Bibliotek, katalog	» 900
Norsk Forfattersentrum, tilleggs- øyving, lønsregulering pr. 1. mai	
1972	» 15 320
	kr. 61 220

Musikk:

Henie-Onstad Stiftelsene:	
Rekviem for Janis Joplin	kr. 64 500
Operauken i Kristiansund	» 20 000
Filharmonisk Selskaps Orkester, tilskott til harpe	» 30 000
Filharmonisk Selskaps Orkester, turné i Nord-Noreg	» 50 000
Torkjell Haugeruds Minnefond, bok om Myllarguten og Giboen ..	» 12 000
Norske Trekkspilleres Landsfor- bund, jury ved meisterskapsspel..	» 1 000
Alesund Kirkekor, musikkveke....	» 5 000
Cæciliaforeningen, Fredrikstad, tingingsverk Nystedt/Ellingsen ..	» 7 000
	kr. 189 500

Biletkunst og brukskunst:

Asker Malerskole, innreiing	kr. 10 000
Innkjøp av norsk samtidskunst, tilleggsøyving	» 15 000

Debutantstønad til biletkunstna- rar, tilleggsøyving	kr. 30 000
Galleri F 15, utstilling	» 5 000
Norske Grafikeres arbeidsutval, utgreiing	» 10 000
Universitetet i Tromsø, utstyr for utstillingar	» 14 300
	kr. 84 300

Kulturvern:

Magnar Mikkelsen, innsamling av folkedikt i Finnmark	kr. 10 000
Norsk Måldyrkingslag, boka Fram då Frendar	» 10 000
Historisk Museum, Bergen, til- skott til å kjøpe heim frå Eng- land gammal norsk sølvkanne ..	» 11 400
Fortidsminnesmerkeforeninga, avd. Buskerud, restaurering altar- tavle i Fiskum kyrkje	» 7 000
Holt kyrkje, restaurering av orgel	» 15 000
Overføring til Lokalhistorisk utval	» 2 500
	kr. 55 900

Seminar, kulturkonferansar, festivalar:

Halden kommunens kulturutval,	
Halden-festivalen 1972	kr. 8 600
Møre og Romsdal landbruksel- skap, tablå	» 10 000
Studentmållaget i Oslo, seminar..	» 8 500
Noregs Ungdomslag, instruktør- kurs	» 15 000
Jærfestivalen 1972	» 5 000
Vise- og lyrikk-klubben Mandal, «Dikt og toner»	» 4 000
Forumgruppene i Arendal, festival	» 4 000
Festspillene i Nord-Noreg, lands- delskonferanse	» 25 000
Trønderlaget, Trondheim, «Trøn- dertalent 1972»	» 10 000
Samnemnda for Amatørteaterar- beid, seminar	» 9 000
Søndre Land kulturnemnd, «Randsfjordfestivalen»	» 5 000
Den norske nasjonalkomité for kulturelt samarbeid, seminar	» 3 000
Agder studiesammemnd, tilskott kulturkonferanse	» 2 500
Austmannalaget, tevlingar	» 5 000
Stavanger Sjøfartsmuseum, semi- nar om konservering av sjøfunn..	» 10 000
	kr. 124 100

Teater og ballett:

«Teater 4» (Willy Castborg)	kr. 45 000
Norsk Ballettforbund, kurs	» 10 000
«Volundargruppen», deltaking i to Odin teater-seminar	» 7 860

Norsk kulturfond — Årsmelding 1972

Suttungteatret, framføring av «Andrew Furuseth»	kr. 10 000
Suttungteatret, til utstyr	» 10 000
Greta Dahl, sumarkurs, ballett ..	» 5 000
Rut Tellefsen, sumarturné i Telemark	» 30 000
Vestlandske Teaterlag, seminar..	« 10 000
Norsk Skuespillerforbund, jubileumsskrift	» 30 000
Studiescenen, Fredrikstad, jubileumsframsynning	» 5 000
Samnemnda for Amatørteaterarbeid, utgreiing	» 20 000
Norske Dramatikeres Forbund, seminar 1973	» 35 000
	<u>kr. 217 860</u>

Eigne tiltak i Rådet:

Æresprisen 1972	kr. 25 000
Konferansen på Fagernes	» 22 607
	<u>kr. 47 607</u>

Anna:

Kunstnarstipendkomitéen av 1971, tilskott til supplerande utgreiing om arbeidsvilkår for unge kunstnarar	kr. 4 000
Stavanger kommune, Europarådsprosjekt	» 25 000
Peer Gynt stemnet, Peer Gynt-hefte	» 2 500
Noregs Ungdomslag, innsamling, konferansar etc.	» 30 000
«Impulsbåten», sumarturné	» 13 500
Tromsø Museum, innkjøp av festskrift	» 660
Publikasjonen «Liigtaarnen», Hønningsvåg	» 10 000
	<u>kr. 85 660</u>

I alt til Andre Formål 1972 kr. 1 033 047

Kap. IV. Administrasjon.

Norsk kulturråds administrasjon i meldings-perioden:

adm. direktør Ingeborg Lyche
 konsulent i særklasse Harald Brinchmann
 konsulent II Hans Stokland
 førstesekretær Sverre Ringard
 (frå 1. nov. 1972: konsulent II)
 førstesekretær Berit Weyer Larsen
 førstesekretær Anne Hals
 møtesekretær Marit Øvrebø
 bokhaldar/kasserar Kari Hilden
 kontorfullmektig Unni Furunes
 arkivar Irene Braarud

Ei fullmektig/assistentstilling er delt mellom Inger Nilssen, deltid og Tove Sørlie Evenrud, deltid. Med samtykke frå departementet har cand. philol. Torkild Alsvik i 1972 vore engasjert som vikar i førstesekretærstilling. Frå 1. januar 1973 vart han fast tilsett, etter konsulent Sverre Ringard som flytte over til Kyrkje- og undervisningsdepartementet frå same dato. Som ny vikar (førstesekretær) vart engasjert cand. mag. Aasne Svingjom Bjørshol frå 1. januar 1973.

Elles engasjerer Rådet ekstrahjelp frå Vi-kartjenesten til maskinskriving o.a. kontorarbeid i pressperiodar.

Direktør Ingeborg Lyche hadde permisjon i månadene april—mai til å gjere ferdig ei bok for Europaratet om nordisk kultursamarbeid. Rådsformannen, ekspedisjonssjef Leif J. Wilhelmsen, fungerte som direktør den tida ho hadde permisjon.

I føreteljingar til departementet har Kulturrådet gjort greie for arbeidssituasjonen i administrasjonen, som mest heile tida har vore vanskeleg. Talet på søknader stig frå år til år (1966: 560 søknader, 1972: 860), slik at arbeidet med handsamingar av søknader tek meir og meir tid. Rådet har no 16 faste rådgivande komitéar og utval der administrasjonen fungerer seinverges som sekretariat. Men Rådet vil på nytt minne om at krava til det administrative personalet stig frå år til år

når det gjeld rådgivings- og utgreiingsarbeid av alle slag, samråding og samarbeid med lokale organ, og planlegging av regional og/eller kommunal kulturutbygging. Lokale og regionale instansar, offentlege og private, ventar at Norsk kulturråd kan gi råd, opplysningar og tilfang ved lokale planleggingsoppgåver.

Ved Kgl. res. av 18. februar 1972 vart avsett kr. 900 000, delt slik:

I. Løner	kr. 650 000
II. Inventar og utstyr	» 16 000
III. Andre utgifter	» 234 000
<hr/>	
	kr. 900 000

Rekneskapen for 1972 syner underskott på alle tre postar:

I. Løner	kr. 710 109
II. Inventar og utstyr	» 24 153
III. Andre utgifter	» 246 579
<hr/>	
	kr. 980 841

Merknader:

I. Løner. Det har vore etter måten mykje sjukdom i året 1972. Konsulent Harald Brinchmann har hatt sjukepermisjon frå 1. juli, og konsulent Hans Stokland vikarerer for han. Det har også komme lønsauke og andre lønsutgifter til.

II. Inventar. Det var kjøpt inn ny kopieringsmaskin til kr. 12.000. Dermed blir det mogeleg å redusere utgifter til prenting og rasjonalisere arbeidet i det heile. Med den mengden med saklistar, søknadskopiar, oversyn, tilrådingar av alle slag og brev som går ut frå Kulturrådet kvar dag, er tidmessig teknisk utstyr heilt naudsnyt.

III. Andre utgifter. Kontorutgiftene auka meir enn ein hadde rekna med i budsjettet.

Overskridninga på administrasjonsutgifter må Rådet dekkje med innsparte midlar.

Kap. V. Økonomisk samandrag. Landsdelsoversyn.

Litteratur:

Avsett ved Kgl. res. kr. 5 300 000
Brukt eller disponert » 6 303 947

	Budsjett	Disponert eller gitt tilskott
Innkjøpsordning og honorarrefusjon	3 300 000	4 329 892
Barne- og ungdomslitteratur	550 000	544 817
Eldre norsk litteratur ..	130 000	129 000
Essayistikk	80 000	125 000 ¹⁾
Verdfulle omsetjingar ..	100 000	89 000
Arbeid for norsk litteratur i utlandet	100 000	97 333
Vidareutdanning av författarar	25 000	27 000 ²⁾
Ny norsk dramatikk	40 000	80 000 ³⁾
Litteraturprisar	20 000	17 000
Norsk Forfattersentrum	500 000	500 000 ⁴⁾
Nynorsk litteratur	300 000	300 000
Til rådvelde	155 000	64 905
Overskridning	1 003 947	
	6 303 947	6 303 947

- ¹⁾ Kr. 45 000 er tatt fra rådveldemiddel, litteratur.
- ²⁾ Kr. 2 000 er tatt fra rådveldemiddel, litteratur.
- ³⁾ Kr. 40 000 er tatt fra rådveldemiddel, litteratur.
Dessutan er kr. 30 000 tatt fra middel avsett til «Andre formål».
- ⁴⁾ Dessutan er kr. 15 320 tatt fra «Andre formål».

Musikk:

Avsett ved Kgl. res. kr. 1 600 000
Brukt eller disponert » 1 598 380

	Budsjett	Disponert eller gitt tilskott
<i>Tilskott gitt ved Kgl. res.:</i>		
Grieg-utgåva	52 000	52 000
Musikkpris 1972	15 000	15 000
Norsk lydarkiv	25 000	25 000
Henie-Onstads Stiftelse til samarbeidsprosjekt		

med Den Norske Opera	75 000	75 000
Norsk Komponistforening, innspeling av Farstein Valen-verk	106 000	106 000
Norsk Komponistforening, innspeling av samtidsverk	250 000	250 000
Innspeling av klassisk musikk	150 000	150 000
Støtte til debutkonserter	30 000	30 000
Musikkhøgskolen — instrument	250 000	250 000
<i>Avsetjingar:</i>		
Tilskott til instrument..	140 000	140 000
Tiltak til norsk folkemusikk og -dans	50 000	50 000 ^{*)}
Til rådvelde	436 000	434 380
Attende til fondet		1 620
	1 600 000	1 600 000

^{*)} I tillegg vart brukt kr. 1 000 av unytta midlar til folkemusikk og dans avsett i 1971.

Biletkunst og brukskunst:

Avsett ved Kgl. res. kr. 3 300 000
Brukt eller disponert » 3 300 000

	Budsjett	Disponert eller gitt tilskott
<i>Tilskott gitt ved Kgl. res.:</i>		
	360 000	360 000
<i>Avsetjingar:</i>		
Kunstnarleg utsmykking	1 650 000	1 650 000
Kjøp av samtidskunst ..	200 000	200 000
Stønad til debuterande kunstnarar	80 000	80 000
Til rådvelde for utstillinger m.v.	360 000	360 000
Materialfondet	150 000	150 000
	3 300 000	3 300 000

Film:

Avsett ved Kgl. res. kr. 350 000
 Brukt eller disponert » 302 000

	Budsjett	Disponert eller gitt tilskott
Fri kunstnarleg kortfilm	250 000	264 000
Andre filmtiltak	100 000	38 000
Overført til «Andre formål»		48 000
	350 000	350 000

Tidsskrift:

Avsett ved Kgl. res. kr. 300 000
 Brukt eller disponert » 300 000¹⁾)

	Budsjett	Disponert eller gitt tilskott
Tilskott gitt ved Kgl. res.	272 000	272 000
Avsetjing til bruk i året	28 000	28 000 ¹⁾)
	300 000	300 000

¹⁾ Dessutan er gitt kr. 22 000 av «Andre formål».

Kulturvern:

Avsett ved Kgl. res. kr. 3 200 000¹⁾)
 Brukt eller disponert » 3 199 710

	Budsjett	Disponert eller gitt tilskott
<i>Tilskott gitt ved Kgl. res.:</i>		
	1 838 500	1 682 200 ²⁾
Tiltak ved dei kulturhistoriske musea	390 000	389 800
Tiltak for berging av hus, anlegg og miljø....	450 000	450 000
Lokalhistorie	200 000	200 000 ³⁾
Til konservering	50 000	50 000
Til rådvelde for andre tiltak	271 500	271 410
Ført over til 1973, til registrering		156 300
Attende til Fondet		290
	3 200 000	3 200 000

- ¹⁾ Kr. 200 000 er middel som var gått attende til Fondet då tilsegnat til Kongsberg Arbeider-samfund gitt 1970 og 1971 ikkje vart realisert.
²⁾ Kr. 156 300 av avsetjinga til registrering av faste kulturminne i Noreg er ført over til registreringa i 1973.
³⁾ Dessutan er kr. 1 240 tatt frå «Andre formål».

Kulturbygg:

Avsett ved Kgl. res. kr. 7 000 000
 Brukt eller disponert » 6 848 000

	Budsjett	Disponert eller gitt tilskott
Tilskott gitt ved Kgl. res.	5 000 000	5 000 000
Avsetjing	2 000 000	1 848 000
Attende til Fondet		152 000
	7 000 000	7 000 000

Tidsskrift:

Avsett ved Kgl. res. kr. 300 000
 Brukt eller disponert » 300 000¹⁾)

	Budsjett	Disponert eller gitt tilskott
Tilskott gitt ved Kgl. res.	272 000	272 000
Avsetjing til bruk i året	28 000	28 000 ¹⁾)
	300 000	300 000

¹⁾ Dessutan er gitt kr. 22 000 av «Andre formål».

Tiltak for samisk kultur:

Avsett ved Kgl. res. kr. 300 000
 Brukt eller disponert » 298 740

	Budsjett	Disponert eller gitt tilskott
Samisk litteratur	130 000	130 000
Samisk kunst og bruks-kunst	40 000	38 320
Filmopptak av samiske arbeidsprosessar	50 000	50 000
Andre eingongstiltak ..	80 000	80 000
Attende til Fondet		1 260
	300 000	300 000

Utval og utgreningar:

Avsett ved Kgl. res... kr. 400 000
 Brukt eller disponert » 219 043

	Budsjett	Disponert eller gitt tilskott
Faste utval	92 000	59 860
Mellombels utval	133 000	149 183
Til rådvelde	175 000	10 000
Attende til Fondet		180 957 ¹⁾)
	400 000	400 000

¹⁾ Sjå Administrasjon.

Andre formål:

Avsett ved Kgl. res. kr. 1 050 000
 Ført over frå av-setjinga «Andre film-tiltak» .....

» 48 000 1 098 000

Brukta eller disponert 1 033 047

	Budsjett	Disponert eller gitt tilskott
Avsetjing	1 050 000	
Ført over frå «Andre filmtiltak»		48 000
Tiltak i samband med Riksjubileet		144 900

Norsk kulturfond — Årsmelding 1972

Litteratur	61 220
Musikk	189 500
Biletkunst og brukskunst	84 300
Kulturvern	55 900
Seminar, kulturkonferansar, festivalar	124 100
Teater og ballett	217 860
Eigne tiltak i Rådet	47 607
Tidsskrift	22 000
Anna:	85 660
Attende til Fondet	64 953
	1 098 000
	1 098 000

Stønad til nynorsk litteratur ..	kr. 300 000
Andre litteraturtitlak	» 619 238
Grieg-utgåva	» 52 000
Innspelingar og utgiving av norsk musikk	» 548 500
Arbeid for norsk folkemusikk og -dans	» 48 000
Tingingsverk, seminar og tevlingar, trykkingstilstskott	» 148 130
Andre musikktiltak som gjeld heile landet	» 71 000
Innkjøp av norsk samtidskunst	» 215 000
Stønad til debuterande bilet-kunstnarar	» 129 016
Materialfondet	» 253 620
Andre tiltak for biletkunst	» 614 516
Ymse filmtiltak	» 287 000
Registrering av faste kulturminne	» 200 000
Andre landsomfattande kulturverntiltak	» 32 118
Norsk Historisk Leksikon	» 94 500
Tidsskrift	» 322 000
Samisk kultur	» 297 540
Utval og utgreiingar	» 219 043
Andre tiltak (seminar, tingings-verk, priser)	» 377 827
Administrasjon	» 980 841

Til saman ..... kr. 11 199 788

Administrasjon:

Avsett ved Kgl. res. kr. 900 000
 Brukt » 980 841

	Budsjett	Brukt
Løner	650 000	710 109
Inventar og utstyr	16 000	24 153
Andre utgifter	234 000	246 579
Overskridning	80 841	
	980 841	980 841

Overskridninga er dekt av unytta midlar 1972 under avsetjinga til Utval og utgreiingar.

Landsdelsoversyn.

Rådet vil, som tidlegare år, minne om at ein stor del av tilskotta frå Norsk kulturfond går til tiltak som gjeld heile landet. Nær på alle større tiltak for norsk litteratur må kallast «landsomfattande tiltak», som ikkje kan knytast til nokon særskild landsdel. Det gjeld innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur til folkebiblioteka, løyvinga til Norsk Forfattersentrum, til nynorsk litteratur, barne- og ungdomslitteratur o.s.b.

Innan musikken gjeld òg mange av dei største tiltaka heile landet, som stønad til Grieg-utgåva, utgiving av norsk musikk på plater og som noter, tiltak for norsk folkemusikk og -dans. Innkjøpte biletkunstverk vil bli spreidd over heile landet. Stønad gitt til samisk kunst og kulturvern bør òg reknast som ei nasjonal oppgåve som ein ikkje kan seie høyrer heime berre i Nord-Noreg.

Følgjande oversyn viser at til saman nære på 11,2 millionar av den samla løyvinga på 23,5 millionar i 1972 vart bruk til landsomfattande tiltak.

Innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur .....

kr. 4 329 892

Barne- og ungdomslitteratur .. » 544 817

Norsk Forfattersentrum .. » 515 320

Landsdelsoversynet byggjer på denne inndelinga av landet:

Austlandet (Østfold, Akershus, Oslo, Hedmark, Oppland, Buskerud, Vestfold og Telemark — 8 fylke),
 Sørlandet og Rogaland (Aust-Agder, Vest-Agder og Rogaland — 3 fylke),
 Vestlandet (Hordaland med Bergen, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal — 3 fylke),
 Trøndelag (Sør- og Nord-Trøndelag — 2 fylke),
 Nord-Noreg (Nordland, Troms og Finnmark — 3 fylke).

	Folketal	Tilskott
Austlandet	1 925 330	7 428 490
Sørlandet og Rogaland	480 620	900 000
Vestlandet	704 780	3 456 050
Trøndelag	354 990	958 900
Nord-Noreg	456 280	822 600

AUSTLANDET**1. Musikk.**

Pro Musica Antiqua, turné i mellomalderkyrkjer på Austlandet .....

kr. 10 000

Østfold

Østfold Ungdomsorkester,

Norsk kulturfond — Arsmelding 1972

Sarpsborg, instrument ..	5 000		2. Biletkunst.	
Fredrikstad Byorkester, fagott	4 000		<i>Østfold</i>	
Cæciliaforeningen, Fredrikstad, tingingsverk	7 000		Fredrikstad Kunstforening, Internasjonal Biennale ..	20 000
			Fredrikstad Kunstforening, pris i samband med Biennalen	5 000
<i>Akershus</i>			Halden lærerskole og gymnas, sceneteppe av John Risan og relief av Siri Aurdal	80 000
Høvikodden, musikkdramatisk verk av Terje Rypdal	75 000		Galleri F 15, utstilling....	5 000
Follo Orkesterforening, fagott	4 000			
Ny musikk, konsert Høvikodden	2 000		<i>Akershus</i>	
Høvikodden, Rekviem for Janis Joplin	64 500		Bjørkelangen skolesenter, skulptur av Asbjørn Høglund og sceneteppe av Arne Lindaas	15 000
<i>Oslo</i>			Jessheim skolesenter, skulptur av Gino Scarpa, målarstykke av Knut Flatin og materialbilete av Jan Baker	25 000
Den Norske Opera, Hallvard Johnsens opera	21 000		Statens hus i Sandvika, skulptur av Arnold Haukeland	150 000
Musikkhøgskolen, instrument	250 000		Ås ungdomsskole, skulptur av Odd Tandberg	10 000
Groruddalen orkesterforening, instrument	5 000		Mohagen sjukeheim, Enebakk, kjøp av grafikk og målarstykke	10 000
Det norske brassband «Metronom 66», instrument	2 000		Romerike Historielag, monument over Asbjørn Dørumsgard, laga av Ragnhild Butenschøn	10 000
Påskefestveka i Oslo, musikktevling	6 500		Asker Malerskole, innreiing	10 000
Filharmonisk Selskap, tingingsverk av Johan Kvandal	20 000			
Musikkonservatoriet i Oslo, strykarkurs	18 700		<i>Oslo</i>	
Filharmonisk Selskaps Orkester, harpe	30 000		Huseby off. skole for blinde, utlån av skulptur fra Norsk Billedhoggerfor. ..	2 000
Frøydis Ree Hauge, kurs for hornistar	2 000		Det nordnorske studenthjem, målarstykke av K. E. Harr	3 500
Musica Sacra, Heinrich Schütz-fest	5 000		Universitetet i Oslo, biletvev av Brit Fuglevaag	
<i>Hedmark</i>			Warsinski, relief av Finn Henrik Bodvin, målarstykke av Jakob Weidemann, Inger Sitter, Gunnar S. Gundersen og Arne Malmadal, og til konkurranse om utsmykking av Odon-tologi-biologi-bygget	207 500
Nord-Østerdal Symfoniorkester, 2 waldhorn	3 500		Norges Idrettshøgskole, kjøp av fri kunst	70 000
Solør - Sør-Østerdal Orkesterforening, fagott ..	3 000		Rikshospitalet, veggmålararbeid av Ludvig Eikaas..	110 000
<i>Oppland</i>			Barnepsykiatrisk senter på Sogn, relief av Odd Hilt	4 500
Lom lokallag av Musikvens Venner, flygel	8 000			
Skjåk lokallag av Musikvens Venner, flygel	8 000			
Lillehammer Byorkester, cembalo	5 500			
Valdres Trekkspillklubb, Noregsmeisterskap	3 000			
<i>Telemark</i>				
Metodistkyrkja i Skien, til salmebok med nye melodiar	20 000			
<i>Vestfold</i>				
Stokke kommune, konsert	2 500	586 950		

St.meld. nr. 92.
Norsk kulturfond — Årsmelding 1972

1972—73

Nasjonalgalleriet, Rolf Nesch-utstilling	50 000	Selskapet for Skien Bys Vel, monument over Knud Ramshart Ørn, laga av Dyre Vaa	10 000
Kunsnargruppa «Park», utstilling	6 000	Vinje-utstillinga, til lysutstyr	5 500
Oslo Kunstforening, til lysanlegg	7 300		<u>996 000</u>
GRAS atelier, Oslo til litografipresse	5 000		
Kunsnargruppa «De tre», Oslo, litografipresse	5 000		
<i>Hedmark</i>		3. Kulturvern.	
Fløterkomitéen, Flisa, monument over tømmerfløtaren, laga av Oddmund Raudberget	30 000	Østfold	
<i>Oppland</i>		Askim Historielag, flytting av Holt gard	50 000
Gjøvik tekniske skule skulptur av Dyre Vaa ..	12 000	Stiftelsen Rød Herregård, restaurering av hagesalong	50 000
Blomhaug skule, Gjøvik, biletvev av Bjarne Rise »	2 800	Universitetets Oldsaksamling, til å restaurere Isegran, Fredrikstad	20 000
Lunner rådhus, målarstykke av Erling Merton	10 000		
Gjøvik kristelige ungdomsforening, skulptur av Skule Waksvik	2 500	Akershus	
<i>Buskerud</i>		Stiftelsen Drøbak hospital, restaurering	5 000
Kongsberg gymnas, relief av Øivind Hansen	15 000	Romerike Historielag, til «Romerikstun»	5 000
Hallingdal yrkesskole i Al, målarstykke av Rolf Nesch	10 000	Fylkeskonservatoren i Akershus, til materiale for fotoregistrering	5 000
Vikersund og Amot ungdomsskole, kjøp av fri kunst frå utstillingar arrangert av Unge Kunstneres Samfund	12 000		
Vang ungdomsskule, Ringerike, veggmålararbeid av Jon Jutrem	20 000	<i>Oslo</i>	
Bakke kapell, Eiker, biletvev av Siri Blakstad ..	2 000	Skimuseet, sprinkleranlegg	100 000
Ringerike krematorium, biletvev av Siri Blakstad ..	7 500	Norsk Veteranskibsklubb, restaurering av D/S «Børøy-sund»	31 000
<i>Vestfold</i>		Universitetets Oldsaksamling, utstilling av norsk mellomalderkunst	166 500
Tjølling ungdomsskule, skulptur av Odd Hilt	3 400	Oslo Bymuseum, transport av gamle fotoarkiv	6 000
Sandefjord gymnas, skulptur av Thorbjørn Danielsen	20 000	Norsk Teknisk Museum, til restaurering	50 000
Metodistkyrkja i Larvik, relief av John G. Nielsen	3 000	Universitetets Myntkabinett, kjøp av tetradrakme	8 600
Tønsberg Kunstforening, kjøp av grafikkrammer ..	2 000	Kunstindustrimuseet i Oslo, restaurering av tapisseri..	15 000
<i>Telemark</i>			
Seljord ungdomsskule, biletvev av Karin Sundbye	7 500	<i>Hedmark</i>	
Seljord ungdomslag, målarstykke av Ørnulf Meidel	10 000	Glomdalsmuseet, til å sikre gamal rie	14 000
		Sætergårds samlinger, Tolga, til registrering	15 000
		Festningsbyen, Kongsvinger, til å restaurere tre hus i Øvrebyen	100 000
		Årbok for Glåmdalen	7 000
		Nordre Osen sokneråd, til messekakel og -skjorte ..	6 000
		Holøyen gamle skule, restaureringsarbeid	500
		<i>Oppland</i>	
		Sandbuseter, Russlien i	

Vågå, reparasjon av seteranlegg	25 000	<i>Hedmark</i>
Valdres Folkemuseum, til kurs	2 800	Hedmarksmuseet og Domkirkeodden, nybygg .....
Valdres Historielag, årbok Dølaringen Boklag, årbok for Gudbrandsdalen	4 000	500 000
Valdres Historielag, bok om Andris Eivindson Vang Reinli Sokneråd, til antependium	5 000	<i>Oppland</i>
Valdres Folkemuseum, til å registrere rose måling ..	5 000	Vestre Slidre samfunnshus, sceneranlegg .....
Valdres Folkemuseum, til kjøp av grunn	3 000	50 000
<i>Buskerud</i>		<i>Buskerud</i>
Rollag Bygdetun, til flytting av stove	7 500	Drammens Museum, servicebygg i Bragernesåsen
Sigdal og Eggedal Museum, til seterbu	25 000	200 000
Eiker Historielag, til kjøp av husbunad	35 000	<i>Telemark</i>
Gulskogen, Skoger, til å restaurere hovedbygning for kunstgalleri	7 000	Ibsenhuset i Skien, nybygg
Hallingdal Historielag, årbok	30 000	1 500 000
Ringerike kommunens fornminneutvalg, til registrering	50 000	Seljord Kunstforening, innreiing av lokale .....
Fortidsminnesmerkeforeninga, avd. Buskerud, restaurering av altartavle i Fiskum kirke	4 000	75 000
<i>Vestfold</i>		Porsgrunns kultursenter, innreiing av lokale .....
Holmestrands Museum, til konservering av målartykke	10 000	200 000
<i>Telemark</i>		<u>4 650 000</u>
Fylkesmuseet Telemark og Grenland, kjøp av Nordgård Berdal	7 000	5. Andre formål.
Lunde Sogelag, til dam, vassrenne og kvernall ..	110 000	<i>Østfold</i>
Berg-Kragerø Museum, konservering av målartykke	4 000	Halden kommunens kulturutval, Haldenfestivalen 1972
	3 360	«Teater 4» (Willy Kastborg) .....
	1 081 580	Studiescenen, Fredrikstad, jubileumsframstilling .....
<i>Oslo</i>		5 000
		<i>Oslo</i>
		Volundargruppa, deltagning i 2 seminar .....
		7 860
		Greta Dahl, sumarkurs, ballett .....
		5 000
<i>Hedmark</i>		<i>Hedmark</i>
		Suttungteatret, til framføring og utstyr .....
		20 000
		Austmannalaget, tevlingar .....
		5 000
<i>Oppland</i>		<i>Oppland</i>
		Søndre Land kulturnemnd, Randsfjordsfestivalen .....
		5 000
		Peer Gynt-stemnet, Vinstra, til hefte .....
		2 500
<i>Telemark</i>		<i>Telemark</i>
		Rut Tellefsen, sumarturné i Telemark .....
		30 000
		<u>113 960</u>
		<i>Austlandet i alt</i> .....
		<u>7 428 490</u>
4. Kulturbrygg.		SØRLANDET OG ROGALAND
<i>Oslo</i>		1. Musikk.
Norsk Sjøfartsmuseum, nybygg	2 000 000	<i>Rogaland</i>
Unge Kunstneres Samfund, lokale i Rådhusgt. 19	75 000	Norges Landssangerforbund, verk til framføring ved skule- og ungdomsfestivalen i Haugesund ..
Teatermuseet i Oslo, utarbeiding av planar	50 000	5 000
		Rikskirkesangfesten for barnekor i Haugesund,

tingingsverk	4 000	Dalane Folkemuseum, kon-
Stavanger Kunstforening,		servering av jernsaker ..
flygel	8 000	20 000
	17 000	Lidtunet, Suldal, restaureringsarbeid .....
		50 000
2. Biletkunst.		Vikedal sogelag, arbeid ved
<i>Vest-Agder</i>		bygdetun .....
Farsund ungdomsskule,		15 000
målarstykke av Reidar		Stavanger Sjøfartsmuseum,
Rudjord	2 000	seminar om konservering
		av sjøfunn .....
		10 000 752 500
<i>Rogaland</i>		
Randaberg ungdomsskule,		5. Kulturbrygg.
materialbilete av Andreas		<i>Rogaland</i>
Bøe	8 000	Kunstnargruppa i Hå på
Rennesøy ungdomsskule,		Jæren, til kunstnarverk-
skulptur av Svein M. Hå-		stad .....
varstein	25 000	40 000 40 000
Stavanger Røde Kors, bi-		
lettevev av Mossen og Aage		6. Andre formål.
Storstein	10 000	<i>Agder</i> studiesammennemnd,
Stavanger Røde Kors, kjøp		kulturkonferanse .....
av målarstykke og grafikk	15 000	2 500
Vigrestad ungdomsskule,		<i>Aust-Agder</i>
målarstykke av Kalle Or-		Forumgruppene i Arendal,
stad	15 000	festival .....
	75 000	4 000
3. Kulturvern.		<i>Vest-Agder</i>
Agder Historielag, årbok	5 000	Vise- og lyrikk-klubben,
<i>Aust-Agder</i>		Mandal .....
Ibsenhuset / Grimstad By-		4 000
museum, atterreising av		<i>Rogaland</i>
Reimann-apoteket	80 000	Jærfestivalen 1972 .....
Tyholmen i Arendal, re-		5 000 15 500
staurering	187 500	Sørlandet / Rogaland i alt
Heimigard, Valle i Setes-		900 000
dal, rekonstruksjon av		
mellomalderløe	50 000	
Hoveneset, sikring av om-		VESTLANDET
råde med gravrøyser frå		1. Litteratur.
bronsealderen	50 000 ¹⁾	<i>Hordaland</i>
Aust-Agdermuseet, til		Bokbåten på Vestlandet,
klokkarbu	60 000	til barnelitteratur .....
Egelands Verk, Gjerstad,		25 000 25 000
restaureringsarbeid	50 000	
Holt kyrkje, ved Riksantik-		2. Musikk
varen, restaurering	15 000	<i>Hordaland</i>
<i>Vest-Agder</i>		Musica Viva, Bergen, in-
Loshavn Fortidsvern, Far-		strument .....
sund, restaurering	10 000	3 500
<i>Rogaland</i>		Søreiide sokneråd, musikk-
Vistehola, kjøp av grunn		tevling .....
med steinalderbuplass ..	50 000	13 500
Stavanger Museum, kon-		
serveringsatelier	100 000	<i>Sogn og Fjordane</i>
		Askvold Amatørorkester,
		piano .....
		5 000
¹⁾ Tilskottet er seinare blitt ført over til å sikre		<i>Møre og Romsdal</i>
formindefeltet Penne i Vest-Agder då Hove-		Jazzfestivalen i Molde,
neset vert sikra på anna vis.		tingingsverk .....
		12 000
		Sunnmøre Kristelige Son-
		garlag, instruksjonskurs..
		2 000
		Ålesund Kirkekor, korsem-
		inar .....
		2 500
		Nordmøre Folkehøgskole,
		flygel .....
		10 000
		Hareid og Ulstein fellesor-

Norsk kulturfond — Årsmelding 1972

kester, obo	3 000	Kløvig, Knut Rose, Kåre Martinsen, Odd Tandberg, Audun Hetland, Arvid Eikvik, Finn Henrik Bodvin, Kåre Haram og K. Myrseth	
Kristiansund Symfoniorkester, waldhorn	3 000		
Operaveka i Kristiansund 1972	20 000	Sula ungdomsskule, Langevåg, tilsegn og kunstnarleg konsulent	100 000
Alesund Kirkekor, musikkveke	5 000	Sørbrandal samlingshus, kjøp av grafikk	20 000
	79 500		5 000 1 127 800
3. Biletkunst.			
<i>Hordaland med Bergen</i>			
Rolf Stenersen-samlinga i Bergen, avsetjing til kjøp av kunst	500 000	4. Kulturvern.	
Skuleanlegget Slåtthaug i Fana, tilsegn og kunstnarleg konsulent	75 000	<i>Hordaland</i>	
Hardanger Folkehøgskule, målarstykke av Ole-Gabriel Dahl	10 000	Voss Fylkesmuseum, restaurering av Nesheimtunet	90 000
Havforskingsinstituttet i Bergen, skulptur av Per Ung, relief av Ole Johan Tørud, målarstykke av Kjerstin Øvreliid og innkjøp av grafikk	90 000	Skipshellaren på Straume, kjøp av grunn med steinalderbuplass	45 000
Studentsentret ved Universitetet i Bergen, scenedepte av Marit Hauge ..	7 500	Stadnamnnemndi i Kvinnherad, innsamlingsarbeid Øystese Sokneråd, messekakel	10 000
Universitetet i Bergen, skulptur av Søren Georg Jensen, Odd Tandberg og Arne Vinje Gunnerud	200 000	Ulvik opplysningsråd og folkeakademi, til restaurering av Figenschous Uroepitafium	400
Ragnvald Vaage-minnet, monument laga av Ståle Kyllingstad	30 000	Fylkeskonservatoren i Hordaland, restaurering av gamle handels- og gjestgiverstader	22 000
<i>Sogn og Fjordane</i>		Fylkeskonservatoren i Hordaland, til registreringsrapport	50 000
Høyanger ungdomsskule, skulptur av Tore Bjørn Skjølsvik	15 000	Historisk Museum, Bergen, kjøp av gammal norsk sølvkanne frå England ..	5 000
Førde postkontor, skulptur av Ludvig Eikaas (omframløyving)	10 300	Reidar Fønnebø, til å registrere Søndre Nordmannsslepa på Hardanger-vidda	17 000
Sogndal ungdomsskule, tilsegn og kunstnarleg konsulent	15 000	A/S Forlagservice, til boka «Skule-Jacob»	3 500
<i>Møre og Romsdal</i>		<i>Sogn og Fjordane</i>	
Åheim ungdomsskule, kjøp av grafikk	5 000	Innvik kyrkje, restaurering av presteportrett	30 000
Alesund Maskinistskule, tilsegn og kunstnarleg konsulent	40 000	Svanøy hovedgard, restaurering	100 000
Vanylven sjukeheim, kjøp av grafikk	5 000	Yris hotell, Eid, berging av freda anlegg	50 000
Alesund fylkessjukehus, kunstverk av Kaare Espolin Johnson, Tore Gunnar Olsen, Oddvar Torsheim, Ørnulf Oppdahl, Berit Soot		Fortidsminnesmerkeforeninga, sikring av området kring Hoprekstad stavkyrkje	5 450
		«Vindhellas Venner», til reparasjon av kongevegar i Lærdal	11 400
		Jevnlid i Blakseter, repa-	

Norsk kulturfond — Årsmelding 1972

rasjon av hus	14 000	<i>Møre og Romsdal</i>
Skogadalsbøen, reparasjon av seteranlegg	15 000	Møre og Romsdal Land- brukselskap, tablå .....
<i>Møre og Romsdal</i>		Studentmållaget, Sunn-
Løsetstranda, kjøp av grunn med gravrøyser ..	5 000	mørsgruppa, seminar ....
Kvernes kyrkje, konserve- ring av tak- og veggdeko- rasjonar	25 000	«Impulsbåten», sumarturné
Romsdalsmuseet, Fiskeri- museet på Hjertøya, til båtbyggjeri	15 000	Vestlandet i alt .....
Rognskogtunet, Halsa, re- staureringsarbeid	40 000	3 456 050
Giske Sokneråd, antepen- dium	7 000	
Ivar Aasen-museet, innrei- ing av studierom m.m. ..	15 000	
Herøy Historielag, repara- sjon av stove	5 000	
	583 750	

TRØNDELAG

1. Musikk.

<i>Sør-Trøndelag</i>		
Harry Rishaug, seminar for blåsarar	12 000	
Meldal Samfunnshus, flygel	8 000	
Trondheim Kretsfengsel, instrument	5 000	
Trondhjems Handelsstands Forenings Orkester, pau- kar	3 000	

Nord-Trøndelag

Frol Orkester, paukar	4 000	32 000
----------------------------	-------	--------

2. Biletkunst.

<i>Sør-Trøndelag</i>		
Oppdal svømmehall, re- lieff av Sivert Donali	15 000	
Rissa heradshus, relief av Oscar Bergsaune	5 000	
Universitetet i Trondheim, konkurranse om emblem ..	4 000	
Statens attføringsinstitutt i Trondheim, skulptur av Karl Johan Flaathe (om- framlyvning)	1 000	

Nord-Trøndelag

Verdal postkontor, målar- stykke av Karl Fr. Hildrum	6 000	31 000
---	-------	--------

3. Kulturvern.

<i>Sør-Trøndelag</i>		
Trønderlaget, årbok	3 000	
Adresseavisens gard, Kon- gensgt. 4, Trondheim, flyt- ting og attreising	250 000	
Skaun Museumslag, repa- rasjon av stove	5 800	
Samnemnda for lokalhis- torisk gransking i Nidaros		
Bispedømme, jemt-trøn- dersk historikarmøte på Røros	2 600	
Fosen Historielag, årsskrift	3 000	
Gauldal Historielag, årbok	3 000	
Ørland Sokneråd, messe- hakel	2 500	

5. Kulturbrygg.

Hordaland

Kulturhus på Husnes, av- setjing nybygg	1 000 000
Troldhaugen, Bergen, au- ditorium	40 000
Hardanger Folkemuseum, planar for eldfast bygg ..	25 000
Bildende Kunstneres Sty- re, Bergen, innreiing av «Urdi»	28 000

Sogn og Fjordane

De Heibergske Samlinger, Kaupanger, planar for eld- fast bygg	100 000
Sunnfjord Museum, eldfast bygg	200 000
Stryn samfunnshus, kjøp av amfi til teatersal	50 000

Møre og Romsdal

Osterøy Museum, eldfast magasin	75 000
Kristiansund Kunst- forening, innreiing av lo- kale	20 000
Volda aktivitetssenter, inn- reiing av «Gamlegymnaset»	50 000
Alesund kommune, planar for nytt kulturbrygg i Moa- området	10 000
	1 598 000

6. Andre formål.

Hordaland

Vestlandske Teaterlag, se- minar	10 000
---	--------

<i>Nord-Trøndelag</i>			
Geite, Levanger, kjøp av grunn med gravhaugar ..	50 000		
Stjørdal Museum, flytting av seterbu	14 000		
Verdal Museum, til bekkekvernanlegg	25 000		
Inderøy Bygdemuseum, flytting av låve	27 000	385 900	

4. Kulturbygg.

<i>Sør-Trøndelag</i>			
Ringve Museum, innreiling og utstyr	500 000	500 000	

5. Andre formål.

Trønderlaget, «Trøndertalent 1972»	10 000	10 000	
Trøndelag i alt		958 900	

NORD-NOREG**1. Litteratur.**

Nordnorsk Forfatterlag, til møte	10 000	10 000	
--	--------	--------	--

2. Musikk.

Filharmonisk Selskaps Orkester, turné i Nord-Noreg	100 000		
Symponiorkestret i Trondheim, turné i Nord-Noreg	20 000		

Nordland

Musikkens Venner, Andøy, flygel	8 000		
Fygle Blandede Kor, piano	3 500		
Helgeland Hornmusikk-krets, piano	8 000		
Narvik Byorkester, obo ..	4 000		
Landslaget for Spelemenn, bygdedans i Vefsn	3 000		

Troms

Tromsø Musikkklærerforening, seminar	1 300		
Kvæfjord kulturnemnd, konsertpiano	5 000		
Tromsø Domkor, cembalo	5 000		
Festspillene i Nord-Norge, urframføring	20 000		
Festspillene i Nord-Norge, viseverkstad	5 000		
Tromsø Byorkester, koncert	4 000		

Finnmark

Måsøy kulturnemnd, flygel	6 000		
Hammerfest Musikkforening, jubileumskonsertar..	10 000	202 800	

3. Biletkunst.

<i>Nordland</i>			
Sulitjelma ungdomsskule, relief av Finn Hald		3 000	
Gruben ungdomsskule, Mo i Rana, relief av M. H. Sørensen		7 500	
Vestvågøy gymnas, kjøp av grafikk		5 000	
Tjønsfjord skule, kjøp av grafikk		5 000	
Fauske off. skule, biletvev av Bjørg Heggstad Jakhelln		10 000	
Moflag kapell, Lurøy, altartavle av Niels Nilsskog		3 000	
Henningsvær kyrkje, glassmålararbeid av Victor Sparre		8 000	
Andreas Haukland-komitéen, Mosjøen, monument laga av Hjalmar Hansen ..		25 000	

Troms

Kvæfjord ungdomsskule, kjøp av grafikk		10 000	
Universitetet i Tromsø, målarstykke av Erik Werenstiøl og grafikk av Kaare Espolin Johnson og Ulf Dreyer		45 000	
Universitetet i Tromsø, utstyr for utstillingar	14 300	125 800	

4. Film.

Festspillene i Nord-Norge, smalfilmseminar		15 000	15 000
--	--	--------	--------

5. Kulturvern.

<i>Nordland</i>			
Nordlands Fylkesmuseum, til storbåtnaust		50 000	
Velfjord Historielag, attreising av smie		4 000	
Hadsel Historielag, til «Hofdasegl»		2 000	
Hålogaland Historielag, til «Hålogygminne»		3 500	
Hemnes Sokneråd, restaurering av orgel		25 000	

Troms

Skippergt. 11, Tromsø, restaurering av sidefløy til vevstove for husflidslag ..		50 000	
Arbok for Senja		5 000	

St.meld. nr. 92.
Norsk kulturfond — Årsmelding 1972

1972—73

<i>Finnmark</i>		<i>Troms</i>	
De Samiske Samlinger, Karasjok, etableringsutgifter	30 000	Hålogaland Teater, Tromsø,	
Finnmarksbiblioteket, registararbeid	10 000	lysanlegg	120 000
De Samiske Samlinger, tiltak ved opninga av museet	5 000	Storslett ungdomsskule,	
Magnar Mikkelsen, innsamling av folkedikt i Finnmark	10 000	Nordreisa, scene	30 000
	184 000		
6. Kulturbrygg.		<i>Finnmark</i>	
<i>Nordland</i>		Hasvik ungdomsskule/samfunnshus, scene	60 000
Kunstnargruppa i Sund, Lofoten, innreiing av kunstnarverkstad	40 000		250 000
7. Andre formål.			
		Festspillene i Nord-Norge, landsdelskonferanse	25 000
		Tidsskriftet «Liigtaarnen»	10 000
			35 000
		Nord-Noreg i alt	822 600

Vedlegg nr. 1.**Formannens, ekspedisjonssjef Leif J. Wilhelmsens, tale ved Norsk kulturråds møte i Munchmuseet 13. desember 1972.**

I løpet av den fire-årsperioden som det nå avtrappende kulturråd ble oppnevnt for, steg de årlige bevilgninger fra kr. 20 mill. i 1969 til kr. 23,5 mill. i 1972. Totalstigningen i perioden var altså 17,5 prosent eller 4,38 prosent pr. år, mindre enn den gjennomsnittlige prisstigning i perioden. Fondets reelle evne ble med andre ord redusert. Denne prosess vil som kjent fortsette i kommende år, idet den vedtatte økning av bevilgningen til Kulturfondet med 6,3 prosent til 25 mill. er ca. 2 prosent mindre enn den offisielt fastslatte prisstigning for 1972.

Det er sikkert ingen av de tre ansvarlige kirke- og undervisningsministre i denne perioden som har ønsket denne utviklingen, selv om det er et påfallende trekk at ikke engang de små stigninger vi har fått, har vært foreslatt av Regjeringen, men skyldes initiativ fra Stortingets side. Vi kjenner tvertimot alle de tre statsråder som varme venner av Norsk kulturråds virksomhet, ja, to av dem som aktive og positive medlemmer av rådet.

Det forsvar Kirke- og undervisningsdepartementet kan føre for denne behandlingen av Kulturfondet, og som er blitt mest bevisst og utførlig formulert av daværende statsråd Bjartmar Gjerde, bl. a. i hans foredrag på rådets Fagerneskonferanse i høst, går som kjent ut på å minne om at Norsk kulturfond bare er et ledd i en større kulturpolitisk helhet, bare ett av de instrumenter staten har å spille på. En regjerings kulturpolitikk må vurderes etter dens totale innsats. Og denne innsats blir karakterisert ved at de totale bevilgningene over kulturkapitlene på statsbudsjettet steg fra kr. 83,043 mill. i 1969 til kr. 193,6 mill. i 1973, eller med 133 prosent over en 5-årsperiode.

Også fra Norsk kulturråds synspunkt er dette et legitimt og sterkt forsvar. Rådet har alltid vært seg bevisst at dets ansvar må gjelde vårt samlede kulturliv, ikke bare de sider av det som direkte finansieres med fondsmidler. Og selv når det gjelder disse våre egne formål, har vi gjentatte ganger i våre budsjettforslag sagt fra at vi er like eller vel så interessert i en økning av bevilgningene på andre bud-

sjettkapitler som av bevilgningene til Norsk kulturfond. Det kan nemlig ikke bare føre til en avlastning av fondet som i praksis har samme verdi som en bevilningsøkning, men også til renere linjer i arbeidsfordelingen mellom Kirke- og undervisningsdepartementet med dets etater og Norsk kulturråd. En rettferdig kritikk av bevilningsutviklingen i perioden er bare mulig om dette samspillet blir trukket inn. Særlig øynefallende er dette i de tilfelle hvor konkrete formål blir overført fra fondet til andre kapitler på statsbudsjettet. I siste periode har dette først og fremst vært gjort med Rikskonsertene. Det skjedde i 1972 og er naturligvis forklaringen på at vi det året ikke fikk noen direkte bevilningsøkning i det hele tatt. Men ellers har slike avlastninger foregått i langt mindre utstrekning enn vi har ønsket. Den viktigste utenom Rikskonsertene, mindre ved sitt omfang enn ved de forhåpninger den gir for framtiden, er den nye post til støtte av nasjonale kulturbrygg. Vi har ikke vunnet gehør verken for våre forslag om at staten som byggherre burde finansiere den kunstneriske utsmykning av sine nye bygninger som en naturlig del av byggekostnadene, eller for at temmelig ordinære vedlikeholdsutgifter ved de offentlige museer og rutineoppgaver på Riksantikvarens arbeidsområde burde dekkes over disse etaters ordinære budsjett.

Alt i alt må vi derfor kunne slå fast at selv om avlastningseffekten av bevilningsøknningen på andre poster er til stede og i noen grad korrigerer det mørke bilde jeg begynte med å tegne av Kulturfondets utvikling, så står denne effekt ikke i forhold til den totale økning av kulturbudsjettet. Så vidt som Kulturrådets arbeidsområde er, indikerer dette at denne totaløkning på ingen måte har karakter av en generell økning, men koncentrerer seg om visse områder og formål.

For å kunne vurdere den fordeling som her har vært foretatt, er det nødvendig å peke på at norsk kulturpolitikk i dag har flere forskjellige målsetninger, av til dels temmelig ulik alder. For det første erkjenner staten et ansvar for at et tradisjonelt kulturliv kan opprettholdes. I en moderne velferdsstat innebærer dette både at staten overtar en stigende del av utgiftene ved drift og utbygging av bestående kulturinstitusjoner, at den

tar opp nye oppgaver av samme art, og at den føler et ansvar for levevilkårene også for kunstnere som ikke er lønnstakere. For det annet føler staten en forpliktelse til å sørge for at disse tradisjonelle kulturgoder blir tilgjengelig for så mange som mulig, på tvers av tradisjonelle, sosiale og geografiske skiller. Det er dette vi pleier å karakterisere som *kulturell demokratisering*. Denne målsetningen var det dynamiske element i vår kulturpolitikk helt fram til midten av 60-årene. Den står fremdeles sentralt i ethvert politisk kulturprogram. Men mye av dynamikken er overtatt av en ny, tredje målsetning som internasjonalt gjerne karakteriseres ved slagordet *kulturelt demokrati*. Hos oss kjenner vi tendensen fra slike stikkord som utvidelse av kulturbegrepet, selvaktivitet som kulturelement, kulturlivet som sosial trivselsfaktor, desentralisering av kulturlivet osv. Det som faller i øynene når vi betrakter utviklingen av kulturbudsjettet mot en bakgrunn av disse aksepterte og doserte målsetninger, er at det aller meste av økningen har gått til formål som hører under den første av disse målsetningene. Til dels dreier det seg om verdifulle nyvinninger og forbedringer, f. eks. opprettelsen av en norsk musikkhøgskole og standardhevingen av vårt bibliotekvesen. Men langt den største delen av økningene har ikke ført til noen nyskapning eller ekspansjon i det hele tatt, idet de har gått til å dekke utgiftsøkninger ved bestående, ikke-ekspanderende virksomheter som teatre og symfoniorkestre.

Delvis representeres denne økningen av standardforbedring (f.eks. av kunstnerlønner). Men stort sett dreier det seg bare om overføring fra privat (og til dels kommunal) til statlig finansiering, illustrert bl. a. ved den synkende selvdekningsprosent ved teatrene.

Det er i ansvarlige kretser neppe noen uenighet om at den støtte som her er blitt gitt, er berettiget og nødvendig. I allfall har det ikke vært tilfelle i Norsk kulturråd, som i egenskap av rådgivende organ jevnlig har støttet opp om kravene og forslagene. Rådet vil sikkert komme til å gjøre det samme med nye krav på det samme område, f.eks. mangler det mange millioner på at norsk kulturvern kan rustes opp til å møte dagens og morgendagens behov. Det er i det hele ikke noe grunnlag for å tro at den statlige innsats vi har opplevd de senere år når det gjelder *tradisjonell kultur*, er av ekstraordinær karakter. Selv om denne målsetning var den eneste i norsk kulturpolitikk, ville det fremdeles være nødvendig med betydelige årlige bevilningsøkninger. Det er nok å peke på at bare gjennomføringen av Kunstnerstipendkomis-

teens forslag vil kreve mange nye millioner hvert år.

Konsentrasjonen om den første av våre tre målsetninger innebærer at det er blitt lite av nye midler å disponere til formål under de to andre. Når det gjelder *demokratiseringen* av kulturen, skal vi likevel merke oss at det er blitt plass for den gledelige statsovertakelse av Rikskonsertene og for en begynnende opprettelse av regionteatre. Men også på dette område finnes det store behov både for utbygging av det bestående og for nye instrumenter, bl. a. for å bringe museenes skatter ut til folket.

Når det gjelder den tredje av våre kulturpolitiske målsetninger, *det kulturelle demokrati*, må vi bare konstatere at den alminnelige begeistring for og hyllest til de nye ideer foreløpig har satt seg få og små spor i Regjeringens budsjettforslag i siste 4-årsperiode.

Det som derfor nøkternt må konstateres, er at det innenfor den økonomiske ramme som kulturbudsjettet i dag gir, ikke er eller vil bli mulig å realisere den kulturpolitikk som alle politiske partier bekjenner seg til, og at de formål som er mest nødlidende, er de som i dag står sterkest i deres programmer. Med andre ord: en balansert kulturpolitikk i årene framover vil kreve betydelig økte midler.

På bakgrunn av det jeg allerede har sagt om bevilningsøkningen, kan konstateringen av hvor kort vi er kommet virke nedslående, og kravet om ytterligere sterke økninger synes urealistisk, for å si det pent. Men i virkeligheten gir disse tall, særlig økningen med 133 prosent, et altfor flatterende bilde av innsatsøkningen. Når utgangspunktet er tilstrekkelig lavt og pengeforringelsen tilstrekkelig stor, vil jo nemlig selv beskjedne økninger gi seg imponerende prosentutslag. Istedentfor å beruse oss i slike sammenlikninger med en temmelig armodslig fortid, kan vi med fordel se på de absolutte tall og sette dem i relativasjon til utviklingen for øvrig. A vite at økningen på kulturbudsjettet fra 1969 til 1973 er 110,6 mill. kr. på et statsbudsjett som i samme tidsrom totalt økte med 13 milliarder kr. gir straks et riktigere perspektiv på vår innsats enn prosentsatsen, og dermed også håp om at våre myndigheter vil finne det mulig i nær framtid å få til en bedre overensstemmelse mellom politiske erklæringer og politisk handling enn i dag.

Det beste instrument staten har til sin disposisjon når det gjelder å få en bedre balanse mellom de tre målsetningene den ønsker å bygge sin kulturpolitikk på, er Norsk kulturfond. Ikke slik at vedtekter og retningslinjer

fritar Norsk kulturråd for tiltak som faller under den første målsetningen. Også der er det bruk for et instrument med den innsiktning på det ekstraordinære, det eksperimentelle, det utslagsgivende marginale som særpreget rådets virksomhet. Det er nok å peke på innkjøpsordningen for norsk skjønnlitteratur og vår støtte til norsk kulturvern. Men oppgaver av denne art har ikke noen priorititet, og de ble fra starten av sidestilt demokratiseringstiltak og utbyggingen av det kulturelle demokrati. Den siste målsetningen er riktig nok, som ventelig kan være etter tidspunktet, ikke klart formulert i rådets vedtekter og retningslinjer. Men den ligger i svøp i mange formuleringer og i hele begrunnelsen for opprettelsen av fondet. Og siden rådet i motsetning til departementet skal unngå å legge seg til bundne utgifter, i allfall av driftsutgiftstype, kan det langt lettere i sin fordelingspolitikk ta hensyn til de nye kulturpolitiske signaler som blir heist. Det er rådets arbeid med å drøfte, forberede, planlegge og støtte utbyggingen av det kulturelle demokrati i Norge som har vært det mest framtredende og givende ved rådets arbeid i denne siste perioden.

Det er lett nok å peke på tiltak for de siste fire år som direkte representerer denne tredje målsetningen. Jeg tenker på slike konferanser som Gjøvik-konferansen om kulturlivet på nye industristeder, og Fagernes-konferansen der kommunal- og fylkeskommunal kulturorganisasjon og -administrasjon ble drøftet. Jeg tenker på den overrissling av lokalt kulturliv som rådet hvert år har stått for ved sine bidrag til kjøp av musikkinstrumenter, avholdelse av festivaler og turneer, til lokalhistorisk arbeid, utstillingsvirksomhet. Jeg tenker i særlig grad på vår finansiering av lokale kulturbygg som kan gi plass for det lokale kulturdemokrati: Ibsenhuset og Førdeprosjektet, hus for kunstforeninger og museer. Det er ikke minst på dette byggekapitlet at den siste perioden representerer en kursendring fra rådets side, noe kamuflert og hemmet av våre tidligere tilslagn om støtte av nasjonale kulturbygg — som staten nå bevilger direkte til. Men ellers er det karakteristisk i mange sammenhenger at målsetningen kulturelt demokrati ikke kan føre til nye tiltak, men gir en ekstra dimensjon til oppgavene på områder som vi pleier å regne for tradisjonelle. Mest utpreget i så henseende er nok kulturvernet. Forståelsen av kulturarvens betydning i det lokale miljø, som trivselsfaktor og motvekt mot dehumaniseringen i den teknologiske utvikling, har gitt kulturvernet en ny plass i folks bevissthet —

og avdekket veldige nye behov. Vi venter alle med spenning på at Regjeringen i den bebudede kulturmelding skal trekke opp linjene for en kulturpolitikk som setter seg det naturlige, men likefullt ærgjerrige mål å realisere den balanserte kulturpolitikk som vi i teorien bekjenner oss til. Det vil sikkert kreve et spektrum av virkemidler, gamle og nye. Men nettopp fordi vi i årtier framover vil måtte prøve oss fram, vinne erfaring gjennom modellstudier, forsøksprosjekter og prøveordninger, og nettopp fordi den nye målsetning krever elastisk samarbeid mellom stat, kommune, fylke og private organisasjoner, ville det være klokt av staten å gjøre bruk av de muligheter som Norsk kulturfond representerer for å være spydodden i den kulturpolitiske offensiv. Skal dette bli mulig, må fondet igjen få armslag, ved overføring av formål som like godt kan administreres direkte av departementet (Norsk Forfattersentrum, kunstnerisk utsmykking av nye statsbygg), men også ved økte bevilgninger, i det minste i samme tempo som det øvrige kulturbudsjett. Det avtrappende råds største fortjeneste er etter min oppfatning at det har bidratt til å utløse og artikulere berettigede behov langt utover grensene for de muligheter det selv forvaltet. Mitt ønske for det nye råd er at det må få de midler som må til dersom det nåværende pågangsmot ikke igjen skal avløses av resignasjon og bitterhet hos de mange kunstnere og frivillige, hvis innsats bærer vårt kulturliv.

Vedlegg nr. 2.

Mandat for utvalet for registrering og vern av gamle fotografi.

1. Utvalget skal utarbeide forslag til hvordan registrering og arkivering av gamle fotografier og platesamlinger kan organiseres lokalt gjennom faglige, regionale, fylkeskommunale og kommunale instanser.
2. Utvalget skal utarbeide forslag til standardisert registreringsmateriell for hele landet.
3. Utvalget skal utarbeide forslag til en felles systematikk for arkivering og foreslå hvordan materialet bør arkiveres, herunder også undersøke de tekniske betingelser for arkivering av gamle fotografier.
4. Utvalget skal være faglig konsulent for arbeidet på det lokale plan.

Vedlegg nr. 3.**Mandat for Utvalet for norsk folkekunst.**

1. Utvalget skal gi en generell definisjon og vurdering av begrepet folkekunst, som i denne utredning bør omfatte alt skapende håndarbeid som bygger på nedarvede tradisjoner i de ulike landsdeler, som dekorativ maling, treskurd, vevning o. a. tekstilarbeid, metallarbeid og arbeid med kunstnerisk preg med andre materialer. Mandatet omfatter ikke sang og musikk, idet dette feltet må anses å være tilstrekkelig ivaretatt på andre måter. Ved behandling av de spesielle forhold for samisk kunst og brukskunst, kan Utvalget knytte til seg særlege sakkyndige.
2. Utvalget skal gi en generell oversikt over forholdene i Norge på det område mandatet omfatter:

Undervisnings- og opplæringsforhold (undervisning for interesserte amatører for hobbyarbeid, undervisning med sikte på profesjonell virksomhet, utdanning av lærere), arbeidsvilkår, distribusjon og markedsføring, og forhold når det gjelder innsamling, registrering, konservering og forskning. Opplysninger bør skaffes fra våre naboland, eventuelt også andre land det kan være naturlig å sammenligne oss med.
3. Utvalget skal, på bakgrunn av det innsamlede materiale, vurdere eventuelle mangler ved de nåværende forhold på de ulike områdene som er nevnt ovenfor, og vurdere behovene for tiltak, derunder behovet for en ny utdannings- og opplæringsinstitusjon på dette området.
4. Utvalget skal på fritt grunnlag foreslå tiltak for å skape bedre vilkår for bevaring, videreføring og utvikling av norsk folkekunst.

Utvalget bør kunne knytte til seg særlege sakkyndige for spesielle felt.

Utvalgets arbeid honoreres etter statens vanlige satser for komitéarbeid.

Vedlegg nr. 4.**Framlegg om løyving til Norsk kulturfond for 1973.**

Norsk kulturråd sende 31. januar 1972 dette brevet til Kyrkje- og undervisningsdepartementet:

*Statsbudsjettet 1973. Kap. 379,
Norsk kulturfond.*

I sine generelle merknader om kapitlene 350-379, Kunst og kulturliv, peker Kirke- og undervisningskomiteen i Budsjettinnstilling S nr. 12, 1971/72, på at mens økningen for statsbudsjettet som helhet er 14,6 pst. er den for kulturkapitlene 30,1 pst. Men komiteen føyer til at «totalsummene som går til kulturformål er fortsatt så vidt små at prosentvise beregninger ofte vil gi et skjevt inntrykk av forholdet mellom tilskott og behov.»

Ut fra sine erfaringer fra fordelingen av kulturfondsmidlene vil Norsk kulturråd sterkt understreke betimeligheten av denne betraktning. Det er idag et åpenbart misforhold mellom de kulturpolitiske syn som kommer til uttrykk og de midler staten stiller til disposisjon for de ulike kulturformål. Mangelen er følbar på en rekke områder, og Rådet vil nå som tidligere understreke nødvendigheten av fortsatte generelle økninger av kulturbetilgningene. Men siden det først og fremst er Norsk kulturfond som er forutsatt å være instrumentet for den nye og mer dynamiske kulturpolitikk, er behovet for en økning av fondsmidlene det mest påtrengende. På denne bakgrunn er det mer enn beklagelig at nettopp denne bevilgning nå er blitt hengende etter og ikke en gang økes i takt med den generelle stigning av statsbudsjettet. Den reelle økning av fondet fra 1971 til 1972 begrenser seg som kjent til at fondet avlastes for Rikskonsertenes driftsutgifter, som i 1971 utgjorde 2 515 000 kr. (ca. 11 pst. av budsjettet). Rådet har også med glede merket seg den nye bevilgning på statsbudsjettet til nasjonale bygg. Men ettersom den ikke innebærer at fondet i de nærmeste år fritas for sine tilslagn om støtte til det samme formål med i alt kr. 7 mill. (Konservthuset kr. 1,5 mill., Ibsenhuset kr. 3,5 mill. og Sjøfartsmuseet kr. 2 mill.), er det foreløpig ikke grunnlag for å operere med en tilsvarende avlastningseffekt som i tilfellet med overtakelsen av Rikskonsertene. Tvert om vil det i framtiden være nødvendig å regne med en betydelig økning av fondsinnsatsen for kulturbrygg som ikke hører hjemme i kategorien nasjonale kulturbrygg. Vi viser til den spesielle redegjørelse som Rådets formann har utarbeidet for departementet og til Rådets PM om forholdet mellom statsbudsjettet og kulturfond når det gjelder statlig støtte til kulturbrygg.

Norsk kulturråd regner det som en hovedoppgave gjennom støtte til planlegging og reising av lokale kulturbrygg å tjene desentraliseringen av kulturlivet, og det har merket

seg at denne linje har sterk tilslutning i Stortinget (jfr. behandlingen av Norsk kulturfonds årsmelding for 1970). I løpet av en 10 års periode bør derfor Rådetts årlige avsetning til kulturbrygg økes meget sterkt. Økningen må settes inn allerede i 1973 dersom bare de nåværende prosjekter (f. eks. Risør, Førde, Mongstad, Husnes) skal kunne følges opp med den nødvendige sentrale finansieringsstøtte.

Rådet vil i 1972 avsette 1 mill. kroner til kulturbrygget i Husnes, og tilsagn om fortsatt bevilgning i 1973 må gis. Byggingen av kulturanlegg i Førde vil kreve et større beløp fra Kulturfondet allerede i 1973, og til den tid vil det antakelig også foreligge planer for Mongstad som ikke kan unngå å stille krav til Kulturfondet.

Rådet venter i nær framtid søknad fra Kautokeino om tilskott til kulturbrygg. De midler som kan skaffes gjennom konsesjonsvilkårene og ved ytterligere tilskott fra anlegget vil bare dekke ca. ¼ av kostnadene som er beregnet til ca. 1 mill. kr.

I denne forbindelse minner vi om at mer-verdiavgiften på kulturbrygg fordyrer bygge-utgiftene med 20 pst. Bare på ett enkelt prosjekt, hus for De Samiske Samlinger i Karasjokk, som er nesten helfinansiert av Kulturfondet, betyr avgiften at ca. 375 000 av de bevilgede midler går tilbake til staten.

Denne forsterkede innsats for kulturbryggene i distriktene må ikke finne sted på bekostning av virksomheten på de andre områder. Tvert om vil man også trenge en økning av midlene langt ut over prisstigningen, dersom fondet skal beholde sin evne til å påta seg støtte av nye påkrevde tiltak. Eksempler kan hentes fra alle virksomhetsområder.

Innenfor musikk foreligger således vel forberedte planer om en forsterket innsats i Nord-Norge. Landsdelen venter på at disse planene nå drøftes videre med fylkene og Rikskonsertene, og at forsøk blir satt i gang i 1973. Nord-norsk musikkråds eget budsjett for 1. halvår er kr. 645 940 og bygger på 4 musikere i hvert fylke, men Rådet har selvsagt enda ikke kunnet ta standpunkt til et mulig omfang av planene.

Kulturrådet vil også framheve det ansvar for samisk minoritetskultur som påhviler Norge som nasjon. Kulturrådet har engasjert seg på en ganske bred sektor av kulturtiltak for samene, og fortsatt engasjement vil kreve økende uttellinger av Kulturfondet.

Samtidig må igangværende tiltak forsterkes etter den sulteforing som finansieringen av Rikskonsertene førte med seg.

Innenfor bildende kunst må det skaf-

fes midler til en utsmykking av de mange offentlige bygg som med rette kan gjøre krav på å komme i betrakting. Rådet vil her få vise til debatten i Stortinget 6. januar om retningslinjer for bevilgninger til kunstnerisk utsmykking av offentlige bygg. Rådet er her bundet av langsiktige planer ved våre universiteter og høgskoler. Planer for Universitetet i Tromsø er under utarbeidelse. Samtidig venter fylker og kommuner på hjelp til utsmykkingsoppgaver av bygg i distriktene. Så lenge ikke departementet finner det mulig å løse utsmykkingsoppgavene ved de nye statsbygg som Kulturrådet i sine tilrådinger har foreslått, må Kulturfondet få muligheter til større avsetninger på dette felt. Rådet vil også peke på at de bedrede utdanningsforholdene for kunstnere også medfører forpliktelser til å skaffe oppgaver og arbeidsmuligheter.

Innenfor kulturvernet minner vi om det permanente misforholdet mellom behov for redning av kulturminner og fondets evne til å ta seg av selv de mest presserende oppgaver. Samtidig er det helt nødvendig at Rådet får i gang den registrering av faste fortidsminner som må danne grunnlaget for en planfast politikk. En ny og viktig oppgave er også hjelpen til innsamling og registrering av kulturhistorisk verdifulle fotografier.

I 1971 kom det inn i alt 789 søknader med en samlet søknadssum på kr. 60 mill. Ikke alle søkerne tilfredsstiller Rådetts krav til egeninnsats eller berettigelse, men på den annen side inkluderer tallet verken Riksantikvarens innstillinger eller Rådetts behov for midler til egen innsats.

På grunnlag av hva Rådet alt nå vet om de aktuelle og presserende behov, mener Rådet at en bevilgning på 40 mill. kr. vil være nødvendig.

Rådet tillater seg derfor å foreslå at Kirke- og undervisningsdepartementet i sitt budsjettforslag for 1973, Kap. 379, Norsk kulturfond, fører opp kr. 40 mill. Beløpet vil langt fra dekke alle de berettigede behov som vil melde seg i budsjettåret. Men det vil gjøre det mulig for Norsk kulturråd å gjenvinne noe av den offensive kraft det er blitt tappet for ved de senere års utvikling og som var en hovedforutsetning for opprettelsen av Norsk kulturfond.

For Norsk kulturråd

Leif. J. Wilhelmsen

Ingeborg Lyche.

Vedlegg nr. 5.**Fråsregn til Kyrkje- og undervisningsdepartementet av 21. november 1972 om løyvinga til Norsk kulturfond for 1973.**

Norsk kulturråd sende 21. november 1972 dette brevet til Kyrkje- og undervisningsdepartementet, med kopi til Kyrkje- og undervisningsnemnda i Stortinget:

I Regjeringens forslag til budsjett for 1973 er bevilgningen til Norsk kulturfond ført opp med 25 mill. kr. Økningen fra 1972 er 1,5 mill. kr. eller 6,3 pst. Dette er klart mindre enn prisstigningen siste år, som ifølge offisielle oppgaver utgjorde 8,2 pst. Situasjonen er dermed at Norsk kulturråd, for første gang siden Norsk kulturfond ble opprettet, står overfor å måtte foreta en reell nedbygging av sin virksomhet.

Som Rådet selv gjentatte ganger har gitt uttrykk for, kan Norsk kulturråds virksomhet ikke sees isolert, men som et ledd i statens samlede kulturpolitikk. I praksis betyr dette at det ut fra Rådets målsetting ofte kan være like ønskelig at det foregår en økning av visse bevilgninger på statsbudsjettet direkte til spesielle kulturformål, som at Norsk kulturfond blir satt i stand til å øke sin støtte til de samme formål. På denne bakgrunn kan man være fristet til å tro at den reelle reduksjon av kulturfondsmidlene blir kompensert ved at de samlede kulturbevilgningene på statsbudsjettet for 1973 stiger med vel 26 pst. En nærmere analyse av budsjettstigningen viser imidlertid at de utslagsgivende økninger vesentlig knytter seg til institusjoner og områder som Norsk kulturråd vedtektsmessig og tradisjonelt har meget begrenset ansvar for, for eksempel de faste teatre, Den Norske Opera, symfoniorkestrene, arkivverket, bibliotekvesenet. Innanfor områder og virksomheter som direkte belaster Norsk kulturfond, til dels med bevilgninger til formål som burde være finansiert direkte over statsbudsjettet, er stigningene langt mer beskjedne. Karakteristiske eksempler er bevilgningene til de kunst- og kulturhistoriske museer, til bygningsfredning, til kulturbrygg og til Rikskonsertene. Lignende betydning for Norsk kulturfond har det at Regjeringen heller ikke denne gang har villet ta opp Rådets forslag om å sørge for finansiering av nye statsbyggs kunstneriske utsmykking direkte over byggebevilgningene.

For å unngå enhver misforståelse vil Rådet uttrykkelig presisere at alle de eksemplifiserte økninger av bevilgninger til kulturformål for 1973 er nødvendige og vel begrunnet. Det Rådet imidlertid finner å være dets plikt å framheve, er at økningene er ujevnt

fordelt over de områder som bør tilgodesees, og at den manglende prioritering av Norsk kulturfond og beslektede virksomheter står i klar motsetning til den kulturpolitiske målsetning som alle våre seinere regjeringer, med sterkt tilslutning av Stortinget, har gått inn for og som kjennetegnes ved stikkord som desentralisering, utvidelse av kulturbegrepet, støtte av det folkelige kulturliv, vern om kulturverdier, aktiv støtte til de lokale kulturmiljøer. Selvsagt kan det nevnes eksempler på at visse sider av denne målsetningen blir tilgodesett, f. eks. ved støtte til regionteatrene og til byorkestrene. Men i norsk kulturpolitikk etter 1965 er det Norsk kulturfond som har vært og er det viktigste instrument for denne nyorientering, og en reduksjon av dette instrumentets virkefelt vil ha øyeblikkelig og triste virkninger for den utvikling våre myndigheter har gitt uttrykk for at de ønsker og som nå er i gang. Virkningene forsterkes ved at vi på nesten alle områder har å gjøre med prosesser som så vidt er kommet i gang og som vanskelig tåler å bli bremset, langt mindre stoppet. Kulturfondet er kulturlivets viktigste overrisslingsanlegg, og virkningen av en nedtrapping vil bli følt i vide kretser, ikke minst av mange av de gode frivillige krefter som bærer vårt nasjonale kulturliv, og som vil ha meget vanskelig for å fatte at den nye gir allerede er slutt.

Som eksempel på den kulturelle offensiv fra distriktene som nå igjen vil møte de tradisjonelle vanskeligheter kan nevnes forslag fra Nordnorsk Musikkråd om utbygging av musikklivet i Nord-Norge.

Når det gjelder kulturbyggen må planene for de større tiltak her legges på lengre sikt. Rådet har pr. 6. oktober i år gitt langsiktige tilsagn om tilskott til større byggeprosjekter for i alt 12,5 mill. kr., med sikte på utbetalinger over 5-årsperioden 1973—77. I dette beløp på 12,5 mill. kr. er planene for Mongstad og Risør ikke tatt med, heller ikke Permanenten i Bergen. Det dreier seg bare om prosjekter hvor Kulturrådet har gjort vedtak om tilskott av en bestemt størrelse. Av disse tilsagn må vel 4 mill. kr. komme til utbetaling i 1973. Rådet måtte på sitt møte 6. oktober avslå 6 søknader om byggetilskott og utsette 2, av i alt 10 fremlagte byggesaker.

I dagens situasjon, hvor nye industrientre er i ferd med å utvikle seg på ulike steder i landet, er denne utvikling dypt nedslående. Målsettingen burde være at kulturutbyggingen ble sett på som en integrert del av planleggingen og total-løsningen på hvert sted. Kulturrådets medvirkning til langsiktige planlegginger og hensiktsmessige løsninger vil nå i året som kommer bli helt illusorisk.

Også innen de andre arbeidsfelt må planer legges på lengre sikt enn ett år, og til dels store beløp er bundet for neste år. Rådet vil her særlig peke på de voksende utgifter til innkjøpsordningen for ny norsk skjønnlitteratur. Størstedelen av den nominelle øking på 1,5 mill. kr. vil gå med til å dekke økingen av denne post. Inneværende års avsetning til innkjøpsordningen vil resultere i et betydelig underskudd for 1972 som må dekkes inn til neste år, og for 1973 må det budsjetteres med et langt høyere beløp. Prisstigningen når det gjelder Biblioteksentralens del av utgiftene: innbinding, ekspedering, frakt o. a. var 10% fra 1971—72, og Biblioteksentralen har varslet ytterligere stigning for 1973. Til dette kommer stigningen i utgiftene til kjøp av bøkene i materie i forlagene. Ordningen koster således stadig mer p.g.a. den generelle prisstigning. Rådet finner det urimelig at den uunngåelige ekspansjon i utgiftene til innkjøpsordningen skal føre til stagnasjon i arbeidet på de øvrige felt. Rådet er satt til å ta seg av. Norsk kulturråd vil med dette få gi departementet en klar underretning om de økonomiske konsekvensene av denne ordningen, som Regjering og Storting har pålagt Kulturfondet å administrere. Fondet må bli tilført de nødvendige midler til denne ordning uten at dette må føre til nedskjæringer på andre felt.

Kulturrådet følger utviklingen i innkjøpsordningen meget nøyne. Senest var saken opppe i rådsmøte 5. og 6. oktober d. å., denne gang med utgangspunkt i uttalelse fra Rådets faglige utvalg for litteratur, jfr. vedlagt referat fra møte i Det faglige utvalg, og referat fra rådsmøtene 5.—6. oktober, som er oversendt tidligere.

Vi har i dette brev bare omtalt to områder som volder Rådet særlig bekymring, men vi kunne ha belyst vanskene på en rekke andre felter.

I forbindelse med forslagene om avsetning til Norsk kulturfond for 1974, og med oversikt over 4-årsperioden 1969—72, vil vi få komme tilbake med en bedre belysning.

For Norsk kulturråd

Leif J. Wilhelmsen

Ingeborg Lyche.

Kopi til: Stortingsets kirke- og undervisningskomité.

Vedlegg nr. 6.

Norsk Forfattersentrum — Årsmelding 1972 Generelt.

Virksomheten i 1972 har naturlig nok båret preg av at budsjettet ikke tillot oppfølging av den ekspansjon som fant sted i 1971. Økonomien ble i tillegg forverret ved at Norsk kulturråd ikke fant å kunne dekke det underskuddet på ca. 54 000 kroner som Sentret av forklarlige og rimelige grunner opparbeidet seg i 1971. Endelig har omsetningen av Sentrets dikt-plakater slått feil (se nærmere reddegjørelse annet sted), og summen av disse forhold bør tas i betraktnsing ved en samlet vurdering av driften i året som gikk. Når f. eks. antallet registrerte oppdrag er gått noe ned sammenliknet med året før, må dette bl. a. tilskrives at økonomien ikke tillot noen bokbåt-turné i høst. På denne bakgrunn må det betraktes som svært tilfredsstillende at oppdragsgiverandelen er steget fra kr. 107 146 i 1971 til kr. 157 074 i 1972.

Tallet på medlemmer var ved utgangen av 1972 199, mot 197 på samme tid året før. De 769 registrerte formidlingene i fjor fordeler seg på 133 oppdragstakere, mens de 928 formidlingene i 1971 fordeler seg på 102. Spredningen er altså blitt atskillig større, og hele 44 forfattere har hatt 5 oppdrag eller mer. Dette vurderer vi som en bra tendens. I denne forbindelse er det dessuten verd å huske at blant Norsk Forfattersentrums medlemmer er det alltid en del som ikke ønsker oppdrag og følgelig ikke står oppført på tilbudslisten.

De 769 oppdragene har fordelt seg slik (tallene for henholdsvis 1971 og 1970 i parentes):

Bibliotek	204	(115—104)
Gymnas	122	(153—161)
Andre skoler	118	(222—65)
Forskjellige	325	(438—248)

Den oppsøkende virksomheten.

Den oppsøkende virksomheten har i alt vesentlig vært lagt opp etter de samme retningslinjer som foregående år, og da det generelle mønster vil være kjent, skal vi i det følgende konsentrere oss om det som kan være mest typisk for virksomheten i det forløpne år.

Et stadig tilbakevendende problem for Sentret har vært den forholdsvis store prosentandel av Norsk Forfattersentrums budsjett som går til reiseutgifter. Jo lavere denne prosentandel blir, desto større del vil gå med til rene honorarutbetalinger, noe som selvsagt er i forfatternes interesse. Dette kan skje på to måter: a) ved økt turnévirksomhet og b) ved at forfatteren i størst mulig utstrekning fungerer i sitt eget distrikt. I spesielle tilfeller

kan disse to tingene kombineres, noe som i årets løp også er blitt gjort. (Eks.: Fire folkeboksamlinger i Øvre Hallingdal ønsket forfatterbesøk. Selv om deres ønsker kunne være forskjellige m. h. t. hvilken forfatter de helst ville ha, tilbød vi dem et besøk av Knut Hauge, Valdres. I løpet av fire dager hadde Hauge fem oppdrag. Reiseutgiftene var minimale, honorarandelen nær sagt maksimal). I tråd med dette syn er det også blitt laget en del spesial-tilbudslister, f. eks. er en rekke skoler i Vestfold og Nedre Telemark blitt tilbudt Vestfold- og Telemark-forfattere, gymnasene i Oslo er blitt tilbudt Oslo-forfattere, bygdeungdomslagene i Oslo det samme, men til dels andre forfattere. Erfaringene tilsier at denne virksomheten blir fortsatt og videreført, ikke minst ut fra det syn at det i enhver henseende må være bra at kontakten mellom forfatteren og hans eget distrikt styrkes. Storparten av de turnéer som har vært lagt opp i 1972 har kommet Nord-Norge til gode, og de forfattere som har virket i landsdelen er Magnar Mikkelsen, Arild Nyquist, Johanna Schwartz, Mathis Mathisen og Dag Solstad. Sistnevntes turné ble til ved at forfatteren var invitert til Studentersamfunnet i Tromsø. Sentret henvendte seg til skoler langs reiseruta, og resultatet ble 12 oppdrag. En liknende turné for Jan Erik Vold, der utgangspunktet var ett oppdrag i Stjørdal, resulterte i 26 besøk langs reiseruta. Det er klart at ikke alle slike improviserte turnéer faller like heldig ut; det er i høy grad avhengig av forfatterenes popularitet.

Norsk Forfattersentrums virksomhet i 1972 har ikke kunnet unngå å bli influert av den uoverensstemmelse som en tid har bestått mellom Sentret og styret i Den norske Forfatterforening. Selv om forholdet er blitt bedret ved at det organisatoriske samarbeidet opphørte i og med vedtaket på Norsk Forfattersentrums årsmøte i februar, er det klart at uenigheten har hatt og har sine skadefinninger. Mer eller mindre diffuse og u dokumenterte anklager om at Sentret ikke driver en objektiv formidling, virker ikke bare nedslående på en administrasjon som beflitter seg på å ivareta alle medlemmers interesser, det skaper lett en noe reservert holdning hos enkelte oppdragsgivere også. Styret i Norsk Forfattersentrum var derfor glad for at Vurderingsutvalget for Norsk Forfattersentrum den 26. juni innkalte representanter for styrene i DnF og NF til et oppklaringsmøte. I Vurderingsutvalgets innstilling til Norsk kulturråd heter det om dette møtet at det der ble «gitt uttrykk for at de to organisasjoner godt kunne arbeide uavhengig av hverandre med bare alminnelige vennskapelige for-

bindelser». På grunnlag av referater fra møtet, oppfattet styret i NF striden som bilagt. At den dessverre ikke er det, viser den kommentaren til Vurderingsutvalgets innstilling som styret i DnF har avgitt.

Virksomheten

Administrasjonen.

Administrasjonen har hatt den samme tallmessige kapasitet som i 1971. Arbeidsoppgavene har blitt noe mer omfattende, i det utgivne måtte reduseres for å rette opp det før omtalte underskuddet på kr. 54 000. Den største økning i arbeidsbyrden skyldes utvilsomt at administrasjonen nå ikke lenger «setter bort» såpass tidkrevende oppgaver som å mangfoldiggjøre og sende ut de månedlige rundskrivene.

Fra 1. august til 31. oktober hadde Karin Beate Vold svangerskapspermisjon. Ved permisjonens utløp tillot ikke den nye familiesituasjonen at hun fortsatte, og Edvard Hoem, som var blitt midlertidig tilsatt under permisjonen, ble overtalt til å fortsette ut året. Senere har han sagt seg villig til å bli i stillingen fram til sommeren 1973.

Som det framgår av statistikken, er besøkene i bibliotekene gått kraftig opp, mens skolebesøkene viser en sinkende tendens. Dette henger utvilsomt sammen med de ulike oppdragsgivernes økonomiske ressurser. I Forfattersentrets kommentar til budsjettforslaget for 1973 la styret fram sitt syn på hvordan den oppsøkende virksomheten bør drives. Da medlemmene ikke har fått budsjettforslaget tilsendt, finner vi det riktig å gjengi denne delen av kommentaren i sin helhet:

«Både på administrasjonsplanet, i styret og på medlemsmøter har vi i den senere tid hatt inngående drøftinger om hvordan forfatterne best kan gjøre nytte for seg, dvs. hvor og i hvilke sammenhenger våre tjenester blir mest meningsfulle. Vi kan, litt forenklet, stille spørsmålet slik: Er det like viktig at forfatteren N. N. reiser til X folkeboksamling for å holde foredrag om et litterært eller ikke-litterært emne for et ofte uforberedt publikum, som at N. N. går inn i en undervisnings situasjon ved Y gymnas hvor han/hun gjennomgår tekster av samtidige forfattere for et forberedt publikum? Uten at vi vil underkjenne betydningen av bibliotekbesøk, er det stor samstemmighet om at i en situasjon der den økonomiske rammen tvinger frem en prioritering, vil det være rimelig å satse på skolebesøk. Drøftingen av problemet har munnet ut i følgende konklusjon: Med tanke på den mildt sagt beskjedne plass norsk samtidslitteratur har i skolens pensum, må det være et rimelig krav at ingen elev går ut av den høyere skolen uten å være blitt konfrontert med en kvalifisert representant for dagens norske litteratur.

Så vidt vi kan forstå, er det bare en ting som hindrer gjennomføringen av en slik ord-

ning: økonomien. I den grad vi har drøftet spørsmålet med elever og lærere har vi funnet stor interesse for tanken. Fra lærerhold blir det imidlertid påpekt at skolens stramme budsjetter vil vanskelig gjøre gjennomføringen av prosjektet, og den erfaring Norsk Forfattersentrum har høstet, støtter denne innvendingen. Selv om vi har aldri så attraktive tilbud å komme med, blir de ofte avslått med beklagende henvisninger til manglende økonomiske ressurser. At dette er den reelle årsak, og at den ikke skyldes manglende interesse for forfatterbesøk, viser bl. a. erfaringene fra Sentrets barndom, da Norsk kulturråd bevilget kr. 25 000,— til forfatterbesøk i den høyere skolen, omkostningsfritt for oppdragsgiver.

Konkret går vårt opplegg ut på at hver 3. gym.-klasser i Norge får tilbud om et forfatterbesøk som omfatter en dobbelttime. Oppdragsgiverandelen faller bort, på samme måte som for bibliotekene.

For at en øremerket bevilgning på kr. 200 000,— til landets 3. gym.-klasser skal være tilstrekkelig, betinger det at besøkene i stor grad legges opp som turnéer, slik at utgifter til reise og diett blir en prosentvis liten del av beløpet. Dette rimer forøvrig med den praksis vi er i ferd med å innføre når det gjelder bibliotekbesøk. Selv om dette belaster administrasjonen, finner vi det viktig at bevilgningene i størst mulig utstrekning går til honorarer.»

Desentralisert virksomhet.

Som kjent ble det på målsettingsseminaret på Fagernes høsten 1971 framhevet at den videre ekspansjon måtte skje desentralisert. Budsjettet for 1972 ble satt opp med dette for øye, men den endelige bevilgningssum tillot dessverre ikke at målsettingen kunne følges. Styret fant det imidlertid riktig å fortsette driften ved Vestlandsavdelingen med Gerhard Stoltz i lønnet heldagsstilling, ikke minst fordi det ved årets begynnelse var et visst håp om at Kulturrådet ville se seg i stand til å yte en ekstrabevilgning til dekning av det opparbeidede underskuddet. Da dette viste seg ugjørlig, ble det nødvendig å redusere driften ved Vestlandskontoret, noe vi sterkt beklager. Registrerte formidlinger ved kontoret i Bergen er likevel kommet opp i 63 oppdrag, og det er det ingen grunn til å være misfornøyd med, tatt i betraktning at kontoret i Oslo av praktiske grunner (og nok på grunn av allerede etablerte kontakter med oppdragsgiverne i landsdelen) har «stjålet» oppdrag som rettelig tilkom Vestlandsavdelingen. En mindre målbar verdi ved opprettelsen av sentret i Bergen, er den betydning det har at vestlandsforfatterne kan møtes og drøfte erfaringene de høster i sin oppdragsvirk somhet. Videre skal nevnes at Vestlandsavdelingen har fått laget egen tilbudsliste som omfatter 22 navn, og til dels er blitt et mønster for Oslokontorets egen liste.

Skien/Porsgrunnavdelingen av Norsk For-

fattersetnrum fikk i året som gikk en beskjeden sum på 4000 kroner til dekning av driften og omkostninger ved egne tiltak. Midlene har ikke vært øremerket fra vår side, Telemark-forfatterne kan selvsagt best bedømme hvordan det økonomiske tilskuddet skal brukes. I 1972 har storparten av midlene blitt benyttet til illustratørhonorarer i forbindelse med prosjektet Plakatdikt i Telemark, mens en øvrig andel ble brukt i samband med Bokens Uke. Det er å håpe at Norsk kulturråd deler vårt syn på at det for 1973 blir desentralisert en sum på 10 000 kroner til Skien/Porsgrunnavdelingen.

Ønsket om å kunne desentralisere midler til Nord-Norge ble innfridd, om enn på en noe annen måte enn antatt. I stedet for å opprette en lokalavdeling av Norsk Forfattersentrum i Nord-Norge, har landsdelens forfattere på initiativ av Magnar Mikkelsen dannet Nord-norsk Forfatterlag. Dette er en begivenhet Norsk Forfattersentrum hilser med stor glede, og vi er glad for at vi fant midler da initiativtakerne søkte om 10 000 kroner i tilskudd til Kjerringøykonferansen. Samarbeidet med Nord-norsk Forfatterlag har fra starten av vært det beste, og da vi i høst la opp til en større turné i Vesterålen (som riktignok gikk av stabelen først i januar i år), ba vi styret i Nord-norsk Forfatterlag om å komme med råd om hvilken nord-norsk forfatter det var ønskelig å sende ut. Norsk Forfattersentrum vil også for framtiden innhente veiledning hos styret i Nord-norsk Forfatterlag.

Plakat-diktene.

Høsten 1971 ble det satt i gang et tiltak som man håpet skulle bli et viktig ledd i styrkingen av Sentrets økonomi, nemlig trykkingen av 10 dikt-grafikk-plakater. Når forhåpningene ikke har slått til skyldes det formodentlig flere ting, men den viktigste årsaken er vel simpelthen at plakatene ikke var gode nok, hverken tekstmessig eller bildmessig. En annen grunn kan være manglende kapasitet når det gjaldt å markedsføre dem på en effektiv måte, men de ting som tross alt er gjort, viser at dette i hvert fall ikke er hele forklaringen. De hundrevis av tilbud som er sendt til landets gymnaser, folkehøyskoler og lærerskoler, har ikke resultert i et eneste salg, og da vi fornyet tilbuden ved å sende originaletemplarer, var effekten like negativ. Heller ikke Biblioteksentralens tilbud til landets biblioteker ga noe oppløftende resultat, noe som er nok en indikasjon på at det er plakatdiktenes kvalitet som er den avgjørende faktor. Det vil følgelig ikke være riktig å trekke den konklusjon at dikt-plakatproduksjonen bør opphøre, men

på den annen side kan den naturligvis vanlig fortsette før produksjonskostnogene er blitt dekket.

Konklusjon.

De økonomiske grenser som ble satt for bevilgningene i 1972 resulterte i at den ekspansjonen som helt fra starten av har preget Senterets virksomhet, stanset opp. Vi vet allerede nå at ekspansjonsmulighetene i 1973 blir tilsvarende små, og hovedmålsettingen må dermed bli å sikre på best mulig måte at det gode forhold til oppdragsgiverne konsolideres og at et størst mulig beløp av de bevilgede midler kommer forfatterne til gode i form av rene honorarutbetalinger.

Norsk Forfattersentrums styre

*Ane Borgen   Liv Køltzow   Rolf Egil Moe
Arild Kolstad   Kjell Askildsen*

Vedlegg nr. 7.

Melding frå Det Norske Samlaget om bruken av det tilskottet forlaget fekk til nynorsk litteratur 1972.

Vi skal med dette gi melding om korleis Det Norske Samlaget har nyttet det tilskottet vi i 1972 fekk til nynorsk litteratur, til saman kr. 297 000.

1. Klassiske og norrøne bokverk

Under denne posten vart det i 1972 løyvd kr. 25 000. Desse bøkene har kome ut:

Platon: Gjesteboden. Omsett av Anfinn Stigen. 108 sider.

Platon: Sokrates' forsvarstale. Omsett av Anfinn Stigen. 66 sider.

Dante: Den guddomlege komedien. Omsett av Henrik Rytter og Sigmund Skard. Ny utgåve. 326 sider.

Soga om Hønse-Tore. 4. utgåva v/ Bjarne Fidjestøl. 69 sider.

Soga om Ramnkjell Frøysgode. 3. utgåva v/ Bjarne Fidjestøl. 72 sider.

2. Nyare utanlandsk litteratur

Under denne posten vart det løyvd kr. 15 000. Desse bøkene har kome ut:

Roberto Arlt: Spøkelseskaptainen. Argentinsk roman. Omsett av Kjartan Fløgstad. 80 sider. Aleksander Puskin: Bjelkins forteljingar og andre noveller. Omsett av Olav Rytter. 192 sider.

Robert Bly: Odin House, Madison, Minnesota. Dikt i omsetjing v/ Olav H. Hauge, Paal-Helge Haugen, Tor Obrestad og Einar Øk-

land. Etterord av Odd Martin Mæland. 99 sider.

Pablo Neruda: Balladen om Joaquin Murietta. Skodespel. Omsett av Åse-Marie Nesse. 95 sider.

Dei to siste av desse bøkene gjekk inn under innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur.

3. Norsk Kulturarv

Under denne posten vart det løyvd kr. 30 000. Denne boka har kome ut:

Ellen Marie Magerøy: Norsk treskurd. 190 sider.

Boka er gjennomillustrert og fell derfor svært dyr i produksjon.

4. Norsk Eventyrbibliotek

Under denne posten vart det løyvd kr. 20 000. Vi har gitt ut 4. bandet i serien:

Jomfru Marias gudmorsgåve. Eventyr frå Hordaland. 215 sider.

5. I manns minne

Under denne posten vart det løyvd kr. 75 000. Desse bøkene har kome ut:

Hedmark i manns minne. Redigert av Håvard Skirbekk. 198 sider.

Oppland i manns minne. Redigert av Kolbein Dahle. 171 sider.

Lars Opsata: Den gamle garden. 158 sider + 8 sider illustrasjoner.

Denne boka går ikkje inn under serien, men innhaldet er av same slag som dei minneoppgåvene som ligg til grunn for serien «I manns minne».

6. Kvalitetsbilligbøker

Under denne posten vart det løyvd kr. 56 000. I tillegg til sju bøker som er nemnde under punkt 1 og 2 ovanfor, kom desse bøkene ut:

Olav Bø: Utsyn over norsk folkedikting. 150 sider.

Malcolm Caldwell: Indonesia. 117 sider.

Olav Dalgard: Europeisk drama frå antikken til realismen. 279 sider.

Olav Duun: Olsøygutane. 2. opplaget. 146 sider.

Berge Furre: Norsk historie 1905—1940. 2. opplaget. 347 sider.

Ottar Hellevik: Gallupdemokratiet. 123 sider.

Mellom Luther og Marx. 164 sider.

PAG: Norsk populisme. 170 sider.

Rohan Rivett: Australia. 136 sider.

Trøndermål. 171 sider.

Magnus Ulleland: Giovanni Boccaccio. 120 sider.

A. O. Vinje: At vera døl. 299 sider.

7. Barne- og ungdomsbøker

Under denne posten vart det løyvd kr. 76 000. Desse bøkene har kome ut:

Milada Blekastad: Tsjekkiske eventyr. 154 sider.
 Sverre By: Styrk Audunsson. 110 sider.
 Hans-Eric Hellberg: «Losbåten». 92 sider.
 Rudyard Kipling: Jungelboka. 135 sider.
 Frederick Marryat: Barna i Nyskogen. 168 sider.
 Albert Olafsson: Islandske eventyr. 108 sider.
 Inger og Lasse Sandberg: Vesle Anne og Lange-Tomas på havet. 28 sider. Fargeillustrasjoner.
 Jan J. van der Post: Agarob. 154 sider.
 Viola Wahlstedt: Ingen trur på Aslak. 2. utgåva. 128 sider.
 Inger Selmer Anderssen: To år med Tessa. 110 sider.
 Aimée Sommerfelt: Etterlyst. 81 sider.
 Dei to siste bøkene kjem på nyåret 1973.

Oslo, 8. februar 1973.

Audun Heskestad
økonomisjef

Vedlegg nr. 8.

Liste over dei 163 bøkene som kom med under innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitatur 1972.

a Romanar, noveller o. l.
 Alsvik, Hans Chr.: Salutt (C.)
 Angell, Olav: Forræderen (G.)
 Arkina, Nina: Lenin og hans kvinne (D.)
 Bakkan, Engvald: Noveller i utval (G.)
 Bing, Jon: Scenario (G.)
 Bistrup, Rie: Hurra for en grønn nordmann (G.)
 Bjørlykke, Oskar Stein: Huttiheto (Saml.)
 Bjørneboe, Jens: Hertug Hans (G.)
 Bjørnstad, Arne: Vaktskifte (D.)
 Borgen, Brett Fra en ikke helt vellykket skuespillerinnes dagbok (C.)
 Borgen, Johan: Min arm, min tarm (G.)
 Borthen, Rigmor: Grensegang (A.)
 Bringsværd, Tor Åge: Bløtkakemannen & Apache-pikene (G.)
 Bødal, Wilhelm: Dødsrytteren (Rune)
 Dahl, Tor Edvin: Den andre (G.)
 Eng, Matina: Herlaugs hustru (D.)
 Faldbakken, Knut: Insektsommer (G.)
 Fløgstad, Kjartan: Fangliner (Saml.)
 Forfang, Åsmund: Bilen med det store hjertet (G.)
 Furseth, Astor: Et kupp (Ans.)
 Fønhus, Mikkjel: Villmarksoteren (A.)
 Garberg, Per: Speilglass (G.)
 Gerhardsen, Ragnhild: At du er her (EGM)
 Glad, Per: Blant venner Johs (G.)

Grimsrud, Per: Nøkkelen til Sankt Hallvards skrin (D.)
 Grimstad, Arne: Selungen (Luth.)
 Gundersen, Gunnar Bull: Kjærlighetsnovellen og tre til (A.)
 Hafsoe, John Faltin: Barnehjemstekster (G.)
 Halse, Leif: Siste kvelden i Okavik (Rune)
 Hartvedt, Gunnar Hagen: Kald kylling (G)
 Hauge, Yngvar: Fru Julie (A.)
 Haugen, Guttorm P.: Fisker-Jo (Rune)
 Haugerud, Håkon: Usynlige bånd (Ans.)
 Havrevold, Finn: Under samme tak (A.)
 Hoel, Terje: Librium (Pax)
 Holm, Hans Henrik: Hard-røynd frå havland og dalsogur (G.)
 Holt, Kåre: Farvel til en kvinne (G.)
 Horvei, Knut: Mellom himmel og hel (N. Bl.)
 Høydal, Aslaug: Brest i såldet (Saml.)
 Høydal, Olaus: Berget opnar seg (Ans.)
 Jensenius, Bertram: Misjonærrens sønn (D.)
 Johansen, Odd: Den kalde våren (Ans.)
 Johnson, Pål Espolin: Ka du trur? (G.)
 Kabo, Kristine: Elviras verden (D.)
 Kjenne, Sam O.: En gangsters memoarer (G.)
 Klæbo, Arthur: God kveld igjen (Luth.)
 Kolstad, Arild: Ruth (G.)
 Krane, Borghild: Kvinner selv — (G.)
 Krokvik, Sigrun: Bortreist på ubestemt tid (G.)
 Kvilekvål, Nils: Våg å stå som Daniel (C.)
 Køltzow, Liv: Hvem bestemmer over Bjørg og Unni? (A.)
 Lunde, Gunnar: Hverdagene mine (G.)
 Lyngar, Mona: — for livet (G.)
 Løland, Gerda: Når isen brånar (Lun.)
 Løveid, Cecilie: Most (G.)
 Magerøy, Ragnhild: Nicolas (C.)
 Medbøe, Odd: Jørgen kommer hjem (A.)
 Mehren, Stein: De utydelige (A.)
 Moe, Jon: Pilt-Ola (G.)
 Mohn, Albert Henrik: Fredsfestivalen (Grieg)
 Mørck, Sidsel: Veven (A.)
 Mørk, Petter: Grått og grønt (D.)
 Nyquist, Gerd m.fl.: Vokt Dem for hunden (A.)
 Obrestad, Tor: Sauda! Streik! (G.)
 Olsen, Bjørn Gunnar: Spøkelsesby (A.)
 Pedersen, Erling: Rottenes konge (A.)
 Prytz, Kåre: Bisettes senere (A.)
 Prøysen, Alf: Jinter je har møtt (Tiden)
 Reinertsen, Eivind: På vei tilbake (A.)
 Sandsdalen, Guro: Dagbok frå ein drabantby (Saml.)
 Schackt, Barbro: Kom tilbake, Bara (C.)
 Seeberg, Eva: Hun er ikke borte (C.)
 Sell, Eva: Nå er jeg kvitt deg, Bianca (A.)
 Skulstad, Terje: Asyl (C.)
 Slapgard, Bjarne: Ragnar på Rannem (Rune)
 Slettebakken, Gunnar: Ordførar Greta Svenssen (Saml.)
 Sogstad, Per: En liten manns historie (C.)

Spang, Michael Grundt: Justismordet (C.)
 Stigen, Terje: Min Marion (G.)
 Stokkelien, Vigdis: Lille-Gibraltar (A.)
 Sundvor, Pål: Såvis hus (G.)
 Svinsaas, Ingvald: Attersyn (Tiden)
 Sørbø, Anna: Nytt hjem på Tuvoll (Nomi)
 Thoresen, Felix: Langferd mot vest (D.)
 Tveit, Jon: Til ein ukjent morgen (G.)
 Tvete, Bjarne: Prosten og hans hus (Rune)
 Vestre, Bernt: En hane til Asklepios (A.)
 Vik, Bjørg: Kvinneakvariet (C.)
 Vivelid, Lars: Skrik i villmarksnetter (Saml.)
 Økland, Einar: Gull-alder (Saml.)
 Øksendal, Asbjørn: Den nye kongen (GrL.)
 Østby, Magne: Mustela (Fonna)

b. Lyrikk.

Amundsen, Sverre S.: Til et lys (Ans.)
 Andersen, Astrid Hjertenaes: Rosenbusken (A.)
 Andersen, Åse: Jeg ligger på min matte og
     ber (gjendiktning av Fritz Pawelzik: Afri-
     kanske bønner) (Luth.)
 Aremk, Joachim: Hånden gjennom vinduet
     (G.)
 Bang, Karin: Kort opphold (D.)
 Bjerke, André: gjendiktning av Shakespeare:
     As you like it (A.)
 Bjørgo, Trygve: Kvit hest under hegg (G.)
 Bjørnseth, Finn: Logos (G.)
 Bjørnstad, Ketil: Alene ut (A.)
 Brekke, Paal: Aftenen er stille (A.)
 Bruheim, Jan-Magnus: Ved kjelda (N. Bl.)
 Børli, Hans: Kyndelsmesse (A.)
 Chrysostomidis, Kyriakos: Tre greske stemmer
     (gjendiktn.) (Bokl.)
 Digranes, Anne Gullbjørg: Kjenneteikn (C.)
 Dolmen, Øystein og G. Lorentzen: Knutsen og
     Ludvigsen (G.)
 Dørumsgaard, Arne: Tempelklokken (D.)
 Dørumsgaard, Arne: Ved lotuskulpen (D.)
 Falck, Arne: Menneskedøgn (G.)
 Fougner, Ingeborg Prytz: Bevende hjerter
     (Luth.)
 Grøgaard, Johan Fredrik: Mannen som ikke
     kunne kose seg (G.)
 Grøhn, Heikki: Kråken synger (G.)
 Gundersen, Gunnar Bull: Skål, blues (A.)
 Haganæs, Jul: Signal til vengene (N. Bl.)
 Hagen, Ingeborg Refling: Guds tuntre (Sut-
     tung)
 Hauge, Olav H. m. fl.: gjendiktning av Ro-
     bert Bly: Odin House, Madison (Saml.)
 Heie, Sigbjørn: Bilete (G.)
 Henriksen, Alf: Gras (Saml.)
 Hofmo, Gunvor: November (G.)
 Holm, Peter R.: Isglimt, glødepunkt (A.)
 Holmås, Stig: Tenke på i morgen (G.)
 Indreeide, Erling: Trakter (G.)
 Jacobsen, Rolf: Pass for dørene — dørene luk-
     kes (G.)

Jessen, Magdalena Eide: Bakom vindens tyn-
     ne hud (A.)
 Johanna: Forbi tiden (D.)
 Jørstad, Anna-Lisa: Morgenhilsen (Luth.)
 Lie, Tove: Lotus (A.)
 Lotherington, Tom: Hverdagsfantasier (D.)
 Monsen, Marit: Døgnvill (A.)
 Nag, Martin: Dagbok-notater (A.)
 Nesse, Åse-Marie: gjendiktning av Pablo Ne-
     ruda: Balladen om Joaquin Murieta (Saml.)
 Nyquist, Arild: Nå er det jul igjen! og andre
     dikt (Pax)
 Oldervik, Anbjørg Pauline: Et ord om håp (D.)
 Orgland, Ivar: gjendiktning av Jon ur Vör:
     Stilt vaker ljoset (Fonna)
 Orvil, Ernst: Nok sagt (G.)
 Paus, Ole: Rableviser (Tiden)
 Røsseth, Kjell: Strandbeltet strammer (G.)
 Sandsdalen, Ingebjørg Kasin: Erindrings bok
     (C.)
 Sandvik, Kjell: Visa i graset (D.)
 Saue, Gerd Grønvold: Med varsame hender
     (Luth.)
 Seim, Signe: Etter lang vandring (Saml.)
 Skagen, Kaj: Vi som arver maskinene (Ti-
     den)
 Skeide, Anna: Tredje strengen (G.)
 Skeie, Eyvind og Hans Erik Schel: Det vi har
     sett og hørt (Luth.)
 Skrede, Ragnvald: gjendiktningar etter Sha-
     kespare: Sonettar (A.)
 Sunde, Øystein: Viser uten slips (G.)
 Sørebø, Herbjørn: Bønder spelar ikkje ten-
     nis (Saml.)
 Sørlle, Steinar: Sporene ser deg (G.)
 Torgersen, Fredrik F: Særmelding (G.)
     tufse (Gerd S. Sætre): gullunger (C.)
 Vibe-Müller, Ingeborg: Linjer i støv (Lun.)
 Vigerust, Vegard: Istid (G.)
 Vold, Jan Erik: gjendiktning av Robert Cree-
     ley: Alt er vann når du ser lenge nok (Pax)
 Vaa, Dyre: Hugs det, brør (Ans.)
 Ødegård, Knut: Mørkt regn (A.)
 Øyang, Ola: Gammal årgang (Saml.)
 Øye, Eva: Tankestreker (Luth.)

c. Skodespel.

Cappelen, Peder W.: Loke (G.)
 Haslund, Ebba: Midlertidig stoppested (A.)
 Henriksen, Vera og Asbjørn Toms: Asbjørn
     Selsbane (N. Bl.)
 Jonsmoen, Ola: Den døde er død (N. Bl.)
 Skagestad, Tormod: Det stig av hav (Saml.)

Fordelt på dei ulike forlaga blir tala slik:
 Gyldendal Norsk Forlag 48 bøker, H. Asche-
     houg & Co. 31, Dreyers Forlag 15, J. W. Cap-
     pelen og Det Norske Samlaget kvar 14, Luther-
     stiftelsen 8, Ansgar Forlag 6, Noregs Boklag
     og Rune Forlag kvar 5, Tiden Norsk Forlag

4, Pax Forlag 3, Fonna Forlag og Lunde & Co. kvar 2, og John Griegs Forlag, Grøndahl & Søn, Nomi Forlag og Suttung kvar 1 bok.

Vedlegg nr. 9.

Revidert avtale om innkjøpsordninga for norsk skjønnlitteratur.

Avtale inngått i juni 1972 mellom Norsk kulturråd, Den norske Forleggerforening, Norsk Forleggersamband og Den norske Forfatterforening om innkjøpsordningen for ny norsk skjønnlitteratur.

Som grunnlag for avtalen vises til St.prp. nr. 130 (1964—65): Om vedtekter for Norsk kulturfond og retningslinjer for bruken av fondets midler, og til St. meld. nr. 16 (1968—69): Norsk kulturfond — Innstilling om innkjøpsordningen for ny norsk skjønnlitteratur.

Avtalen bygger i hovedtrekkene på den overenskomst som ble inngått mellom Norsk kulturråd og de to forleggerorganisasjonene i 1965, og som med visse mindre endringer har vart til utgangen av 1972. Den nye avtalen trer i kraft fra og med 1973.

I.

1. Avtalens omfang og varighet.

Avtalen omfatter ny norsk skjønnlitteratur som utkommer på forlag tilsluttet Den norske Forleggerforening eller Norsk Forleggersamband. Norsk kulturråd kan legge avtalen til grunn også for enkeltutgivelser fra forlag som ikke er medlem av noen av disse foreninger.

Avtalen forutsettes å gjelde så lenge innkjøpsordningen med Stortingets samtykke vedvarer. Kulturrådet forbeholder seg rett til på grunn av innvunne erfaringer eller av budsjettmessige hensyn å foreta justeringer i ordningens ramme og omfang. De tre foreningene skal i så fall på forhånd underrettes for å kunne meddele sitt samtykke eller eventuelt be om forhandlinger om en revisjon av avtalen.

2. Begrepet skjønnlitteratur.

Som skjønnlitteratur skal i sammenheng med denne avtale bare regnes de bøker som av Universitetsbiblioteket blir klassifisert under kategoriene romaner og noveller, lyrikk og skuespill.

Avtalen omfatter ikke:

- Barne- og ungdomsbøker. (Disse blir tilgodesett av Kulturfondet gjennom særlige støtteordninger.)

b. Antologier sammensatt av bidrag fra flere forfattere. Dog er partene enige om at antologier av lyrikk, såvel av debutanter som andre, skal være berettiget til å komme inn under avtalen og bør oppmuntres.

c. Essays, memoarer og biografier. (Slike bøker kan etter søknad oppnå trykningsbidrag fra Kulturfondet.)

d. Bøker som av Universitetsbiblioteket blir klassifisert som «satire og humor» eller «bøker av blandet litterært innhold».

e. Utgivelser i bokform av artikler, reportasjer, reisebrev, intervjuer o. l. som tidligere har vært offentliggjort i avis eller på annen måte.

f. Bøker som må henregnes til kategoriene «Western» eller pocket kriminal.

Også bøker som nevnt under c. og d. kan etter søknad fra vedkommende forlag komme inn under avtalen hvis de har dikterisk preg og på dette grunnlag blir godkjent av Kulturrådets faglige utvalg for litteratur. Det samme gjelder såkalt dokumentarlitteratur.

Avtalen omfatter ikke skjønnlitteratur som kommer i utgaver som på grunn av avvikende høyere pris utvilsomt skiller seg ut fra vanlige utgaver innenfor samme genre. For en slik bok må forlaget eventuelt søke om å få den innkjøpt til en fiksert pris, uavhengig av hva boken måtte koste i bokhandelen. Refusjon av forfatterhonoroaret blir likevel beregnet på grunnlag av bokladeprisen.

3. Begrepet «ny» litteratur.

Som ny skjønnlitteratur regnes vanligvis bare verk som først gang utkommer i bokform.

Tidligere trykte tekster samlet i bokform vil ikke bli innkjøpt (jfr. pkt. 2. e.). For dikt- og novellesamlinger godkjennes likevel at innholdet tidligere har vært trykt i avis eller tidsskrift eller opplest i kringkastingen.

Postume utgivelser regnes som ny skjønnlitteratur når vedkommende bok utkommer innen 2 år etter forfatterens død.

Omarbeidelser av tidligere utkomne verk kan godkjennes som ny skjønnlitteratur, men bare når de fremtrer som selvstendige nye åndsverk.

Skuespill og hørespill som har vært offentlig fremført, regnes som ny skjønnlitteratur så sant de utkommer i bokform innen 3 år etter oppførelsen.

4. Dispensasjon og adgang til anke.

Søknader om dispensasjon fra ovennevnte regler, eller tvilstilfeller med hensyn til forfolkning av retningslinjene, avgjøres i første

omgang av Kulturrådets faglige utvalg for litteratur.

Dersom forleggeren ønsker å påklage avgjørelsen, forelegges saken for en ankenemnd på fire personer, bestående av en representant oppnevnt av hver av de tre foreninger og en av Universitetet i Oslo (Nordisk institutt).

II.

Av de bøker som går inn under avtalen, blir det for Kulturfondets midler innkjøpt minst 1000 eksemplarer. For romaner, noveller og skuespill skal prisen beregnes med den maksimumsrabatt A/L Bibliotekentralen vanlig får. For diktsamlinger gjelder følgende særlige salgsvilkår:

Alle diktsamlinger leveres Kulturrådet i heftet stand og til fast pris pr. trykkark. Denne arkpris fastsettes for hvert kalenderår ved avtale mellom partene, og beregnes etter en normalkalkyle på 2 000 eksemplarer av en diktsamling av gjennomsnittlig omfang i et normalt økonomisk format og utstyr.

Kulturrådet har anledning til å nytte Bibliotekentralen som sitt innkjøpsorgan. Levering og oppgjør skjer etter nærmere avtale mellom partene.

Romaner, noveller og større lyrikkbind eller skuespill (over ca. 100 sider) blir innkjøpt i materie og innbundet for Kulturfondets regning. Mindre lyrikkbind, og skuespill utgitt i billigbokstyr, innkjøpes i forlagsbind (heftninger).

III.

Norsk kulturråd betaler en del av forfatterhonorarene for de bøker som går inn under avtalen, på følgende vilkår:

- Hele forfatterhonoraret utredes av forleggeren og Kulturrådets andel refunderes etter spesifisert regning.
- Forutsatt at vedkommende forfatter godtar nedenstående vilkår, fastsettes forfatterhonoraret for bøker som utkommer i opplag inntil 5 000 eksemplarer til 20 pst. av bokens heftepris. For lyrikk fastsettes forfatterhonoraret til 22 ½ pst.

Av honoraret for prosabøker og skuespill utreder Kulturrådet halvparten (10 pst. av bokens heftepris) for alle solgte eksemplarer inntil 3 000.

Av honoraret for diktsamlinger utreder Kulturrådet 12½ pst.

For solgte eksemplarer utover 3 000 inntil 5 000 utreder Kulturrådet 5 pst. (for lyrikk: 7½ pst.) av bokens heftepris.

Kulturrådets støtte etter denne ordning gjelder bokens salg i utgivelsesåret og følgende to år. Etter disse tre år opphører Kulturrådets støtte, og senere salg honoreres bare av forlaget, på vanlige kontraktvilkår mellom forfatter og forlag.

For original norsk skjønnlitteratur i billigbokutgave utreder Kulturrådet samme honorar som forlaget inntil 5 000 eksemplarer. Honorarfusjon er likevel begrenset oppad til 10 pst. for de første 3 000 eksemplarer og til 7½ pst. for solgte eksemplarer utover 3 000.

- Forleggeren utreder ved utgivelsen fullt honorar for de eksemplarer Kulturrådet kjøper, pluss vanlig forfatterforskott for en tredjedel av resten av førsteopplaget. Av dette samlede beløp refunderer Kulturrådet sin andel etter spesifisert oppgjør på fastsatt skjema.

Vedlegg nr. 10.

Stønad til barne- og ungdomslitteratur.

I alt 32 norske skjønnlitterære barne- og ungdomsbøker, utgitt første gang i 1971, kom med på den boklista for skoleboksamlings som Statens bibliotektilsyn sende ut våren 1972. Av kvar bok vart 500 eksemplarer innkjøpte av Norsk kulturråd og fordelt til barneheimar, sjukhus, internat o. l. (Dessutan får lærarskolar og barnevernsakademi bøkene). Bokpakkene vart ekspederte ut av A/L Bibliotekentralen i juni 1972.

Kvar av forfattarane fekk ein honorarbonus på kr. 3 000 (same om meir enn ei bok var med på lista).

Abrahamsen, Aase Foss: Håkon slalåmkjører (Gyldendal)

Arisland, Bjørg: Ikke vær redd, Marianne (Gyldendal)

Blix, Dagmar: Ante fra Vidda (Rune)

Bredvei, Peder A.: Lao-san og lærer Globus (Ansgar)

Brodtkorb, Reidar: Fuglen som fløy over land og hav (Barnebladet Magne)

Colbiørnsen, Roar: Aino fra Dompidomp (Barnebladet Magne)

Davik, Ingebrigt: Wanthaibarna (Det Norske Samlaget)

Hagen, Ingeborg Refling: Eventyr og historier fra Mostua, del 5 (Suttung)

Hagerup, Inger: Den sommeren (Aschehoug)	kortprosa (Gyldendal)	kr. 3 000
Hamre, Leif: Operasjon Arktis (Aschehoug)	Block, Ernst: På spor av vir-	
Heggland, Johannes: Munkestriden (Norsk Barneblad)	keligheten (Gyldendal)	kr. 3 000
Hemsing, John: Sølvet i Haukeberg-holet (Noregs Boklag)	Böll, Heinrich: Gruppebilde med dame (Gyldendal)	kr. 5 000
Hierman, Audun: Vi gir oss ikke! (Nomi)	Foucault, Michel: Galskapens historie (Gyldendal)	kr. 4 500
Hjorth-Sørensen, Odd: Krøll — i krøll på Bjurra (Tiden)	Kazakov, Jurij: Lukten av brød (Dreyer)	kr. 2 500
Ilboe, Fredrik: Hawkongens gull og andre eventyr (Aschehoug)	Levi-Strauss, Claude: Tropisk elegi (Gyldendal)	kr. 5 000
Jonsmoen, Ola: Luringar i sør og nord (Norsk Barneblad)	Medvedev, Sjores A og Roy A: Hvem er gal? (Dreyer)	kr. 3 000
Kalstad, Marit: Sommeren med Electric (Damm).	Mehnert, Klaus: Kina i dag (Lutherstiftelsen)	kr. 4 000
Kullerud, Erik: La meg være ung (Lutherstiftelsen)	Moderne polske noveller (Aschehoug)	kr. 2 500
Kullerud, Erik: Den ukjente (Nomi)	Monod, Jacques: Tilfeldigheten og nødvendigheten (Gyldendal)	kr. 3 000
Levin, Sidsel: Vesketrollet (Gyldendal)	Prevelakis, Pandelis: Engelen ved brønnen (Aschehoug)	kr. 2 500
Olsen, Johanna Bugge: Bastard (Tiden)	Schweitzer, Albert: Indisk og kinesisk tenkning (Aschehoug)	kr. 3 000
Refsland, Kaare Tronitz: Kongesønnen Olav Trygvesson (Nomi)	Snow, Edgar: Rød stjerne over Kina (Pax)	kr. 5 000
Refsland, Kaare Tronitz: Mortens sommereventyr (Nomi)	Solsjenitsyn, Aleksander: August 1914 (Tiden)	kr. 8 000
Rud, Nils Johan: Andrik og Tønnnetrollet (Barnebladet Magne)	Tolkien, J. R. R.: Hobbiten (Tiden)	kr. 4 000
Schrøder, Amund: Onkel Hannibals nye hatt (Gyldendal)	Updike, John: Hare hvorhen? (Gyldendal)	kr. 4 000
Selmer-Anderssen, Inger: Svein og diamantringene (Norli)	Til saman	kr. 65 000
Sommerfelt, Aimee: Den farlige natten (Damm)	I alt til 20 omsetjingar	kr. 83 500
Therkelsen, Sverre: Samtalene med Carin (Lutherstiftelsen)		
Valvik, Ivar: Njords øy (Tiden)		
Vestly, Anne-Cath: Aurora på hurtigruten (Tiden)		
Øiesvold, Ivar/Ottersen, Olav: Liv Danseglad og Tramp i Sovehatten (Gyldendal)		
Ørbech, Kari: Liv og Lars (Tiden)		

Vedlegg nr. 11.**Stønad til verdfulle omsetjingar.**

Kulturrådet har i 1972 gitt prentetilskott til desse bøkene:

a. Klassikarar (bøker frå før ca. 1920)	
Büchner, Georg: Samlede litte-rære verker (Gyldendal)	kr. 5 000
Gontsjarov, Ivan: Oblomov (Gyldendal)	» 12 000
Sagt av Sokrates (Tanum).....	» 1 500
Til saman	kr. 18 500

b. Moderne forfattarar:	
Asturias, Miguel Angel: De be-gravdes øyne (Tiden)	kr. 4 000
Benjamin, Walter: Essays og	

Vedlegg nr. 12.**Liste over kunstverk innkjøpt i 1972.**

Addé, Per: Høstrogn. Maleri på lerret	
Andersen, Finn Aage: Noe skal en tro på. Trerelieff	
Arctander, Dagny: Bygårder om kvelden, 1927. Maleri på lerret	
Arnestad, Berit: Treklynge, 1971. Tegning	
Baker, Jan: Isolat. Etsning	
Baker, Jan: Natt, 1972. Etsning	
Bendiksen, Kjell: Den tredje sten fra solen. Linoleumssnitt	
Bergstrøm, Arild: Utenfor alfarvei. Pennetegning	
Blystad, Kristian: Sjø. Treskulptur	
Blystad, Sissel: Uten titel. Billedteppe	
Bodvin, Finn H: Figur med instrument. Skulptur (stål/kobber/messing)	
Bodøgaard, Oscar: Morill. Maleri på lerret	
Brusdal, Bjørn: En underfundig vandring. Fargeradering	

- Brusdal, Bjørn: Motorisert mirakeldyr. Fargeradering
- Cappelen, Bodil: Adam og Eva. Billedteppe
- Carlsen, Bjørn: Grønn, 1970. Maleri på lerret
- Christensen, Finn: Materialbilde med gult. Trerelieff
- Christensen, Finn: Fugl. Kobberstikk
- Christensen, Finn: Elan vital. Kobberstikk
- Christensen, Finn: Et grafisk dikt. Kobberstikk
- Dahl, Ole Gabriel: Maleri 5. Maleri på lerret
- Esdaile, Peter: Pieta. Maleri på lerret
- Finnerud, Svein: Kashmir I. Fargeradering
- Flatin, Knut: Fragment I. Serigrafi
- Foss, Lillebet: Chipmunk samler solsikkefrø i Connecticut. Blyanttegning
- Foss, Lillebet: Sydamerikansk vaskebjørn med fisk. Litografi
- Foss, Lillebet: Fjellrev. Litografi
- Frantzen, Frank: Byen II. Maleri
- Frantzen, Frank: Et grafisk arbeid. Grafikk
- Fritzøe, Sigmund: Vår. Akvarell
- Graff, Finn: Situasjon. Blyanttegning
- Gryte, Ellef: Fjordabåtane drar, 1971. Fargetresnitt
- Gulbrandsen, Aase: Solen ble borte. Kulltegning
- Gulbrandsen, Aase: Lys og skygge. Kulltegning
- Hald, Finn: Eksperiment. Stengodsrelieff
- Hansen, Einar Rustad: Gate i Bergen, 1971. Maleri på plate
- Hansen, Olav Herman: Kulebånd I. Etsning
- Hansen, Olav Herman: Kulebånd II. Etsning
- Hansen, Olav Herman: Søppeldynge, 1969. Etsning
- Hansen, Olav Herman: Gjengangere, 1972. Etsning
- Harr, Jan: Mørketid. Maleri på plate
- Hedemark, Louise Dahm: To mennesker. Etsning
- Hegranes, Bjørn: Fuglemannen, 1970—71. Materialbilde
- Hermanrud, Knut Ole: Illustrasjon til et norsk folkeeventyr. Etsning
- Hodne, Erling: Stille dag. Maleri på lerret
- Hodne, Irma Bruun: Utkast til skulpturgruppe. Skulptur (gips)
- Holmfjord, Ingvold: Glidende overganger fra det vegetative rom. Maleri på lerret.
- Holst, Bjarne: Kafé-scene, 1971. Maleri på lerret
- Holst, Bjarne: Bilder etter fortellingen «Solhunden», 6 stk. Akvareller
- Horn, Adolph Dennis: Nr. 9 Creator Novus, 1970. Maleri på lerret
- Iversen, Rigmor: Den ene, 1969. Materialbilde
- Jåks, Iver: Homo sapiens III, 1971. Tresnitt
- Kjær, Anders: Good golly, Miss Molly. Serigrafi
- Klæboe, Ivar: Alkymistdrøm. Tekstil
- Kramer, Aagot: Vinduet, 1971. Maleri på lerret
- Kraugerud, Ragnar: Badende. Maleri på plate
- Krogstad, Bjørn: Mann i hvitt lys. Maleri på lerret
- Larsen, Birger: Alle er vi like, men —. Metallgrafikk
- Lohne, Solveig: Konfrontasjon. Etsning
- Lødøen, Bjørg: Visjon, 1968. Maleri på plate
- Løwe, Trygve: Byger i fjellet. Koldnål
- Malmedal, Arne: Vannvei. Fargeradering
- Malmedal, Arne: Grunt vann. Fargeradering
- Mathisen, Bjørg: Morgen mellom fjell. Tresnitt
- Monsen, Peter: Elva. Tresnitt
- Monsen Randi: Anne Pedersdotter. Teater-tegning (tusj)
- Mortensen, Bjørn Willy: Trapez IX. Radering
- Mosebekk, Tove: Stem Nei. Billedteppe
- Mosebekk, Trygve: Lys dag. Pennetegning
- Munthe, Lagertha. Frukt-tre. Maleri på lerret
- Nesvik, Ole: Juni, 1971. Maleri på lerret
- Nielsen, Henry: Maleri I, 1971. Maleri på lerret
- Nilsen, Jørn: Den siste hvite sol. Maleri på lerret
- Nilsen, Ulf: Brønnøysund. Kulltegning
- Nilsen, Ulf: Svinøya. Kulltegning
- Nordbø, Eli: Alltid var der noen. Garnborderi
- Olsen, Per Richard: En drøm. Fargelitografi
- Olsen, Per Richard: Uten titel. Fargelitografi
- Omdal, Tønnes: Landskap 1971. Maleri
- Opdahl, Ørnulf: Maleri. Akvarell og acryl på papir
- Orud, Olav: Marianne. Skulptur (betong)
- Pettersen, Arvid J.: SIPO. Maleri på lerret
- Pettersen, Arvid J.: Templet. Linoleumssnitt
- Pettersen, Arvid J.: Flying man. Linoleumsnitt
- Pettersen, Arvid J.: Plakat. Maleri med bokstaver

- Pettersen, Arvid J.: Vraket. Maleri på lerret
 Pettersen, Arvid J.: Running man. Linoleumssnitt
 Pienud, Harald: Møte, 1972. Maleri på lerret
 Paaske, Sidsel: Sound is around. Emaljebilde
 Paaske, Sidsel: Minne om juni, 1970. Gouache
 Paaske, Sidsel: Have i mai, 1970. Gouache
 Ransve, Bjørn: da Cortona. Litografi
 Ransve, Bjørn: Idola. Litografi
 Ransve, Bjørn: Byste med stort hår. Litografi
 Rasmussen, Kjeld: Kvinnehode. Skulptur (bronsen)
 Raudberget, Oddmund: Ung maler, 1972. Skulptur (aluminiumsbetong)
 Rolfsen, Kari: Kari og Gisle. Skulptur (bronsen)
 Romberg, Gunnar: Sinnets forandring. Linoleumssnitt
 Rose, Knut: Uten titel. Maleri på lerret
 Rosseland, Jarle: Why not II. Linoleumssnitt
 Rusova, Zdenka: Kimen. Etsning og radering
 Rusova, Zdenka: Stigning. Tusjpenn
 Rødsand, Dag: Kat. nr. 1. Litografi
 Røed, Egil: Generalprevensjon II. Serigrafi
 Røed, Egil: Heksejakt, 1972. Serigrafi
 Rønning, Svein: Det var en gang II. Etsning, aquatint
 Rønning, Svein: Nedtelling. Etsning
- Sama, Odd: Jeg må glødes. Skulptur (marmor på tre)
 Sandborg, Thor: Mann og fugl. Radering
 Selmer, Øistein: Kulissene faller. Maleri på lerret
 Sjur, Arne Bendik: Katalog nr. 18. Radering
 Sjur, Arne Bendik: Katalog nr. 19. Radering
 Sjur, Arne Bendik: Katalog nr. 23. Radering
 Sjur, Arne Bendik: Katalog nr. 30. Radering
 Sjur, Arne Bendik: Katalog nr. 32. Radering
 Skullderud, Odd: Strandbilde IV. Koldnål og etsning
 Skullderud, Odd: Bilde fra Østfold. Koldnål og etsning
 Skullderud, Odd: Bilde fra Onsøy. Maleri på lerret
 Sparre, Victor: Visne tulipaner. Maleri på plate
 Stenstadvold, Håkon: På Campagnaen. Tegning (tusjpenn og blyant)
 Stenstadvold, Håkon: Bergekongens sønner. Tegning (tusjpenn)
 Stenstadvold, Håkon: Borgen på Akersnesset. Tegning (tusjpenn og lavering)
 Stenstadvold, Håkon: Erlend kommer til gårds. Tegning (tusjpenn og blyant)
 Stevik, Roald: Landskap III. Pastell
 Stevik, Roald: Landskap IV. Pastell
- Storn, Willi: Tid til angst. Litografi og serigrafi
 Storn, Willi: Den gale fredsduen. Litografi og serigrafi
 Storn, Willi: Eva. Koldnål
 Storn, Willi: Angsten. Koldnål
 Stornes, Stanley: Rom fra en drøm II. Koldnål
 Sundbye, Nina: En tilfeldig dame. Skulptur (bronsen)
 Sæland, Anne: Kime. Billedteppe
 Sæther, Bjørn: Oljesøl. Skulptur (jern)
 Sæverud, Inger Birgitte: Til et eventyr. Akvarell
 Sæverud, Inger Birgitte: VI. Akvarell, collage, etsning
 Sørensen, Hans G.: Herr Petters hastige rein. Tresnitt
 Tiberg, Knut: Columbine, 1971. Koldnål
 Tiberg, Knut: Sjakkrettet, 1971. Koldnål
 Tiberg, Knut: A Mozart, 1971. Koldnål
 Tordhol, Reidun: Ventende kvinne. Tegning, kullstift
 Torsheim, Oddvar: Veit ikkje. Gouache
 Tolvund, Gunnar: På flyplassen, eg skal heim. Skulptur (marmor og tre)
 Trygstad, Liv Elin: Blind form, 1971. Maleri
 Trygstad, Liv Elin: I en tid. Serigrafi
 Tørud, Ole Johan: Hjelm og gitter IV. Metaltrykk
- Widerberg, Frantz: Rytter (kentaur), 1972. Maleri på lerret
 Wold, Roar: Fanfare II. Maleri på lerret
- Zetterquist, Kajsa: Träd. Akvarell
 Zetterquist, Kajsa: Minnesbild. Maleri på lerret.

Vedlegg nr. 13.Styret for registrering av faste kulturminne i Norge.

- Mandat vedteke juni 1972:
1. Styret skal ha ansvar for planlegging og gjennomføring av ei samla registrering av våre faste kulturminne innanfor den ramma som Norsk kulturråd fastset.
  2. Styret set ned eit arbeidsutval på tre medlemmer. Styreformannen er også formann i arbeidsutvalet. Arbeidsutvalet kan kalle inn andre styremedlemer i sine møte. Registreringsleiaren møter i både styret og arbeidsutvalet.
  3. Styret syter for at det vert utarbeidt reglar og metodar for registrering, arkivering og distribuering, slik at ein får ten-

- lege informasjonar for administrasjon, forskning og for planlegging av alle slag.
4. Styret skal i samband med registreringa arbeide for å fremje den ålmenne interessa for vernet av dei faste kulturminne i Noreg. Dette skal gjerast i samarbeid med private organisasjonar, offentlege styresmakter og institusjonar.
  5. Styret vert innkalla når formannen eller tre av styremedlemene ber om det.
  6. Styret sender årlege rapportar til Norsk kulturråd om arbeidet.

Samansetning:

Førstekonservator Arne Berg, formann
 Dosent Erik Langdalen («landbruksfeltet»)
 Arkitekt Ola Hektoen Øverås (Riksantikvaren)
 Fylkeskonservator Nils Georg Brekke (NKKM)
 Dosent Kerstin Gjesdahl Noach (universiteta)
 Sjefsarkitekt Børre Skaslien (Miljøverndepartementet)
 Arkitekt Roar L. Tollnes (Fortidsminnesmerkeforeninga)
 Museumsdirektør Fartein Valen-Sendstad
 (Norsk kulturråd)

Vedlegg nr. 14.

Tilråding til Kyrkje- og undervisningsdepartementet om Innstillinga frå Førde-utvalet.

Norsk kulturråd sende 12. september 1972 dette brevet til departementet:

Innstilling fra Førde-utvalget

Innstillingen fra Førde-utvalget ble overrakt Norsk kulturråd på rådsmøte 28. april 1972, hvor utvalgets formann, arkitekt Ulf Colbiørnsen, redegjorde for innstillingens konklusjoner og presenterte planene for Førde-huset. Vi vedlegger 5 eksemplarer av den trykte innstillingen.

Norsk kulturråd har drøftet utvalgets innstilling på møtene 9. juni og 30. august 1972. Vi viser til referat fra møtet 9. juni, s. 3—4, og 30. august, s. 3—4.

1. Modeller for kulturbygg. Modell-verdien av Førde-prosjektet.

Førde-utvalget understreker at de lokale forhold og forutsetninger må nøyne vurderes i hvert enkelt tilfelle, før kommunene bestemmer seg for utbygging av kulturlokaler. Utvalget mener det ikke er mulig å utarbeide en

fysisk standardmodell med allmenn gyldighet for hele landet. Faktorer som eksisterende kulturlokaler, bosettingsmønster og befolkningsutvikling må tillegges vesentlig vekt ved valg av utbyggingsalternativer. Utvalget ser det heller ikke ønskelig å binde utbyggingen av kulturlokaler til et fastlåst system. Tvert i mot mener utvalget det er ønskelig med et mangfold av løsninger (jfr. sidene 38—40 i innstillingen).

Norsk kulturråd gir sin fulle tilslutning til dette syn, og vil understreke at Førde-prosjektet i likhet med de planer som er under utarbeiding for steder som Risør og Mongstad må ses som eksperimenter. Rådet er interessert i å få fram ulike modeller, som kan gi verdifullt materiale for steder med forskjellige lokale forhold.

For et industristed som Førde mener Rådet det fremlagte forslag bør realiseres, og vedtok derfor på rådsmøtet 30. august å gi tilslagn om en bevilgning på i alt 4,5 mill. kr. av Norsk kulturfonds midler i samsvar med den fremlagte finansieringsplan, fordelt over anleggstiden, med første avsetning i 1973.

Rådet vil understreke at dette vedtak ikke kan få konsekvenser for andre saker enn Risør og Mongstad, som i likhet med Førde er å betrakte som eksperimenter som Rådet har satt i gang, med sikte på å få utarbeidet flere forskjellige modeller for kulturbygg på nye industristeder og i utpekte industrivekstsamfunn.

2. Forslag om etablering av en rådgivningsgruppe.

Førde-utvalget redegjør for at det i dag er flere statlige og private organer som hver for seg, innenfor snevre fagområder, gir råd og rettleiing ved utvikling og drift av forskjellige former for kulturbygg. Erfaringene viser at det ofte har vært dårlig kontakt og lite samarbeid mellom de forskjellige fagorganer. Dette har ført til vansker med å få til gunstige helhetsløsninger og koordinert utbygging på kultursektoren. Utvalget tror det vil være verdifullt om det ble etablert et samarbeidsorgan mellom de ulike faglige instanser. I tilknytning til et slikt faglig samarbeidsorgan foreslår utvalget opprettet en rådgivningsgruppe som får til oppgave å hjelpe kommunene med planlegging og utbygging av kulturlokaler (jfr. sidene 40—41 i innstillingen).

Rådet gir sin tilslutning til Utvalgets forslag om et samarbeidsorgan mellom de faglige instanser som arbeider med ulike slag kulturbygg, og til forslaget om å få opprettet en rådgivningsgruppe til å bistå kommunene med planlegging og utbygging av kulturanlegg. Den tradisjonelle fordeling av ansvaret

for byggeoppgaver mellom stat, kommuner og organisasjoner, mellom de enkelte deler av statsadministrasjonen og også mellom de enkelte avdelinger innen ett og samme departement, har ofte gitt et dårlig grunnlag for en totalplanlegging med sikte på å utnytte ulike kombinasjonsmuligheter (samfunnshus, skoler, bibliotek, kinoer, museer, lokaler for kunstsamlinger, konserter, teater o. a. kulturaktiviteter, rehabiliteringsmuligheter for eldre bevaringsverdige bygg).

Vi befinner oss her på et område hvor det ikke foreligger noe akseptert felles utbyggingsmønster, og hvor de lokale og regionale instanser er uten sakkynlige organer. Norsk kulturråd regner med at flere og flere kommuner og fylker i de nærmeste år vil trekke kulturvilkårene inn i sin regionalplanlegging.

Norsk kulturråd vil derfor gjerne, i samsvar med forslaget i innstillingen, ta initiativet til å få opprettet en slik rådgivningsgruppe til å bistå kommunene med planlegging og utbygging av kulturanleggene. Rådet regner imidlertid med at dette punkt i innstillingen bør nærmere drøftes med departementet før videre skritt tas, og vil be om en konferanse mellom departementet og Rådet om dette punkt i innstillingen.

3. Forslag om ny lånene- og tilskottssordning for reising av kulturbrygg på nye industristeder.

Utvalget viser til Norsk kulturråds konferanse på Gjøvik om industrireising og kulturreising, hvor det ble konstatert at kulturbryggingen i særlig grad har vært forsømt på nye industristeder. Utvalget mener at årsaken til denne forsømmelsen ligger i at nye industrikommuner har vært så sterkt økonomisk belastet med utgifter til andre grunnlagsinvesteringer at det har vært små eller ingen midler tilbake til kulturinvesteringer. Dersom målsettingen om kulturerbyggingen som en integrert del av planleggingen og totalløsningen på nye industristeder skal oppnås, mener utvalget at det er nødvendig at staten også yter finansiell hjelp til dekning av de kulturelle grunnlagsinvesteringene i disse kommunene.

Utvalget foreslår opprettet en lånene- og tilskottssordning hvor 25 % av utgiftene til reising av kulturbrygg på nye industristeder gis som tilskott og 75 % som lån. Utvalget mener at lånet bør være rente- og avdragsfritt i 10 år og deretter være et annuitetslån over 20 år (jfr. side 45 i innstillingen).

Norsk kulturråd vil peke på at det i tidligere redegjørelser til og i drøftinger med departementet har tatt opp spørsmålet om en statlig låneneordning, enten administrert

gjennom Kommunalbanken eller på annen måte. Rådet viser også til den konferansen som fant sted i Kommunaldepartementet 19. juni d.å., hvor kontorsjef Magnus Nilsen møtte for Kirke- og undervisningsdepartementet. Rådet gir sin tilslutning til Utvalgets forslag om en låneneordning med lån som bør være rente- og avdragsfrie i den periode hvor kommunens utgifter til grunnlagsinvesteringene er store, og som etter denne tid blir omgjort til annuitetslån over 20 år.

Spørsmålet om en generell oppfølging av eksperimentene i Førde, Risør, Husnes og Mongstad ved å etablere en lånene- og tilskottssordning som foreslått av Førde-utvalget mener Rådet er en oppgave som må løses av våre politiske myndigheter. Rådet finner det derfor riktig at dette spørsmål blir drøftet på et møte med representanter for Kirke- og undervisningsdepartementet, Kommunaldepartementet og Norsk kulturråd. Rådet vil anmode Kirke- og undervisningsdepartementet om å ta initiativet til et slikt møte.

for Norsk kulturråd
Leif. J. Wilhelmsen

Vedlegg nr. 15.

Oversikt over trykte publikasjoner utgitt av Norsk kulturråd.

1967 :

Innstilling fra Utvalget for høyt prioriterte fornminner.

Utvalget ble oppnevnt i oktober 1965 for å vurdere hvilke av våre viktigste minner fra oldtiden som burde sikres for fremtiden gjennom utvidet fredning og restaurering, og føretta en prioritering i tid.

Innstilling om høgre utdanning av kunstnere.

Komiteen som ble oppnevnt i juni 1965, skulle vurdere den rådende utdanningssituasjon for kunstnere i Norge, ta stilling til forslag om utbygging og reformer, og komme med forslag til organisering og plassering av de nødvendige institusjoner.

1970 :

Kontakt forfatter — samfunn.

Innstilling fra et utvalg, oppnevnt i juni 1969, til å vurdere spørsmål som angår kontaktarbeid mellom forfattere og samfunnet: forfatterbesøk i skoler, bibliotek o. l., arbeid for norsk litteratur i utlandet, tiltak for norsk barne- og ungdomslitteratur, viderefut-

danning av forfattere. Utvalgets tilråding skulle også danne grunnlag for utarbeidelse av Norsk kulturråds uttalelse til Kirke- og undervisningsdepartementet vedrørende spørsmålet om et Norsk Litteraturinstitutt.

Norsk folkemusikk og folkedans.

Innstilling fra et utvalg, oppnevnt i januar 1969, for å utrede tiltak for norsk folkemusikk og folkedans.

Industrireising og kulturreising.

Referat av en konferanse om kulturarbeid på industristeder, arrangert på Gjøvik 26.—28. november 1969 i samarbeid med Norges Byforbund — Norges Herredsforbund.

1971:

Registrering av faste kulturminner i Norge.

Referat fra et seminar arrangert på Kongsvinger 9.—11. desember 1970.

1972:

Lokalhistoriske årbøker — Redaksjon, typografi, økonomi.

Publikasjonen er utgitt av Norsk lokalhistorisk institutt i samarbeid med Kulturrådet. Den bygger på referat av det seminaret som ble holdt på Lillehammer i april 1971, arrangert i fellesskap av Norsk kulturråds utvalg for lokalhistorisk arbeid og Norsk lokalhistorisk institutt.

Innstilling fra Førdeutvalget.

Utvalget ble oppnevnt i februar 1970 for å analysere behovet for kulturtildelning i Førde, med sikte på å få fram modeller for kulturaktivitet og hensiktmessige anlegg også andre steder.

Kulturadministrasjon i fylker og kommuner.

Rapport fra en konferanse på Fagernes 8.—11. oktober 1972, arrangert av Norsk kulturråd i samarbeid med Norske Kommuners Sentralforbund.